

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Hallinto | Sisäministeriön julkaisuja 2023:8

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön (KPY 200) tilinpäätös 2022

Sisäministeriön julkaisu 2023:8

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön (KPY 200) tilinpäätös

Sisäministeriö Helsinki 2023

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Sisäministeriö
CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-324-947-9
ISSN pdf: 2490-077X

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2023 Finland

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön (KPY 200) tilinpäätös 2022

Sisäministeriön julkaisu 2023:8		Teema	Hallinto
Julkaisija	Sisäministeriö		
Yhteisötekijä	Sisäministeriö		
Kieli	suomi	Sivumäärä	102
Tiivistelmä	<p>Sisäministeriön kirjanpitoyksikön vuoden 2022 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavasta toteumalaskelmasta, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista.</p> <p>Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä.</p>		
Asiasanat	hallinto, tilinpäätös, toimintakertomus, talous, sisäministeriö		
ISBN PDF	978-952-324-947-9	ISSN PDF	2490-077X
Asianumero	VN/28571/2022		
Julkaisun osoite	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-947-9		

Bokslut för Inrikesministeriets bokföringsenhet (BFE 200) 2022

Inrikesministeriets publikationer 2023:8		Tema	Förvaltning
Utgivare	Inrikesministeriet		
Utarbetad av	Inrikesministeriet		
Språk	finska	Sidantal	102

Referat

Bokslutet för 2022 för Inrikesministeriets bokföringsenhet består av en verksamhetsberättelse, utfallskalkyler som redogör för utfallet av budgeten, en intäcks- och kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som redogör för den eko-nomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som lämnas i bilagor.

Den verksamhetsberättelse som ingår i bokslutet innehåller ledningens verksamhetsrapport, en rapport över de samhälleliga verkningarna av ministeriets verksamhet, en beskrivning av den funktionella effektiviteten, avkastningen och kvalitetsledningen samt om hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen innehåller också ett utlåtande om bedömningen av den interna kontrollen, resultaten av helhetsbedömningarna och sammanfattningar av oegentligheter.

Nyckelord förvaltning, bokslut, verksamhetsberättelse, ekonomi, Inrikesministeriet

---

ISBN PDF	978-952-324-947-9	ISSN PDF	2490-077X
Ärendenummer	VN/28571/2022		

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-947-9>

Sisältö

Lyhennelistaus	7
1 Toimintakertomus	8
1.1 Johdon katsaus.....	8
1.2 Tuloksellisuus.....	11
1.3 Vaikuttavuus.....	12
1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus.....	12
1.3.1.1 Sisäministeriön strategiset tavoitteet 2022–2026.....	12
1.3.1.2 Kriisinhallintakeskuksen tavoitteet.....	44
1.3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	48
1.4 Toiminnallinen tehokkuus.....	49
1.4.1 Toiminnan tuottavuus.....	49
1.4.2 Toiminnan taloudellisuus.....	51
1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	54
1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	54
1.5 Tuotokset ja laadunhallinta.....	55
1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	55
1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	56
1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	56
1.7 Tilinpäätösanalyysi.....	64
1.7.1 Rahoituksen rakenne.....	64
1.7.2 Talousarvion toteutuminen.....	67
1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma.....	77
1.7.4 Tase.....	79
1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	80
1.9 Arviointien tulokset.....	82
1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	82
1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot.....	82
1.10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot.....	82
2 Sisäministeriön talousarvion toteumalaskelma	83
3 Sisäministeriön tuotto- ja kululaskelma	88
4 Sisäministeriön tase	90

5	Liitetiedot	92
5.1	Tilinpäätöslaskelmien liitteet	92
	Liite 1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta	93
	Liite 2 Nettoutetut tulot ja menot	95
	Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset	96
	Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat	96
	Liite 5 Henkilöstökulujen erittely	97
	Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	98
	Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	98
	Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut	98
	Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat	98
	Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	99
	Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat	99
	Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä monivuotiset vastuut	100
	Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	101
	Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	101
	Liite 15 Velan muutokset	101
	Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio	101
	Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot	101
	Liite 18 Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma ja kuvaus kustannuslaskennan periaatteista	101
6	Allekirjoitukset	102

LYHENNELISTAUS

Tässä tilinpäätöksessä on käytössä seuraavat lyhenteet:

Hallitusohjelma	HO
Kirjanpitoyksikkö	KPY
Kriisinhallintakeskus	CMC
Maahanmuuttovirasto	MIGRI
Poliisihallitus	POHA
Sisäministeriö	SM
Siviilikriisinhallinta	SKH
Sosiaali- ja terveysministeriö	STM
Valtioneuvosto	VN
Valtioneuvoston hallintoyksikkö	VNHY
Valtiovarainministeriö	VM
Onnettomuustutkintakeskus	OTKES
Työ- ja elinkeinoministeriö	TEM

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 muutti Euroopan turvallisuusympäristöä merkittäväällä tavalla aiempaa epävakaammaksi ja ennakoimattomaksi. Muutos näkyi monin eri tavoin myös sisäisen turvallisuuden hallinnonalalla. Muun muassa kyberympäristön uhkataso nousi ja kyberhyökkäykset lisääntyivät. Suomen kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuva tiedustelun ja vaikuttamisen uhka kohosi sekä fyysisessä että kyberympäristössä Venäjän hyökkäyssodan sekä Suomen Nato-jäsenyysprosessin myötä.

Toimintaympäristön muutokseen vastataksemme käynnistimme useita selvitys- ja kehittämishankkeita liittyen kyberturvallisuuden edistämiseen, varautumisen ja valmiuden parantamiseen sekä kriittisen infrastruktuurin ja väestön suojaamiseen. Myös tiedonvaihtoa sekä kansallisesti valtionhallinnossa että kansainvälisten kumppanien kanssa on lisätty. Poliisi tehosti havaintotiedon ja analysoidun tilannekuvan kokoamista Ukrainan sodan vaikutuksista ja toimintaympäristöön kohdistuvista uhkista. Sisäministeriö koordinoi kansallisesti siviilipuolen materiaaliavun toimittamista Ukrainaan, ja on toimittanut EU:n pelastuspalvelumekanismien kautta merkittävän määrän materiaaliapua Ukrainaan ja avun toimittamista jatketaan. Apua on toimitettu myös Moldovaan. Lisäksi mekanismin kautta on lähetetty asiantuntija-apua.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan aiheutti suurimman pakolaistilanteen Euroopassa toisen maailmansodan jälkeen. EU aktivoi tilapäisen suojelun direktiivin ja se otettiin käyttöön Suomessa ensimmäisen kerran. Suomessa tilapäistä suojelua haki lähes 48 000 ukrainalaista. Maahanmuuton resursseja kohdistettiin keväällä tilapäistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoon ja hakemuskäsittelyyn. Myös poliisin resursseja kohdennettiin uudelleen tilapäistä suojelua hakevien pakolaisten rekisteröintiin. Hakemusprosessi saatiin nopeasti käyttöön ja kevään aikana prosessia sujuvoitettiin osa-automaation käyttöönoton myötä. Sisäministeriö asetti poikkihallinnollisen ryhmän koordinoimaan Ukrainasta Suomeen suuntautuvaa muuttoliikettä sekä ryhmän koordinoimaan viestintää ukrainalaisille Suomessa. Vastaanoton kapasiteetti on ollut hyvällä tasolla koko Ukrainan tilanteen ajan.

Rajatilanne säilyi suhteellisen rauhallisena ja vakaana, mutta luvattomat rajanylitykset lisääntyivät ja rikollinen toiminta, muun muassa väärennösten käyttö rajanylityspaikoilla lisääntyi. Tilapäistä suojelua ja turvapaikkaa haettiin rajalla aikaisempaa huomattavasti enemmän. Muuttuneen turvallisuustilanteen johdosta Rajavartiolaitos on lisännyt sekä

rajojen valvontaa että alueellisen koskemattomuuden valvontaa. Henkilökunnan ja varusmiesten harjoituksia on lisätty ja kertausharjoitusten määrää kasvatettu. Rajavartiolakia ja toimivaltuuksia kehitettiin muun muassa varautumalla muuttoliikettä hyväksikäyttävään hybridivaikuttamiseen.

Tulevaan Nato-jäsenyyteen valmistauduttiin vahvistamalla ministeriön ja hallinnonalan Natoon liittyvien asioiden koordinaatiota ja yhteisvalmistelua. Sisäministeriön hallinnonala kytkeytyy Nato-asioihin siviilivalmiuden, siviilitiedustelun, resilienssin, terrorismin torjunnan, CBRN-asioiden sekä kansallisen turvallisuuden kautta. Rajavartiolaitos osallistuu sotilaalliseen maanpuolustukseen.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on vaikuttanut myös siviilikriisinhallintaosallistumiseen mm. EU:n siviilikriisinhallintaoperaation vahvistamisen kautta. Suomi on lähettänyt EU:n operaatioon esimerkiksi sotarikostutkijoita tukemaan Ukrainan viranomaisia. Poliisi tukee Ukrainan alueella tehtyjen sotarikosten tutkintaa.

Covid-19-tilanne helpottui väestön rokotekattavuuden noustessa sekä viruksen aiempaa lievempien varianttien yleistyessä. Covid-19 pandemiasta saatuja varautumisen ja tilannekuvatoiminnan oppeja sekä kokemuksia hyödynnetään jatkossa erityisesti pandemiavaraantumisen kehittämisessä.

Hyvinvointialueuudistukseen valmistauduttiin muun muassa vahvistamalla pelastustoimen valtakunnalliset strategiset tavoitteet sekä perustamalla pelastustoimen neuvotelukunta, jonka tehtävä on seurata ja arvioida pelastustoimen järjestämisen kehitystä. Sisäministeriölle hyvinvointialuelainsäädännön nojalla määritetty tehtävä ohjata hyvinvointialueita pelastustoimen palveluiden järjestämisessä on uusi ja myönnettyt lisävoimavarat ovat tarpeellisia ohjauksen laadun sekä palveluiden yhdenvertaisen toteutumisen ja kustannustehokkuuden varmistamiseksi.

Hallituksen ja eduskunnan edellyttämät tehtävät ja linjaukset pystyttiin toteuttamaan ja ministeriö saavutti toiminnalleen asetetut tavoitteet keskeisissä tehtävissään eli säädösvalmistelussa, hallinnonalan ohjauksessa sekä kansainvälisissä tehtävissä. Sisäasiainhallinto on ministeriön johdolla kyennyt haastavasta toimintaympäristöstä ja resurssitilanteesta huolimatta pääsääntöisesti varmistamaan konsernistrategiansa mukaisesti laadukkaiden sisäisen turvallisuuden palveluiden tuottamisen sekä sen, että sisäisen turvallisuuden viranomaiset ovat olleet näkyvissä ja tavoitettavissa.

Sisäministeriön kehys-, talousarvio ja lisätalousarvioehdotuksissa painotettiin viranomaisten toiminnan tason ylläpidon edellyttämiä lisästarpeita sekä toimintakyvyn varmistamista myös poikkeusoloissa, uusiin turvallisuusuuhkiin varautumista sekä kansalaisten turvallisuuden tunteen vahvistamista. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on muuttanut lyhyessä

ajassa Suomen turvallisuusympäristöä ja vaikuttanut myös resurssien kohdentumiseen. Vuoden aikana on merkittävästi panostettu lisäresursseilla sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton viranomaisten valmiuteen ja varautumiseen. Rajavartiolaitoksen merkittäviin strategisiin hankkeisiin myönnettiin määrärahat vanhentuvan kaluston korvaamiseksi ja suorituskyvyn kehittämiseksi. Riittävät resurssit ovat edellytys viranomaisten palvelutason säilymiselle ja näkyvälle läsnäololle tulevinakin vuosina. Poliisin toimialalla kyettiin välttämään merkittävät sopeuttamistoimet.

Poliisin toimintaedellytysten turvaamiseksi sisäministeriö selvitti poliisin määrärahojen käyttöön liittyviä tekijöitä ja käynnisti poliisin toimialan uudistamisen. Tavoitteena on turvata, että muuttuneessa toimintaympäristössä poliisilla on tulevaisuudessakin edellytykset tuottaa poliisipalvelut valtakunnallisesti tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti, ylläpitää oikeusvaltion ja yhteiskuntarauhan vakautta sekä rikosvastuun toteutumista. Osana poliisin toimialan vakauttamistoimia käynnistettiin poliisin hallintorakenteen kehittämisvaihtoehtojen arviointi ja toimintalähtöinen poliisin verkostanalyysi poliisin toimipaikoista. Alaikäisten väkivaltarikollisuuden kasvu ja katujengit aiheuttivat kasvavaa huolta vuonna 2022. Sen taustalla on useita riskitekijöitä rikoksilla oireilevien nuorten elämässä. Moniammatillista ankkuritoimintaa laajennettiin lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja rikosten ennalta ehkäisemiseksi.

Ennalta ehkäisevällä toiminnalla ylläpidetään yhteiskunnan, ihmisten ja ympäristön turvallisuutta, turvallisuuden tunnetta ja luottamusta viranomaisiin sekä vähennetään syrjäytymistä. Samalla ehkäistään erilaisten ongelmien kasautuminen tietyille ihmisille tai alueille. Ennalta ehkäisevä toiminta on taloudellisesti kannattavaa, kun rikosten ja häiriöiden vahingoista sekä mahdollisesta rikosprosessista ja kriminaalihuollosta aiheutuvat kustannukset pienenevät.

Aktiivisen maahanmuuttopolitiikan tavoitteena on edistää suomalaisen yhteiskunnan elinvoimaisuutta ja toteuttaa Suomen kansainvälisiä velvoitteita. Maahanmuuttopolitiikan yhteiskunnallista vaikuttavuutta vahvistettiin kertomusvuonna aktiivisella sidosryhmäyhteistyöllä ja yhteiskunnallisella keskustelulla sekä erityisesti maahanmuuttopolitiikka- ja ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen esiselvityshankkeissa. Myös lupaprosessien määrätietoista kehittämistyötä on jatkettu lupakäsittelyn nopeuttamiseksi, erityisesti työ- ja opiskeluperusteisten lupien osalta.

Sisäministeriössä toteutettiin laajaa toiminnan kehittämisen hanketta, jossa pyritään tietojohdoisuuden edistämiseen sekä siihen, että sisäministeriö toimii saumattomana kokonaisuutena ollen kokoaan suurempi yhteiskunnallinen vaikuttaja turvallisuudessa ja maahanmuutossa. Näihin tavoitteisiin pääsemiseksi sisäministeriön toimintaa organisoidaan tiimi- ja ilmiölähtöisesti ja henkilöstön osaamista pyritään vahvistamaan henkilökiertoa edistämällä.

Myös sisäministeriön hallinnonalan strategista ennakointia kehitettiin luomalla uusi yhteinen strategisen ennakkoinnin malli, joka tukee hallinnonalan yhteisen näkemyksen muodostamista toimintaympäristön muutoksista ja niihin vastaamisesta.

Sisäministeriö jatkoi aktiivisesti ja pitkäjänteisesti ministeriön lainvalmistelun laadun kehittämistä.

Työtyytyväisyyden kokonaisindeksin (VMBaro) arvo oli sisäministeriössä (3,79) hyvällä tasolla (3,87 vuonna 2021). Tulosten perusteella työhyvinvointi on ministeriössä yli valtion keskiarvon. Kriisinhallintakeskuksessa toteutettu VMBaro-työtyytyväisyyskysely osoitti, että keskuksen työtyytyväisyys on kyselyn tulosten perusteella erinomaisella tasolla, sillä kokonaistyötyytyväisyyden arvosana oli 4,09 (4,17 vuonna 2021). Työtyytyväisyyden hienoisen laskun taustalla on erityisesti pitkään jatkuneista poikkeusoloista syntynyt kuormitus.

Hallituskauden loppumiseen valmistauduttiin julkaisemalla ministeriön tulevaisuuskat-
saus sekä osallistumalla aktiivisesti kansliapäälliköiden yhteisten viestien valmisteluun
tulevalle hallitukselle.

1.2 Tuloksellisuus

Ministeriön toiminnan suunnittelussa ja tavoitteiden asetannassa hyödynnetään tulok-
sellisuusketjumallia, jolla varmistetaan kytkentä konsernistrategiasta toiminnallisiin tulos-
tavoitteisiin. Suunnittelun lähtökohtana ovat pääministeri Marinin hallitusohjelman
tavoitteet, hallinnonalan konsernistrategian yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet,
tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyvät tavoitteet, sekä hallinnonalan kes-
tävän kehityksen toimenpiteet. Ministeriön toiminnalliset tulostavoitteet ja niihin liittyvät
toimenpiteet on suunniteltu edellä mainittuihin tavoitekokonaisuuksiin.

Sisäministeriö vahvisti (Sisäministeriön toiminta- ja taloussuunnitelma 2022–2026) sisä-
ministeriön hallinnonalan konsernistrategian tavoitteisiin pohjautuvat ministeriön stra-
tegiset tavoitteet vuosille 2022–2026. Sisäministeriön strategisten tulostavoitteiden
pohjalta vahvistettujen toiminnallisten tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan
tämän toimintakertomuksen kappaleessa 1.3. Sisäministeriön hallinnonalan kirjanpitoyk-
sikköinä toimivat virastot ja laitokset raportoivat toimintansa tuloksellisuudesta omissa
toimintakertomuksissaan.

1.3 Vaikuttavuus

Vuoden 2022 talousarviossa sisäministeriön hallinnonalalle asetettiin seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2022:

- Turvallisuuden tunne on korkea
- Ihmiset, omaisuus ja ympäristö ovat turvassa
- Kansallisen turvallisuuden uhkat torjutaan
- Maahanmuutto on hallittua ja yhteiskunnallisesti kestävää
- Hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa strategian toimeenpanon.

Sisäministeriö raportoi toimialansa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehityksestä hallituksen vuosikertomukseen sisältyvässä ministeriön toimialan tuloksellisuuden kuvauksessa. Tässä sisäministeriön kirjanpitoyksikön toimintakertomuksessa raportoidaan siitä, miten ministeriön toiminta on tukenut yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista.

Sisäministeriön hallinnonalan kirjanpitoyksikköinä toimivat virastot ja laitokset raportoivat toimintakertomuksissaan oman toimintansa vaikuttavuudesta.

1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus

1.3.1.1 Sisäministeriön strategiset tavoitteet 2022–2026

Yhteenveto strategisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2022:

Sisäministeriölle vuosille 2022–2026 asetetut strategiset tavoitteet etenivät vuonna 2022 kokonaisuutena hyvin. Strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi on ministeriön osastojen ja erillisyyksiköiden tulossopimuksissa asetettu toiminnallisia tulostavoitteita.

Toiminnallisten tulostavoitteiden toteutumista ja toiminnan tuloksellisuutta on arvioitu viisiportaisella arviointiasteikolla: erinomainen (tavoite ylitetty), hyvä (tavoite saavutettu), tyydyttävä (tavoite toteutunut osittain), välttävä (tavoite ei toteutunut), aloittamatta/heikko (toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi ei aloitettu tai tavoitteesta luovuttu harkinnan jälkeen).

Vuosille 2022–2026 asetettiin sisäministeriössä yhteensä 60 toiminnallista tulostavoitetta. Vuonna 2022 strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi tulossopimuksissa asetetuista toiminnallisista tulostavoitteista suurin osa (41) on edennyt hyvin ja 2 tavoitetta erinomaisesti. Asetetuista tavoitteista 17 eteni tyydyttävästi.

Tavoite 1: Turvallisuuden tunne on korkea

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2022–2026 asetettiin sisäministeriössä yhteensä 20 toiminnallista tulostavoitetta. Näistä 13 tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 hyvin (tavoite saavutettu) ja 7 tavoitteen toteutus eteni tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2022.

Tavoite	Toteuma 2022
Konsernitasoinen ohjaus lisää yhtenäisempää suunnittelua ja seuranta keskittyen toiminnan vaikutuksiin ja hyvän hallinnon edistämiseen.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Sisäasiainhallinnon tulosohjausmalli (STOM) on vienyt hallinnonalan tulosohjausta kokonaisuutena yhtenäisempään suuntaan ja sen voidaan sanoa yhtenäistäneen suunnittelua. Prosessit on yhtenäistetty niin pitkälle kuin mahdollista ja ennakointi on linkitetty kiinteämmin osaksi tulosohjausprosessia. Ministeriön ja hallinnonalan väliset resurssikartoituskeskustelut on käyty touko-kesäkuussa yhteisen talouden tilannekuvan luomiseksi. Yhteenveto on käsitelty ministeriön johdon kanssa. Poliisin pitkän aikavälin rahoitustilannetta käsittelevä yhteistyöryhmä (SM, VM, Poliisihallitus) on asetettu. Hallinnonalan resurssitilanne on kehittynyt positiivisesti erityisesti vuoden 2023 osalta. Budjettivalmistelua on tuettu tiiviillä yhteistyöllä VM:n kanssa. Myös virastoja on tuettu aiempaa tiiviimmin valmistelussa.
Sisäministeriö varmistaa ja edistää henkilöstön ja asiakkaiden yhdenvertaista ja tasa-arvoista kohtelua kaikissa tilanteissa perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittaen. Keskeisenä painopisteenä on erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tarpeiden huomioiminen toiminnassa.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämistä on kehitetty sisäministeriössä viime vuosina merkittävästi ja vuosille 2022–2025 sovittujen toimenpiteiden toteutus on käynnistynyt hyvin. Työ on kuitenkin pitkäjänteistä ja toimien vaikuttavuutta voidaan arvioida paremmin vasta pidemmällä aikavälillä. Sisäministeriön henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin vuosille 2022–2024. Suunnitelmassa on kuusi tavoitealuetta ja niihin liittyen 14 toimenpidettä. Vuodelle 2022 sovitut toimenpiteet toteutuivat sovitun mukaisesti. Ministeriön hakuilmoituksiin lisättiin monimuotoisuuslauseke, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen huomioitiin ministeriön arvojen sanoituksessa, uusien virkahenkilöiden sähköiseen perehdytykseen lisättiin sisältöä syrjimättömyydestä ja yhdenvertaisuudesta ja intrassa osoitettiin suunnitelman mukaisesti tukea seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille uutisoimalla Pride-viikosta.

Tavoite

Toteuma 2022

- Yhteistyötä hallinnonalan virastojen kanssa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioissa tiivistettiin (esim. ministeriön ja virastojen väliset kahdenväliset tapaamiset, kaikkien virastojen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön koordinaatiosta vastaavien tapaamiset joissa keskusteltiin mm. yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitteluun liittyvistä kehittämistarpeista).
- Lisäksi sisäministeriön hallinnonalalla otettiin käyttöön Yhdenvertaisuusvaltuutetun raportointityökalu, jonka avulla voidaan arvioida yhdenvertaisuussuunnitelmien laatua. Raportointipyyntöön vastasivat yhtä poliisilaitosta lukuun ottamatta kaikki hallinnonalan virastot. Raportoinnin tuloksia on käsitelty yhdessä virastojen kanssa ja niiden avulla yhteistyötä voidaan kehittää muun muassa lisäämällä yhteistyötä toiminnan yhdenvertaisuusvaikutusten arvioinnissa.
- Vuonna 2022 käynnistettiin myös toimia liittyen monimuotoisuuden kehittämiseen osana työnantajakuvatoimintaa. Taustatiedoksi kerättiin hallinnonalalla tehdyt ja käynnissä olevat hankkeet yhteen. Teemaan liittyen valmisteltiin yhdessä virastojen edustajien kanssa yläkouluikäisille suunnattu TURVA-peli, jonka tavoitteena on tehdä sisäisen turvallisuuden ammatteja tutuiksi erityisesti niissä aliedustetuille ryhmille. Peli valmistui loppuvuodesta ja se julkaistaan alkuvuodesta 2023. Tarkoituksena on tehdä pelistä myös opas opettajille.
- Pelastustoimelle perustettiin oma SM:n johtama tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä, laadittiin toimintaohjelma ja sisällytettiin tasa-arvo ja yhdenvertaisuustavoitteet pelastustoimen valtakunnallisiin strategisiin tavoitteisiin hyvinvointialueohjauksen perusteina.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Uudelleen organisoitu pelastustoimi lisää suomalaisen yhteiskunnan turvallisuutta.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointialueuudistuksen säädöshankkeet on toteutettu suunnitellussa aikataulussa (yhteistoiminnassa STM ja VM kanssa). • Hallintouudistushankkeen puitteissa on valmisteltu pelastustoimen valtakunnallista hallinto- ja ohjausjärjestelmää, tuettu alueellisen valmistelun toimeenpanoa pelastustoimessa sekä edistetty hyvinvointialueiden toiminnan ja rahoituksen kehittämistä. • Käynnissä on useita merkittäviä kehittämiskokonaisuuksia varmistamaan uudistukselle asetettujen tavoitteiden (yhdenvertaiset, laadukkaat ja kustannustehokkaat pelastustoimen palvelut) saavuttaminen. • Lainsäädäntöhankkeet ovat edenneet suunnitellussa aikataulussa ja laadukkaasti laajassa yhteistyössä osaston asiantuntijoiden kesken ja kenttää osallistamalla. <p>Pelastustoimen uudistuksen tavoitteiden toteutuminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muodostettu järjestämislakiin perustuva vuotuinen ohjauskokonaisuus. VN-tason yhteistyötä ohjauksessa on tiivistetty. Valmisteltu esityksiä JTS ja TA-prosesseihin valtakunnallisen johtamisen ja ohjauksen vahvistamiseksi. JTS 2023–2026 päätöksessä osoitettiin hyvinvointialueohjaukseen 5 HTV:n lisäys. Lisäksi vuoden 2023 talousarviossa hyvinvointialueohjaukseen osoitettiin 400 000 euroa. • 1.1.2024 voimaanastuvan pelastuslain muutos sisältää sääntelyä tilannekuvatoiminnan toteuttamisesta valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti. • Väestönsuojiiin ja väestönsuojelujärjestelmään liittyvien selvitysten ja suunnittelujen toteuttamiseksi on osoitettu vuoden 2022 II lisätalousarviossa määrärahoja (480 000 e). Vuoden 2023 talousarvio sisältää 880 000 euroa pelastustoimen ja varautumisen valtakunnallisen johtamisen vahvistamiseksi.

Tavoite

Toteuma 2022

- Hyvinvointialueiden pelastuslaitosten mahdollisuus tuottaa ensihoitopalveluita (HO-linjaus) on hyvinvointialueiden päätettävissä. Sisäministeriö on eri yhteyksissä vedonnut alueisiin synergiaetujen tunnistamiseksi sekä sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen integraation syventämiseksi erityisesti pelastustoiminnan ja ensihoitopalveluiden kesken.
- Pelastustoiminnan johtaminen, ohjaus ja valvonta tullaan perustamaan yhtenäiseen ja vertailukelpoiseen tietopohjaan. Tietorakenne on hyväksytty ja tietosisältöjä ja mittareita ollaan määrittämässä ja kehittämässä vuonna 2021 päättyneen pelastustoimen suorituskykyhankkeen jatkotyössä. Määrittästyö toteutettiin vuoden 2022 aikana. Valmistelua tukee järjestämislain nojalla annettu SM:n asetus (1213/2022) hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta. Kehitystyötä hyödynnetään hyvinvointialueiden ohjausjärjestelmässä.
- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan strategiset linjaukset on vahvistettu, samoin toimintasuunnitelma. Tutkimusohjelma ja asiantuntijaverkoston rakentaminen on aloitettu ja ne on esitelty Pelastustoimen tutkimuspäivillä kesäkuussa 2022. Pelastustoimen kotimaisen ja kansainvälisen hanketoiminnan koordinoinnin valmistelu on käynnissä. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rakenneselvitys on valmistelussa.
- Uudelleen organisoidulle pelastustoimelle ei ole turvattu riittäviä valtakunnallisen ohjauksen edellyttämiä resursseja.

Pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen varmistaa laadukkaat palvelut ja niiden saatavuuden valtakunnallisesti yhdenmukaisina.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ

- Hätäkeskustietojärjestelmän toimivuus on lähes 100 %, sen ylläpito on turvattu ja kehittäminen etenee suunnitelmien mukaisesti. Näihin liittyen on varmistettu järjestelmän rahoitus myös jatkossa.
- Pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan koulutuksen uudistamishankkeen työryhmän loppuraportti luovutettiin sisäministerille joulukuussa. Ministeriössä valmistellaan kevään 2023 aikana esitys koulutusjärjestelmän kehittämisestä ja koulustusuudistuksen toteutuksesta. Tuleva hallitus linjaa jatkotoimenpiteistä.
- Kehittämisen osalta seurataan Hätäkeskuslaitokselle asetettujen tulostavoitteiden toteutumista ja osallistutaan yhteistyöhön järjestelmän uuden toimittajan CINIA Oy:n kanssa.

Tavoite	Toteuma 2022
	<ul style="list-style-type: none"> • Hätäkeskuslaitokselle on hätäkeskustoiminnan varmentamiseen liittyen myönnetty rahoitus myös kyberturvallisuuden kannalta tärkeän hätäviestijärjestelmän uudistamiseksi ja asetettu häiriötilanteen hallintaan liittyviä tulostavoitteita, joita seurataan ministeriön toimesta. • Koulutusuudistuksessa on selvitetty ja tuotetaan kehittämis ehdotuksia Hätäkeskuslaitoksen henkilöstön riittävyden varmistamiseksi. Hankkeen esitykset valmistuivat vuoden 2022 loppuun mennessä. Osaamisvaatimukset perustuvat suorituskykyhankkeen työssä tuotettuihin suorituskykyvaatimuksiin ja niiden edellyttämiin kyvykkyyksiin. • Sopimuspalokuntatoiminnan kansallisen kehittämisen yhteistoimintaryhmä toimii säännönmukaisesti ja aktiivisesti. Ryhmä on käsitellyt kehittämisohjelman mukaisia asioita ja valmistellut muistioita asioiden tulkintojen helpottamiseksi. Pyritty myös tarttumaan ajankohtaisiin asioihin ja edistämään niitä (esim. epäasiallisen kohtelun kitkeminen ja rekrytointimallien hahmottaminen). Mallien käyttöönottoa ei ole kyetty seuraamaan systemaattisesti.
<p>(Pelastusosaston ja poliisiosaston) vuorovaikutus ja yhteistyö tukee ohjattavien virastojen tulostavoitteiden saavuttamista sekä yhteistyö toimialan viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa on säännönmukaista ja toimivaa.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pelastustoimen osalta kyselytutkimuksia on toteutettu vuodesta 2021 alkaen. Vuoden 2022 tutkimus toteutettiin 15.11.-14.12.2022. • Sidosryhmille vuonna 2022 teetetyn kyselyn perusteella ministeriön pelastusosasto nähdään vastauksissa melko neutraalina toimijana, jonka toimintaa pidetään kuitenkin luotettavana ja asiantuntevana, mutta joka toisaalta herättää voimakkaita näkemuseroja puoleen ja toiseen. Etenkin viestinnältä halutaan nykyistä enemmän ennakoitavuutta, avoimuutta ja keskinäistä todellista vuoropuhelua. Nykyinen yhteistyö jää monen vastaajan mielestä liian etäiseksi tai on liikaa henkilöriippuvaista. • Sisäisen viestinnän parantamiseksi ja viestittävän tiedon yhdenmukaisuuden lisäämiseksi on laadittu viestintäsuunnitelma. • Pelastustoimen johdolle (pelastuslaitokset, AVI-johtajat, pelastusopiston rehtori) on säännönmukaiset kuukausittaiset tapaamiset. Pelastustoimen ja siviilivalmiuden yhteistyörakenteeseen osallistuvat em. johdon ohella myös Hätäkeskuslaitos ja järjestöt.

Tavoite**Toteuma 2022**

- Vuorovaikutuksen tapoja toimialalla pyritään kehittämään osaksi 1.1.2023 käynnistyvää hyvinvointialueohjausta.
- Sidosryhmäyhteistyötä on kehitetty ja panostettu vaikuttamisviestintään. Ulkoista viestintää on toteutettu säännöllisillä blogikirjoituksilla sekä Twitter -viestinnällä.
- Poliisin toimialan laaja-alaisuus ja toimintaedellytysten haasteet ovat aiempaa tunnetummat. Poliisin toimialan kehittämiseen (ml. vakauttamistoimet) on panostettu kiinteässä vuorovaikutuksessa eri toimijoiden kanssa. Sidosryhmäyhteistyö ja poliisin toimialan johdon tapaamiset ovat säännömukaisia ja vuorovaikutusta on lisätty.
- Poliisin toimialan ulkoista viestintää on lisätty. Ulkoinen ja sisäinen viestintä on avointa. Keskeisiin hankkeisiin liittyvät toimijat on osallistettu mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Sidosryhmäyhteistyön kehittämissuunnitelma ei ole valmistunut muiden tehtävien priorisoinnista johtuen, mutta poliisiosasto on ollut aktiivinen sidosryhmätoimija.

Poliisin toimintaedellytysten turvaaminen varmistaa laadukkaat poliisipalvelut ja niiden saatavuuden valtakunnallisesti yhdenvertaisina.

EU- säätely tukee poliisin toimintamahdollisuuksia edistää rajat ylittävää yhteistyötä sekä sisäistä turvallisuutta.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ

- Ministeriön aktiivisilla toimilla ja käytössä olevilla keinoilla on onnistuttu välttämään poliisin toimialan sopeuttamistoimet ja turvattu poliisin toimintaedellytyksiä. Resurssitaso ei ole riittävä poliisin resurssitarpeiden näkökulmasta, mikä vaikeuttaa pitkäaikaista suunnittelua ja vaikuttaa palvelutasoon ja -laatuun. Palveluiden laadullisiin kehittämiskohteisiin on reagoitu toimintaympäristön mukaisesti ja korjaaviin toimiin on ryhdytty.
- Poliisin palveluissa ja niiden laadussa esiintyi haasteita kulvana vuonna (esim. rikostorjunnan tila, passijonot, laillisuusvalvojen havainnot) huolimatta lisätyistä resursseista ja tehdyistä toimista. Poliisin määrää koskeva hallitusohjelman tavoite saavutettiin vuonna 2022 (toteuma: 7 540 poliisihtv).
- Sisäministeriö selvitti poliisin määrärahojen käyttöä ja siihen liittyviä tekijöitä. Suositusten pohjalta käynnistettiin poliisin toimialan ja toimintaedellytysten vakauttaminen yhdessä keskeisten toimijoiden kanssa. Toimien vaikutukset syntyvät lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.
- Poliisin toimialan keskeiset säädöshankkeet etenivät suunnitellussa aikataulussa. Niissä otettiin huomioon poliisin toiminnalliset tarpeet ja säädösmuutosten taloudelliset vaikutukset, uhrin asema ja perus- ja ihmisoikeudet. Yksi lainsäädäntöhanke ei edennyt eduskuntaan rahoituksen puuttuessa poliisin toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Väestön luottamus yhteiskuntaan ja poliisiin on korkealla, kun myös oikeusvaltion toimintaa turvataan.</p> <p>Luottamus poliisiin kasvaa erityisesti ryhmissä, joissa se on keskimääräistä vähäisempää.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Lisäksi poliisin toimialan edellytyksiä edistettiin EU-sääntelyn valmistelussa kansallisesti ja EU-virkamiesvalmistelussa. <p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Yleinen luottamus yhteiskuntaan ja poliisiin on korkealla ja turvallisuuden tunne on korkealla (vuoden 2020 poliisibarometri, Sentimentti-kysely). Eryyisiä maalittamista ehkäiseviä toimenpiteitä ei voitu toteuttaa suunnitellusti toiminnan painottuessa toimintaympäristömuutoksiin ja poliisin toimialan vakauttamistoiimiin. Sisäministeriö on nostanut esille maalittamisilmiötä ja sen torjuntaa soveltuvisissa yhteyksissä. Sisäministeriö on ohjauksessaan edistänyt etnisten vähemmistöjen hakeutumiseen poliisiksi. Poliisi toteutti sitä koskevan hankkeen. Kansallinen terrorismintorjunnan strategia vuosille 2022–2025 hyväksyttiin VN:n periaatepäätöksenä marraskuussa 2022. Lisäksi on valmisteltu mm. hallituksen esitys koskien terroristisen aineiston poistoa (EU-asetus). Sisäministeriö osoitti avustusta Diakonissalaitokselle deradikaloitumiseen tähtäävän Exit-toiminnan harjoittamiseen ja kehittämiseen. Osana väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisyn kansallisen toimenpideohjelman järjestettiin koulutusta ammattilaisille. Viharikoksista, yhdenvertaisuudesta, antirasismista ja etnisen profiloinnin kiellosta on järjestetty poliisin toimialalla koulutusta ja edistetty sen jatkuvuutta.
<p>Suomella on tulevaisuuteen katsova kokonaisvaltainen maahanmuuttopolitiikka ja toimiva lupahallinto.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Maahanmuuttopolitiikan yhteiskunnallista vaikuttavuutta vahvistettiin kertomusvuonna aktiivisella sidosryhmäyhteistyöllä ja yhteiskunnallisella keskustelulla erityisesti maahanmuuttopolitiikka -hankkeessa ja ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen esiselvityshankkeessa. Kansliapäällikkökokouksen yhteinen näkemys maahanmuuttopolitiikan keskeisistä ulottuvuuksista valmistuu alkuvuonna 2023.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Maahanmuutto-osasto vahvistaa maahanmuuttopolitiikan yhteiskunnallista vaikuttavuutta omalla toiminnallaan valtioneuvostotasolla sekä yhteistyössä Migrin kanssa.</p> <p>Maahanmuutto-osasto osallistuu maahanmuuttopolitiikan asiantuntijana maahanmuuttoa koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Olemme haluttu ja arvostettu yhteistyökumppani. Yhteistyö tutkijamaailman kanssa on moninaista.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Syksyllä toteutettiin Suomesta maahanmuuttomaa – yhdessä tavoitteista tekoihin -seminaari ja laaja (72) maahanmuuttodialogien keskustelusarja kansallisten dialogien pilottina. Alkuvuodesta 2023 Suomella on käytettävissä yhteenveto käydyistä keskusteluista. Ilmiölähtöinen laaja aineisto auttaa maahanmuuttopolitiikan moninaisuuden hahmottamisessa ja sen edistämisessä. • Lupaprosessien määrätietoista kehittämistyötä on jatkettu lupakäsittelyn nopeuttamiseksi, erityisesti työ- ja opiskeluperusteisten lupien osalta. • Ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen esiselvityshanke on edennyt suunnitellusti. Lainsäädännön keskeiset muutostarpeet on kartoitettu sidosryhmiä laajasti osallistaen ja tutkijayhteistyö tietopohjan kartuttamiseksi on käynnistetty. • Sidoryhmätyö on ollut keskeinen osa valmisteluprosesseja. Kertomusvuoden aikana on järjestetty useita sidoryhmätilaisuuksia liittyen mm. täydentäviin väyliin, ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen esiselvitykseen ja maahanmuuttopolitiikka- hankkeeseen. • Yhteistyötä median ja sidosryhmien kanssa on tehty aktiivisesti. Keskeisimmille hankkeille on tehty viestintä- ja osallisuussuunnitelmat. • Ministeriössä on esitelty ajankohtaisia tutkimushakkeita ja luotu aktiivisesti yhteyksiä yliopistoihin ja tutkijoihin, jotta tutkittu tieto saadaan entistä tiiviimmin osaksi päätöksentekoa.
<p>Viestintä on keskeinen osa kansallisen turvallisuuden yksikön toimintaa.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vallitseva kansainvälinen tilanne ja toimintaympäristönmuutos on vaikuttanut kansallisen turvallisuuden suunnitellun viestinnän toteutumiseen. Viestintätoimet ovat kohdentuneet ajankohtaisen tilanteen mukaisesti. Kansallisen turvallisuuden näkyvyys mediassa, yhteiskunnallinen keskustelu sekä kiinnostus yksikössä käsiteltäviin asioihin on kasvanut toimintaympäristön muutoksen myötä. Kansallisen turvallisuuden ajankohtaisista asioista on viestitty tiedotteilla sekä osallistumalla aktiivisesti erilaisiin yhteistyö- ja keskustelutilaisuuksiin ja televisiohaastatteluihin. Lisäksi kansallisen turvallisuuden teemoista on kirjoitettu useita lehtiartikkeleita.

Tavoite	Toteuma 2022
<p data-bbox="300 819 603 954">Sisäasiainhallinnon näkyvyys ja vaikuttavuus konsernina vahvistuu suunnitelmallisella konserniviestinnällä.</p> <p data-bbox="300 976 635 1178">Sisäministeriö osallistuu aktiivisesti sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton asiantuntijana yhteiskunnalliseen keskusteluun sidosryhmien kanssa.</p>	<ul data-bbox="667 443 1302 797" style="list-style-type: none"> • Poikkihallinnollinen yhteistyö on ollut hyvää ja sitä on edistetty aktiivisesti laajojen, koko valtioneuvostoa koskettavien hankkeiden myötä. Tällaisia hankkeita ovat olleet sisäministeriön ja puolustusministeriön yhteinen kyberturvallisuutta koskeva selvityshanke, kriittisen infrastruktuurin suojaamista koskeva lainsäädäntöhanke. Lisäksi on tehty laajaa valtioneuvostotasosta yhteistyötä hybridi- sekä NATO-valmistelussa. • Kansallisen turvallisuuden näkökohtien huomioimista valtionhallinnon päätöksenteossa on edistetty selontekojen, tulevaisuuskatsauksen sekä valiokuntakuulemisten kautta. <p data-bbox="667 819 1262 887">Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <ul data-bbox="667 909 1286 1267" style="list-style-type: none"> • Ministeriö aloitti huhtikuussa 2022 osastokohtaisen kvartaaliseurannan tukemaan osastojen sidosryhmätyön ja viestinnän toteutumista. • Luottamus&maine 2022 ja Mediabarometri 2022 toteutettu. • Käynnistetty poliisin vaikuttajaviestinnän suunnittelutyö. Laadittu virastojen käyttöön tietopaketti puolueille. • Syksyn 2022 maahanmuuttodialogien viestintä ja markkinointi. • Puolueiden tapaaminen ja info aluevaltuutetuille järjestetty huhtikuussa 2022.
<p data-bbox="300 1294 603 1496">Vahvistamme sisäministeriön ja hallinnonalan viestintäosaamista ja yhteistyötä siten, että se vastaa paremmin nykyistä viestintäympäristöä.</p>	<p data-bbox="667 1294 1262 1361">Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul data-bbox="667 1384 1302 1928" style="list-style-type: none"> • Keväällä 2022 toteutettiin viestinnän kannustinohjelman pilotin, jonka yhteydessä järjestettiin henkilöstötilaisuuksia eri aiheista sekä koulutus somesuunnitelman laatimisesta. • Laajamittaisen maahantulon viestinnän koordinaatiosuunnitelma laadittu. • SM:n omat kriisiviestintäohjeet ja tilannekortit päivitetty sekä laadittu informaatiovaikuttamiseen vastaamisen toimintaohje. • Laadittu disinformaatiokampanjaan varautumisaineistot koko valtioneuvoston ja virastojen käyttöön kesäkuussa 2022. • Väestönsuojelun valtakunnallisen viestintäsuunnitelman ensimmäinen luonnos on valmis. Laadittu myös väestönsuojelun aineistoja. Pelastustoimen viestinnän linjaukset ovat valmiit. • Järjestetty keväällä 2022 informaatiovaikuttamisen koulutuspäivät hallinnonalalle.

Tavoite	Toteuma 2022
	<ul style="list-style-type: none"> • Saavutettavuusauditointi intermin.fi-verkkosivuille ja Liputan ja Work Help Finland -mobiilisovelluksiin syksyllä 2022, Siteimprove-mittauksessa Interminin saavutettavuustulos nousut 81,6 > 82,8. • Kannustinojelmassa yli 20 osallistujaa, yhteensä yli 20 viestintäkoulutusta (SM:lle ja hallinnonalalle).
<p>Sisäisen tarkastuksen toiminnon korkea laatu ja jatkuva parantaminen.</p> <p>Sisäisen tarkastuksen tehokkuus.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sisäisen tarkastuksen itsearvioinnissa ja komission tarkastusviranomaisen toimintaa koskevassa seurantatarkastuksessa tunnistettujen kehittämiskohteiden perusteella on määritelty ja aloitettu toimia laadun kehittämiseksi. Sisäisen tarkastuksen laadun on todettu ulkoisessa arvioinnissa aikaisemminkin olleen riittävällä tasolla. • Toteutettu sisäistä laadunarviointia. Seuraava ulkoinen laadunarviointi tulee toteuttaa 2024. Komission palaute varainhoitovuoden 2021 tarkastusviranomaistyöstä vastaanotettiin kesäkuussa 2022. Komission mukaan tarkastusviranomaistyössä on edelleen löydettävissä kehittämiskohteita. Vastaus palautteeseen kytkettiin osaksi seurantatarkastusraporttiluonnoksen vastinetta, joka annettiin komissiolle lokakuussa 2022. • Työohjelman toteuttaminen tehokkaasti ja suunnitelmallisesti on onnistunut osittain keväällä määritellyn suunnitelman mukaisesti. Osa vuoden 2022 vuosisuunnitelman tehtävistä toteutetaan sovitun mukaisesti vuoden 2023 aikana. Vuoden 2022 suunnitelman toteutumiseen on vaikuttanut suurelta osin komission seurantatarkastuksen työtehtävät.
<p>Sisäisen tarkastuksen lisäarvo sisäministeriön ja hallinnonalan ylimmälle johdolle sekä tuki perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisessa. Lisäksi sisäinen tarkastus tukee ministeriötä ja sen hallinnonalaan eettisen toimintakulttuurin kehittämisessä.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toteutettavien tarkastusten suunnittelussa on lisätty ja lisätään vuorovaikutusta tarkastuskohteen vastuuhenkilöiden kanssa riittävän riskinäkökulman ja lisäarvon tuottamisen varmistamiseksi. Palaute kytketään aiempaa tiiviimmin osaksi tarkastusprosessia. Suositusten seurannan toteutus on aikataulutettu osaksi työohjelmaa vaikuttavuuden todentamiseksi.

Tavoite 2: Ihmiset, ympäristö ja omaisuus ovat turvassa

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2022–2026 asetettiin sisäministeriössä yhteensä 7 toiminnallista tulostavoitetta. Näistä 4 tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 hyvin (tavoite saavutettu) ja 3 tavoitteen toteutus eteni tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2022.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Sisäasiainhallinnon organisaatio-, tieto- ja kyberturvallisuus sekä riskienhallinta on yhtenäistä ja vaikuttavaa.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Suurin osa organisaatio-, tieto- ja kyberturvallisuuden sekä riskienhallintavoitteista toteutui arviovuonna suunnitellusti. Kuitenkin osa tulostavoitteista toteutui arvioitua heikommin nykyisen resursoinnin vuoksi. Tulostavoitteiden yleistä tavoitetasoa laskettiin resurssipuutteen vuoksi. Hallinnonalalla on ollut käytössä vuoden 2022 aikana yhteinen ajantasainen riskienhallinnan yleisohjaus sekä virastojen raportti riskienhallintapolitiikan mukaisista riskeistä. Sisäministeriön hallinnonalalta ainoastaan suojelupoliisi ei saavuttanut arviovuonna tavoitetta. Lisäksi hallinnonalan tieto- ja kyberturvallisuuden yhteistyörakenne uudistettiin vuoden 2022 alussa. Hallinnonalan yhteisen kyberturvallisuuden tehokkaalle hoitamiselle aiheutti haasteita operatiivisen ja strategisen tason toimijoiden suunnitellun työn hidas eteneminen.
<p>Pelastustoimen ohjauksen seurauksena pelastuslaitokset vahvistavat onnettomuuksia ennalta ehkäiseviä toimia sekä onnettomuuksien ja vahinkojen määrä vähenee.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelman toimenpiteet ovat käynnissä. Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän ja sähköisen asiointialustan käyttöönotto on hankintavaiheessa. Sidosryhmäyhteistyön kehittämistarpeita kartoitetaan. Vaikuttavuustavoitteita on käyttöönotettu mm. pelastuslaitosten palvelutasopäätöksissä ja ne tunnistetaan myös sidosryhmissä. Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän toteutus on käynnistynyt. Hankintavaihe etenee aikataulussa (hankintasopimuksen allekirjoitus heinäkuussa 2022, toteutusvaihe alkanut elokuussa 2022) ja käyttöönottotavoite on heinä-syyskuussa 2024 ensimmäisen version osalta.

Tavoite

Toteuma 2022

- Sähköinen asiointialusta etenee myös suunnitellussa aikataulussa: hankintavaiheen valmistelua tehty vuoden 2022 aikana, hankintavaiheen käynnistys alkuvuonna 2023 ja pilotointi 2024.
- Uudet vaikuttavuustavoitteet on otettu käyttöön 2020 alusta. Koronapandemian johdosta tavoitteiden käyttöönottoon päästiin vasta vuonna 2022.
- Useimmissa alueen pelastustoimen palvelutasopäätöksissä on kirjattu muitakin tavoitteita onnettomuuksien ehkäisyydelle kuin määrällisiä. Vaikuttavuustavoitteet ohjaavat esimerkiksi pelastuslaitosten kumppanuusverkoston turvallisuusviestinnän yhteistä kehittämistä.
- Vaikuttavuustavoitteet noteerataan myös hyvin yleisesti erilaisissa järjestöjen, pelastuslaitosten ja korkeakoulujen hankesuunnitelmissa. Sisäministeriön yhteistyössä Elinkeinoelämän keskusliiton kanssa käynnistämä pelastustoimen ja elinkeinoelämän kumppanuusmalli on vakiintumassa. Yhteistyön kehittämiseen liittyvät tarkemmat tavoitteet ovat täsmentymässä erillisen konsulttityön tuloksena.

Rajavartiolaitoksella on tarvittavat toimivaltuudet ja resurssit häiriöihin varautumiseksi.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ

- Toimintaympäristön perusteellinen muutos on yhtäältä osoittanut, että Rajavartiolaitoksen toiminta ja kehittäminen ovat olleet jo ennen Venäjän hyökkäystä oikeansuuntaiset sekä sen, että tilanteen muutoksiin on kyetty vastaamaan joustavasti ja nopeasti. Toiminnan painopisteitä on muutettu tilanteen edellyttämällä tavalla. Rajavartiolaitoksen suorituskykyä nostetaan hallituksen osoittamilla ja eduskunnan myöntämällä resursseilla.
- Rajavartiolaitoksen lainsäädäntöön on valmisteltu muutoksia tilanteen edellyttämällä tavalla. Rajavartiolain pikaisessa kehittämisessä painopisteenä on ollut laaja-alaiseen vaikuttamiseen varautuminen ja turvallisuustilanteen muutos. Valmiuslainsäädännön kiireelliseen kehittämiseen osallistuttiin aktiivisesti myöskin laaja-alainen vaikuttaminen huomioiden. Edellä mainitut hyväksyttiin heinäkuussa. Rajavartiolainsäädännön kiireellistä kehittämistä jatketaan edelleen siten, että seuraavat priorisoidut muutosehdotukset saataisiin annettua eduskunnan käsiteltäviksi keväällä 2023.
- Älykkäät rajat -lainsäädäntöhanke etenee suunnitellusti. EU:ssa käyttöönotto viivästyy syksyyn 2023.

Tavoite

Toteuma 2022

- Strategista riskienarviointia on tehty koko kevään ajan ml. strateginen operatiivinen riskianalyysi. Maaliskuussa laadittiin Rajavartiolaitoksen strategiaa tilanteen mukaisesti täydentävä Rajavartiolaitoksen toiminnan perusajatus. Strategiset riskiarviokirjaukset ovat ajantasaiset. Rajavartiolaitoksen strategian päivitystyö valmistui ja strategia julkaistaan hallitusohjelman julkaisemisen jälkeen 2023.
- Resurssikartoitus on päivitetty ja talouden tilannekuva on tarkka. Saadut merkittävät määrärahalisäykset ovat pääasiassa kertaluonteisia. Keskeiset haasteet liittyvät perusrahoitukseen ja vajeisiin toimitila-, ICT- ja ylläpitomenoissa.
- Uuden hallitusohjelman tavoitteiden asetteluun on valmistauduttu ja vaikuttamistyö aloitettu.

Itämeren alueen valtioilla on hyvät edellytykset toimia tehokkaasti yhdessä monialaonnettomuuksien pelastus- ja torjuntatehtävissä.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ

- Rajavartiolaitos on toiminut tehokkaasti meripelastus- ja ympäristövahinkojen torjuntatehtävissä, apua on kyetty osoittamaan hätätilanteisiin luotettavasti ja nopeasti.
- YVT-materiaalin varastoinnin uudelleen sijoitus ja täydennyshankinnat etenevät suunnitellusti.
- Monikansalliset yhteistyöharjoitukset tai niiden valmistelu on toteutettu suunnitellusti.
- Merialueiden valvonnan yhteisen tietojenvaihtoympäristön CISE:n operatiivinen käyttöönotto viivästyy teknisten haasteiden johdosta. Tavoiteltu uusi käyttöönotto aika on 31.12.2023 mennessä.

Pelastustoimen varautumisen ja väestönsuojelun järjestelyt vastaavat riskiarvioissa tunnistettuihin riskeihin.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ

- Varautumisen ja väestönsuojelun järjestelyille ei ole kyetty turvaamaan riittäviä pysyviä resursseja. Kehittämistyötä toteutetaan hankkeissa ja määräaikaisin voimavaroin. Lisäresursseja pelastusosastolle vuoden 2022 syksyn – 2023 väliselle ajalle osoitettiin vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa. Väestönsuojelujärjestelmän selvitys käynnistyi loppuvuodesta.
- Sisäministeriö asetti 20.1.2022 hankkeen pelastustoimen materiaalsen varautumisen ja huoltovarmuuden kehittämiseksi ajalle 21.1.2022–31.12.2023. Hankkeen tavoitteena on tuottaa perusteita pelastustoimen viranomaisten materiaalsen varautumisen ja huoltovarmuuden valtakunnallisten valmisteluiden ja järjestelyiden vahvistamiseksi. Huoltovarmuuskeskus osarahoittaa hanketta. Hanke on edennyt suunnitellusti.

Tavoite

Toteuma 2022

- Sisäministeriön pelastusosaston CBRN työryhmä aloitti työskentelyn 22.3.2022. Työryhmän tarkoituksena on edistää CBRN-toiminnan ja -varautumisen asioita sisäministeriön pelastusosastolla ja pelastustoimessa sekä edistää CBRN toimenpidesuunnitelman 2023–2026 toimeenpanoa. Työryhmän työskentely on edennyt suunnitellusti.
- Väestönsuojelujärjestelmää koskevaa selvitystyötä on valmisteltu ja selvityksen laatiminen käynnistyi loppuvuodesta 2022.
- Pelastustoimen tilanne- ja johtokeskusjärjestelyjen kokoamisen VN-asetuksen valmistelu käynnissä. Pelastustoiminnan johtamisjärjestelmän valtakunnallinen yhdenmukaistaminen ja kehittäminen -hanke on asetettu ja työ käynnistynyt kesäkuussa 2022.

Poliisitoimialan ohjauksen tuloksena poliisin rikosten ennalta ehkäisy lisääntyy ja henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset, seksuaali- ja yhteiskunnalle haitallisimmat rikokset sekä niiden haitat vähenevät.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ

- Sisäministeriö käytti erilaisia ohjausvälineitä ja poliisin resursseja lisättiin. Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, ryöstöt ja seksuaalirikokset ja siten myös niiden haitat kasvoivat, osin toimintaympäristöstäkin johtuen.
- Rikostorjunnan keinoin poliisi vaikutti ilmiöihin (mm. nuoret rikosten tekijät, jengiytyminen) ja kiinnitti huomioita yhteiskunnalle haitallisimpien rikosten vähentämiseen, esimerkiksi vahvistamalla ihmiskaupparikosten torjuntaa.
- Toimintaympäristön muutoksen johdosta yhteiskuntarauha ja yhteiskunnalle haitallisimpien rikosten torjunta on korostunut vuonna 2022.
- Toimintaa ohjaavien strategioiden, toimintaohjelmien ja toimenpideohjelmien toimenpiteitä toteutettiin aktiivisesti.
- Kesällä 2022 tuli voimaan lakimuutokset koskien Puolustusvoimien virka-apua poliisille ja eräitä muita virka-apuja parantaen poliisin edellytyksiä torjua yhteiskunnalle vakavimpia rikoksia.
- Ylimpien laillisuusvalvojien havainnot osoittivat epäkohtia henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten torjunnassa sekä yhdenvertaisuuteen liittyen. Havaintojen perusteella on ryhdytty toimiin.
- Moniammatillisen ankkuritoiminnan koordinoitua jatkettiin sisäministeriössä Ankkuri-seurantajärjestelmää hyödyntäen. Ankkuritoimintaa laajennettiin valtakunnallisesti. Ankkuritoiminnan käsikirja päivitettiin.

Tavoite	Toteuma 2022
	<ul style="list-style-type: none"> • Moniviranomaistoimin tapahtuvaa työperäisen ja ihmiskaupan torjuntaa kehitettiin MOVI-hankkeessa mm. ottamalla käyttöön "Work Help Finland"-mobiilisovellus. Sen avulla Suomeen töihin tulevat ja täällä asuvat ulkomaalaiset saavat tietoa oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan 26 eri kielivaihtoehdolla.
<p>Ilmastonmuutoksen torjumiseksi hiilijalanjälki pienenee 50 % vuoteen 2027 mennessä (vuoden 2018 tasosta).</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hiilijalanjäljen pienentämisessä ollaan oikealla tiellä ja kokonaisuutena hallinnonalan hiilijalanjälki on pienentynyt. Laskenta vuoden 2022 osalta valmistuu maaliskuussa 2023. • Sisäministeriön ja oikeusministeriön aloitteesta valtionhallinnolle laadittiin Kestävän kehityksen osaajaksi -koulutus eOppivaan. SM oli aktiivisesti mukana koulutuksen valmistelussa.

Tavoite 3: Kansallisen turvallisuuden uhkat torjutaan

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2022–2026 asetettiin sisäministeriössä yhteensä 9 toiminnallista tulostavoitetta. Näistä 1 tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 erinomaisesti (tavoite ylitetty), 7 tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 hyvin (tavoite saavutettu) ja 1 tavoitteen toteutus eteni tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2022.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Kansallisen turvallisuuden yksikön kansainvälinen toiminta on vakiintunutta.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tulostavoitteiden toteutuminen edistyi ensimmäisen kerran pandemian aikana ja jälkeen suunnitellulla tavalla arviovuonna 2022. Vuoden aikana osallistuttiin aktiivisesti EU:n tiedustelutoimialan yhteistyöhön ministeriötasolla ja tavattiin tiedusteluyhteistyön kumppaneita, kuten Naton tiedusteluosaston johtoa. Viime vuoden aikana luotiin keskusteluyhteydet muun muassa Saksan ja Ruotsin vastinparien kanssa sekä suunniteltiin Viron kollegoiden kanssa yhteistyötapaaminen kevättalvelle 2023. • Lisäksi valmisteltiin keskeiset kirjaukset hallituksen ajankohtaisselektion ja uudistettiin valtioneuvoston hybridiuhkakokonaisuus sekä käynnistettiin loppuvuodesta poikkihallinnollinen valmistelu.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Siviilitiedustelu ja sen ohjaus sekä valvonta on järjestetty tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisella tavalla.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Kansallisen turvallisuuden yksikön rooli siviilitiedustelun painopisteiden asettamisessa on vakiintunut, mutta edelleen on tarve yhteisen valmistelun tiivistämiselle sekä yhteisen suunnitelman tekemiselle suojelupoliisin kanssa. Loppuvuodesta 2022 käynnistettiin painopisteiden tiiviimmän valmistelun pilotointi. Vuoden 2022 aikana toteutettiin yksi laillisuusvalvontatarkastus. Suojelupoliisin ohjausta koskevan mittariston päivitystyö eteni ennakoitua hitaammin ja työtä jatketaan vuoden 2023 aikana yhteistyössä viraston kanssa. Lisäksi tiedustelulainsäädännön selonteon käsittely oli loppuvuodesta 2022 edelleen kesken eduskunnassa.
<p>Sisäministeriön ja sen hallinnonalan valmius- ja varautumisjärjestelmä perustuu kokonaisturvallisuuden yhteistoimintamalliin ja on yhteensovitettu hallinnonalan sisällä sekä muiden kumppaneiden kanssa.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Kansainvälinen tilanne ja toimintaympäristönmuutos vaikuttivat oleellisesti valmius- ja varautumistyön toteuttamiseen. Työtä priorisoitiin ja yhteistyötä tiivistettiin arviovuoden aikana. Tilanteesta huolimatta suurin osa normaalioloihin asetetuista tavoitteista saavutettiin. Turvallisuusympäristönmuutoksesta johtuen tammikuussa 2022 aloitettiin keskustelu SM:n ja hallinnonalan varautumistarpeista, jonka seurauksena toteutettiin SM yhteinen viikoittainen tilannekuva helmi-kesäkuu välillä. Henkilöstöä informointiin aktiivisesti turvallisuusympäristön muutoksesta ja ministeriön hallinnonalan varautumisen tilasta. Lisäksi vuoden 2022 aikana harjoiteltiin aktiivisesti valmiustoimintaa.
<p>Kansallinen ja kansainvälinen siviilivalmiuden yhteistyö ja -toiminta edistää Suomen kykyä selviytyä kriiseistä ja antaa ja vastaanottaa kansainvälistä apua.</p> <p>Alueelliset varautumisen ja valmiuden vahvistetut ja yhteensovitettut järjestelyt vastaavat kansallisesti ja alueellisesti merkittäviä riskejä.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> EU:n pelastuspalvelumekanismi kautta on Suomi sisäministeriön koordinoimana toimittanut sekä materiaaliapua että asiantuntija-apua kriisi- ja katastrofialueille. Kansallinen ja alueellinen riskiarviotyö on käynnissä. Aluehallinnon yhteisen varautumisen keskushallinnon tehtäviä ei kaikilta osin ole kyetty henkilövoimavaroiltaan vuoksi toteuttamaan toimintaympäristön muutoksen edellyttämällä tavalla. Sisäministeriön asettama aluehallintovirastojen varautumisen yhteistyöryhmä on toiminut suhteellisen aktiivisesti, mutta kaikilta osin valtakunnallisesti yhtenäisiin toimintatapoihin ei olla päästy.

Tavoite

Toteuma 2022

- Sisäministeriö on koordinoinut Suomen valtion siviilimateriaalin avun antoa Ukrainaan. Ukrainaan on lähetetty vuoden 2022 aikana 59 rekkaa unionin pelastuspalvelumekanismin kautta. Avustuksen arvo on noin 5 miljoonaa.
- Lisäksi Suomesta on mekanismin kautta lähetetty asiantuntija-apua kansainvälisiin luonnonkatastrofeihin ja Ukrainan sotaan liittyen.
- Suomi on osallistunut EU:n tasolla yhteiseen valmiussiirtoon lähettämällä henkilöstöä Kreikkaan elokuussa 2022 torjumaan ja sammuttamaan maastopaloja. Valmiussiirtoa tuettiin unionin pelastuspalvelumekanismin kautta.
- Sisäministeriö on koordinoinut kansallisen riskiarvion ajantasaisuuden tarkistamista poikkihallinnollisessa yhteistyössä vuodenvaihteessa 2021–22. Valmistelutyö keskeytyi keväällä 2022 turvallisuusympäristön muutoksen myötä. Valmistelutyö jatkui syksyllä 2022 ja päivitetty riskiarvio julkaistaan alkuvuodesta 2023.
- Sisäministeriö on toukokuussa 2022 julkaissut alueellisten riskiarvioiden laatimista koskevan menetelmäohjeen ja antanut aluehallintovirastoille ja pelastuslaitoksille toimeksiannon alueellisten riskiarvioiden laatimisen koordinaatiosta.
- Aluehallintovirastojen valmiustoimikunnille sekä muille alueellisille varautumisen ja turvallisuuden yhteensovittamisrakenteille järjestettiin syyskuussa 2022 yhteinen tilaisuus. Tilaisuudessa keskusteltiin alueellisten yhteensovittamisrakenteiden toiminnasta ja tulevaisuudesta, jaettiin tietoa varautumisen ajankohtaisista asioista sekä yhteensovitettiin ja tuettiin alueellisten rakenteiden toimintaa.
- Aluehallinnon yhteisen varautumisen keskushallinnon tehtäviä ei kaikilta osin ole kyetty henkilövoimavaroilanteen vuoksi toteuttamaan toimintaympäristön muutoksen edellyttämällä tavalla.
- Aluehallintovirastojen pelastustoimi ja varautuminen vastuualueille on osoitettu lisäresursseja yhteensä 12 HTV, joista 5 HTV (2022 II lisätalousarvio ja TA 2023) on vastuualueen nykyisten tehtävien hoitoon ja 7 HTV (JTS v. 2023–26) sote- ja pelastustoimen uudistuksen myötä lisääntyviin tehtäviin.
- Sisäministeriön asettaman aluehallintovirastojen varautumisen yhteistyöryhmä on toiminut suhteellisen aktiivisesti, mutta kaikilta osin valtakunnallisesti yhtenäisiin toimintatapoihin ei olla päästy. Aluehallintovirastojen yhteinen valmiusharjoitusten kehittämishanke on meneillään.

Tavoite

Suomi hyödyntää täysimääräisesti unionin pelastuspalvelumekanismiin uuden rescEU -poolin mahdollisuuksia ja EU-rahoitusta kansallisen valmiuden ja suorituskykyjen kehittämisessä.

Toteuma 2022

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: ERINOMAINEN

- Suomi jätti menestyksellä suuren EU rahoitushakemuksen vuonna 2022. Euroopan komissio rahoittaa EU:n pelastuspalvelun valmiusreservi rescEU:n puitteissa EU:n ensimmäisiä kemiallisia, biologisia, radiologisia ja ydinuhkia (chemical, biological, radiological, nuclear; CBRN) varten Suomeen perustettavaa strategista varastoa, joka sisältää henkilönsuojaimia, mittauslaitteita, lääkkeitä ja vasta-aineita. Pelastus- ja lääkintämateriaali on tarkoitettu niin ensitoimijoiden kuin siviiliväestön suojaksi. Hanke kestää vuoden 2026 syysyyn asti. Hanke valmisteltiin SM:n johdolla poikkihallinnollisessa yhteistyössä (STM, HVK, THL ja STUK). Sen arvo on 242 miljoonaa euroa.
- Suomeen on saatu rahoitusta Euroopan komissiolta sekä suurtehopumppausmoduulin (HCP) että metsäpalomoduulin kehittämiseen (GFFF-V). Yhteensä avustusten rahallinen arvo on noin 1,8 M€.
- Lisäksi on aloitettu toiseen rescEU-kapasiteettiin liittyvät valmistelevat keskustelut Viron kanssa.
- Suomi on osallistunut aktiivisesti unionin pelastuspalvelumekanismiin suorituskykyjen kehittämiseen maastopalomoduulin rakentamisen kautta sekä lähettämällä elokuussa henkilöstöä pelastuspalvelumekanismiin puitteissa Kreikkaan tukemaan maata maastopalokaudella.
- Pohjoismainen yhteistyö on ollut tiivistä. Haga-yhteistyön puitteissa on keskusteltu avun antamisesta ja vastaanottamisesta, ilmastonmuutoksen vaikutuksista siviilivalmiuteen sekä Haga-Nordefco -yhteistyöstä. Ruotsin ja Suomen sisäministereiden tapaamisissa on korostettu vallitsevassa turvallisuustilanteessa yhteistyön tärkeyttä.
- Pelastusylijohtaja on tavannut Ruotsin turvallisuusviraston ylijohtajan yhdessä Huoltovarmuuskeskuksen ja Kyberturvallisuuskeskuksen ylijohtajien kanssa. Arktinen yhteistyö on ollut pysähdyksissä Venäjän hyökkäyksen jälkeen. SM osallistuu kumppanina useaan kv-hankkeeseen.

Tavoite

Sisäministeriön tiivis ja pitkäjänteinen kansainvälinen ja EU-yhteistyö tukee laajasti hallitusohjelman toteuttamista.

Toteuma 2022

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ

- Kansainvälinen yhteistyö ja EU-yhteistyö ovat palautuneet pandemia-aikaa edeltävään tilanteeseen. Järjestämme matkoja ja tapaamisia normaaliin tapaan. Vuonna 2022 on järjestetty useita korkean tason tapaamisia esim. Pohjoismaiden ja Baltian maiden kesken ministeriön hallinnonalaan liittyen.
- EU:n oikeus- ja sisäministerineuvoston kokouksia on hyödynnetty kahdenvälisen ministeritason tapaamisten järjestämisessä. Lisäksi ministeritasolla olemme osallistuneet keskeisten maaryhmien kanssa yhteisiä intressejä edistäviin yhteistapaamisiin.
- Tapaamisilla sisäasioiden komissaarin, kansainvälisten kumppanuuksien komissaarin sekä kriisinhallinnan komissaarin kanssa on pyritty vaikuttamaan myös keskeisiin EU-ulkosuhdekysymyksiin ja hallitsemattoman maahantulon ehkäisyyn liittyen kumppanuuksiin ja yhteistyöhön kolmansien maiden kanssa.
- Ukrainan sodan myötä ministeriötason Venäjä-yhteistyö on jäissä.
- EU- ja kv-asioiden koordinaatio on toiminut tehokkaasti ja tukenut ministeriön EU- ja kv-asioiden hoitoa.
- Sidosryhmätyötä on kehitetty erityisesti EU-rahastojen osalta. Tunnettuutta on lisätty viestimällä EU-rahoituksesta viranomaisille, kolmannelle sektorille sekä kansalaisille ja avustuksen hakijoille.
- Ministeriön johdon kirjeillä on aktiivisesti pyritty vaikuttamaan Suomen kannalta keskeisten valmistelujen kehityskuluihin ja viestitty Suomen kannoista.

Siviilikriisinhallinta-osallistumisella tuetaan sisäistä turvallisuutta ja ehkäistään kansainvälistä järjestäytyntä rikollisuutta, terrorismia ja hallitsematonta muuttoliikettä.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ

- Ukrainassa on koko ajan merkittävä SM hallinnonalan edustus turvallisuussektorin kehityksen tukemiseksi, mutta hallitusohjelman kokonaistavoitetta (150 lähetettyä asiantuntijaa) ei ole saavutettu.
- Hallitusohjelman kokonaistavoitetta (150 lähetettyä asiantuntijaa) ei ole saavutettu. Siviilikriisinhallintaoperaatioissa, mukaan lukien Ukrainassa, on kuitenkin koko ajan merkittävä SM hallinnonalan edustus turvallisuussektorin kehityksen tukemiseksi.

Tavoite

Toteuma 2022

- Vuodelle 2022 osoitettu siviilikriisinhallinnan määräraha olisi mahdollistanut noin 135 lähetetyn asiantuntijan määrän, mutta Venäjän hyökkäyksen myötä Ukrainan Etyjin erityistarkkailuoperaation alasajo (yli 10 suomalaisen tarkkailijan palvelussuhteen päättymisen ja 20 operaation valitun tarkkailijan lähdön peruuntuminen) aiheutti asiantuntijamäärän tilapäisen laskun eikä asiantuntijoiden määrän nopea kasvattaminen ole ollut mahdollista. Vuonna 2022 asiantuntijamäärä on saatu nostettua noin 115 asiantuntijan tasolle.
- SM:n hallinnonalalla on vahva edustus siviilikriisinhallinnan painopisteoperaatioissa. SM:n hallinnonalan siviilikriisinhallinnan painotuksissa on edistytty hyvin ja useita SM:n painopisteiden mukaisia tehtäviä on avattu hakuun (esim. Ankaran EU-delegaatioon sijoittuva maahanmuuttotehtävä, johon valittiin SM:n hallinnonalan asiantuntija ja EUBAM Libya -operaatioon sijoittuva Migration Adviser -tehtävä, johon valittiin maahanmuutto-osaston asiantuntija).

EU:n sisäasioiden rahastojen tehokas hyödyntäminen/käyttö tukee sisäistä turvallisuutta ja Suomen maahanmuuttopolitiikan tavoitteita. Rahastoja toimeenpannaan suunnitelmallisesti ja huomioiden toimeenpanossa toimialalla relevantit kumppanuudet.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ

- Pienistä viivästyksistä huolimatta tavoitteet ovat toteutuneet aikataulussa ja rahastojen toimeenpano on lähtenyt suunnitellusti käyntiin.
- Vuonna 2022 on edistäneet rahastojen tehokasta hyödyntämistä järjestämällä ohjelmakauden ensimmäiset hankehaut suunnitellusti touko-kesäkuussa 2022 ja lokakuussa 2022. Hakujen järjestäminen on edellyttänyt rahastojen ohjelmien toimeenpanosuunnitelmien laatimista. Toimeenpanosuunnitelmissa tarkennetaan, miten rahastot suunnitelmallisesti tukevat sisäistä turvallisuutta ja Suomen maahanmuuttopolitiikan tavoitteita. Rahastoille perustettiin relevanteista yhteistyötahoista koostuvat seurantakomiteat, jotka ohjaavat rahastojen toimeenpanoa. Uuden sähköisen järjestelmän kehittämistyö on edennyt siten, että ensimmäisen vaiheen käyttöönotto on alkuvuodesta 2023. Järjestelmä tulee osaltaan tehostamaan rahastojen hyödyntämistä.
- Touko-kesäkuussa 2022 ja lokakuussa 2022 järjestettiin aikataulun mukaisesti ohjelmakauden 2021–2027 ensimmäiset hankehaut. Ohjelmissa ja toimeenpanosuunnitelmissa asetetut tavoitteet vaikuttavat edelleen saavutettavilta ja rahoituksen käyttöasteen suhteen ollaan optimistia.

Tavoite 4: Maahanmuutto on hallittua ja yhteiskunnallisesti kestävää

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2022–2026 asetettiin sisäministeriössä yhteensä 17 toiminnallista tulostavoitetta. Näistä 1 tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 erinomaisesti (tavoite ylitetty), 12 tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 hyvin (tavoite saavutettu) ja 4 tavoitteen toteutus eteni tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2022.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Eduskuntakirjelmissä määriteltyjä neuvottelutavoitteita edistetään aktiivisesti EU:n yhteistä turvapaikkajärjestelmää (ml. paluu) kehitettäessä. Keskeisiä ovat erityisesti (a) ajantasainen tilannekuva, ennakointi ja varautuminen; (b) tehokkaat oikeusturvan takaavat menettelyt kaikissa jäsenmaissa ja luvattoman edelleen liikkumisen väheneminen; (c) oikeudenmukaisempi vastuunjako EU:ssa, jotta paineen alla olevat maat saavat tukea ja yhteisen järjestelmän toimintakyky säilyy.</p> <p>Maahanmuuttopolitiikkaa EU:ssa tehdään kokonaisvaltaisesti ja poikkihallinnollisesti edistäen suhteita kolmansiin maihin ja laillisten väylien kehittämistä.</p> <p>Pakolaisten uudelleensijoittamista tehdään Suomessa pitkäjänteisesti ja laadukkaasti, ja toimintaa pyritään laajentamaan EU-tasolla.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Suomen neuvottelutavoitteita edistettiin aktiivisesti EU:n yhteisen maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan kehittämisessä. Turvapaikkauudistusta edistettiin puheenjohtajamaan vaiheittaisella mallilla. Vuonna 2022 tehdyillä valtioneuvoston päätöksillä Suomi vastaanottaa 10 turvapaikanhakijaa sisäisinä siirtoina Ranskasta ja 175 turvapaikanhakijaa sisäisinä siirtoina osana Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisiä tilapäisiä ja vapaaehtoisia yhteisvastuutoimia. Päätökset edistävät osaltaan Suomen neuvottelumahdollisuuksia turvapaikkajärjestelmän uudistamiseen tähtäävässä työssä ja ne ovat jo vaikuttaneet myönteisesti Suomen yhteistyöhön ns. like-minded maiden kanssa. Pakolaiskiintiö oli edellisvuosia korkeammalla tasolla (1 500) ja sitä nostettiin erityisellä lisäkiintiöllä Afganistanin tilanteeseen vastaamiseksi. EU:n puheenjohtajamaata tuettiin turvapaikkauudistuksen ensimmäisen vaiheen hyväksymiseksi (ml. Suomen kantojen tarvittavat päivitykset). Suomen keskeiset kannat ovat toteutumassa siinä, että seulontaa ja Eurodac-sormenjälkitietokantaa koskevia asetuksia saatiin eteenpäin, ja luottamusta rakennetaan tilapäisen yhteisvastuumekanismin kautta. Myös muissa keskeisissä kysymyksissä (esim. pakollinen rajamenettely) on ehdotuksen kehittämiseen pystytty vaikuttamaan Suomen kannan mukaisesti. Määritelmä- ja uudelleensijoittamisasetuksen sekä vastaanottodirektiivin osalta saavutettiin yhteisymmärrys kolmikantaneuvotteluissa Euroopan parlamentin kanssa.

Tavoite	Toteuma 2022
<p data-bbox="300 443 633 645">EU:n muuttoliikeasioissa tarjoaman rahoituksen ja operatiivisen tuen hyödyntämistä kehitetään hallinnonalan virastojen kanssa, myös osana tulosohjausta.</p> <p data-bbox="300 667 633 833">Yhteistyötä UM:n ja TEM:n kanssa tiivistetään muuttoliiketavoitteiden integroimiseksi osaksi laajempia kumppanuuksia.</p>	<ul data-bbox="667 443 1295 1485" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="667 443 1295 645">• Venäjän hyökkäyssodan seurauksena aktivoitiin tilapäisen suojelun direktiivi Ukrainasta paenneiden henkilöiden vastaanottamiseksi keväällä 2022. Syksyllä 2022 valmistellulla ulkomaalaislain muutoksella varmistettiin tilapäisen suojelun perusteella myönnetyn oleskeluluvan voimassaolon jatkuminen koko suojelun voimassaolon ajan. <li data-bbox="667 667 1295 766">• EU:n turvapaikkavirastoa koskevan asetuksen edellyttämä kansallinen lainsäädäntö valmisteltiin ja se tuli voimaan syksyllä 2022. <li data-bbox="667 788 1295 1057">• Kansallisessa pakolaiskiintiössä vastattiin tarpeeseen huomioida Afganistanin tilanne erityisellä Iranista uudelleensijoitettavien afgaanien lisäkiintiöllä. Lisäkiintiön myötä pakolaiskiintiö vuodelle 2022 oli 1 500 henkilön tasolla (v.2021: 1 050, v. 2020: 850). EU-tason yhteistyötä on edistetty uudelleensijoittamisessa ja yhteisölähtöistä kotouttamista koskevaan selvitykseen pohjautuvaa pilottia ja sen käynnistämistä on tuettu yhteistyössä muiden keskeisten toimijoiden kanssa. <li data-bbox="667 1079 1295 1178">• Sisäministeriö on edistänyt sujuvaa kansallista yhteistyötä ja tiedonvaihtoa suhteessa UNHCR:ään kiintiön toimeenpanon tukemiseksi. <li data-bbox="667 1200 1295 1366">• EU-rahoituksen tehokasta hyödyntämistä muuttoliikelitännäisiin toimiin on edistetty osallistumalla sisäasioiden rahastojen ohjelmakauden 2021–2027 kansallisten rahasto-ohjelmien valmisteluun ja UM:n ja TEM:n kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä mm. lainsäädäntöhankkeissa. <li data-bbox="667 1388 1295 1485">• Hallinnonalojen välistä yhteistyötä on tehty täydentävien väylien hyödyntämiseksi ja pilotoimiseksi jäljellä olevan hallituskauden aikana.

Tavoite

Kansallinen turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmämme toimii laadukkaasti ja sujuvasti ja takaa hakijoiden oikeusturvan, lapsen edun toteutumisen sekä palautuskiellon noudattamisen. Kansainvälistä suojelua saaneiden oikeus perhe-elämään toteutuu.

Toteuma 2022

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ

- Turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmää kehitettiin hakemuskäsittelyn sujuvoittamiseksi ja laadun varmistamiseksi. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi kehittäminen kohdistui erityisesti tilapäistä suojelua hakevien henkilöiden sujuvaan vastaanottoon. Hakemuskäsittely otettiin käyttöön nopeasti ja käsittelyä sujuvoitettiin automaation avulla. Vastaanottokeskustoimintaa laajennettiin merkittävästi. Maahanmuuttovirasto otti käyttöön kuntamallin uutena majoitusmuotona tilapäistä suojelua saavien majoittamiseen.
- Ukrainalaisten vastaanoton tukemiseen luotiin poikkihallinnollinen koordinaatiomalli, jolla varmistettiin tiivis viranomaisyhteistyö tilapäistä suojelua saavien palveluihin ja järjestämisvastuuihin liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi.
- Turvapaikkaprosessin osa-alueita on kehitetty ja tiedolla johtamisen avulla priorisoidaan hakemustyyppejä ja hakemuskäsittelyn työpanosta sujuvan hakemuskäsittelyn varmistamiseksi.
- Turvapaikkaprosessia koskevien kanteluja oli kertomusvuonna kolme, joista yksi kohdistui hakemuskäsittelyyn ja kaksi vastaanottopalveluihin. Oikeuskanslerinvirastolta tuli myös kaksi käsittelyaikoja koskevaa lausuntopyyntöä ja kolme vastaanottotoimintaa koskevaa lausuntopyyntöä.
- Vastaanottojärjestelmän kapasiteetti ja kustannustehokkuus on ollut hyvällä tasolla.
- Hallituksen esitys toimeentuloedellytyksen poistamiseksi alaikäisten henkilöiden perheenyhdistämisen edellytyksenä annettiin eduskunnalle kesäkuussa 2022 ja se hyväksyttiin joulukuussa 2022. Muutokset tulevat voimaan helmikuussa 2023 ja ne koskevat toimeentuloedellytyksen poistamista pakolaisaseman ja toissijaisen suojeluaseman saaneiden alaikäisten henkilöiden perheenjäseniltä.

Tavoite	Toteuma 2022
<p data-bbox="300 443 603 544">Suomi houkuttelee enemmän työ- ja koulutusperusteisesti maahanmuuttajia.</p> <p data-bbox="300 562 635 869">Yhteistyössä TEM:n kanssa tulosohjauksen keinoin varmistetaan, että oleskelulupa- ja kansalaisuusprosessit ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita ja mahdollisimman pitkälle automatisoituja. Hakemukset käsitellään niille asetetuissa tavoiteajoissa.</p> <p data-bbox="300 887 606 1193">Yhteistyössä TEM:n kanssa edistetään EU-tasolla keinoja laillisen maahanmuuton lainsäädäntökehityksen paremmaksi hyödyntämiseksi sekä jäsenmaiden, maahanmuuttajien että kolmasmaakumppanuuksien näkökulmasta.</p> <p data-bbox="300 1211 606 1695">SM tuo esille laajemman maahanmuuttopoliittisen viitekehityksen EU:n laillista maahanmuuttoa koskevassa uudistuksessa. SM pyrkii omalta osaltaan edistämään kokonaisvaltaista maahanmuuttopoliittikkaa ja että Suomi osallistuisi mahdollisuuksien mukaan laillisen maahanmuuton pilottiprojekteihin tai osaamiskumppanuuksiin (valmistelu TEM:n johdolla).</p>	<p data-bbox="662 443 1260 510">Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul data-bbox="662 528 1302 1008" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="662 528 1302 1008">• Työperusteisten oleskelulupien käsittely on nopeutunut Maahanmuuttovirastossa resurssilisäysten ja prosessien kehittämisen ansiosta. Erityisasiantuntijoiden ja kasvuyrittäjien sekä heidän perheenjäsentensä maahanmuuttoa nopeuttava pikakaista (eli palvelulupaus oleskelulupapäätöksestä 14 vrk kuluessa) ja oleskeluluvan saaneiden maahantuloa nopeuttava pitkäaikainen viisumi (D) otettiin käyttöön kesäkuussa 2022. D-viisumin käyttöä laajennettiin lainmuutoksin joulukuussa 2022. Muutokset mahdollistavat D-viisumin myöntämisen yritysten johtotehtävissä toimiville ja heidän perheenjäsenilleen, jotka voivat myös hakea oleskelulupaa pikakaistalla. Opiskelijoiden, tutkijoiden ja heidän perheenjäsentensä osalta D-viisumin myöntäminen on tietojärjestelmämuutosten vuoksi mahdollista huhtikuussa 2023.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>(Sisäministeriön) Maahanmuutto-osastolla on jaettu tilannekuva maahanmuuton kansainvälisestä ja kansallisesta tilanteesta. Hyvään tilannekuvaan pohjaava ennakointi on nykyistä vahvempaa ja sitä tehdään yhteistyössä Migrin ja muiden ministeriöiden kanssa.</p> <p>(Sisäministeriön) Maahanmuutto-osasto luo edellytykset sille, että varautumisjärjestelyt vastaavat tehokkaasti laajamittaisen maahantulon tilanteeseen.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muuttoliikkeisiin liittyvää tilannekuva-, analyysi- ja ennakointitoimintaa on kehitetty aktiivisesti yhteistyössä Maahanmuuttoviraston kanssa. Ministeriölle ja laajemmin valtiohallinnolle on tuotettu mittava määrä erilaisia muistioita ja arvioita erityisesti Ukrainan pakolaistilanteen kehittymisestä sekä EU:n alueella että Suomessa. Myös muuta muuttoliikkeisiin liittyvää raportointia ja analyysia on tehostettu. Lisäksi on toimitettu aktiivisesti Suomea koskevaa aineistoa esimerkiksi Komission Blueprint-verkostolle tilannekuvaan liittyen. • Selvitys varautumisesta muuttoliikettä hyväksikäyttävään hybridi vaikuttamiseen valmistui alkuvuonna 2022. Selvityksen pohjalta valmisteltu HE rajamenettelyn käyttöön ottamisesta annettiin eduskunnalle kesäkuussa 2022, jossa sitä on käsitelty valiokunnissa syksyn 2022 ajan. Sisäministeriön ohje varautumisesta laajamittaiseen tai välineellistettyyn maahantuloon valmisteltiin kertomusvuoden aikana. Maahanmuuttoviraston varautumista laajamittaiseen maahantuloon on kehitetty yhteistyössä ministeriön kanssa. • Sisäministeriö on tukenut Maahanmuuttovirastoa tilannekuvan, analyysin ja ennakoinnin kehittämisessä ja Tulevaisuuden Maahanmuuttovirasto -hankkeen toimenpidesuosituksen toteuttamisessa (mm. osallistamalla ennakointiverkoston käynnistämiseen ja -toimintaan). Lisäksi on tuettu Migrin tilannekuva- ja analyysitoimintojen käynnistämistä asiantuntija-avulla.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Ilman oleskeluoikeutta olevien tilanteeseen vaikuttamalla pyritään ehkäisemään varjoyhteiskunnan syntymistä.</p> <p>Edistetään työllistyneiden, kielteisen päätöksen saaneiden turvapaikanhakijoiden mahdollisuutta saada oleskelulupa nykyistä joustavammin muuttamalla ulkomaalaislain matkustusasiakirjoja koskevia säännöksiä.</p> <p>Paluita edistetään ensisijaisesti kehittämällä vapaaehtoisen paluun järjestelmää sekä kestäväen uudelleenkotoutumisen tukea, edistämällä suhteita keskeisiin lähtömaihiin sekä tukemalla palauttamisjärjestelmän kehitystyötä.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Tavoitteen mukaisia toimia on toteutettu, mutta vaikutusten arvioiminen suhteessa ilman oleskeluoikeutta olevien määrään on vaikeaa arvioida. Kansallista paluuyhteistyötä on tiivistetty. Palautusjärjestelyistä sopimisen edistäminen oli haasteellista koronapandemia-aikana. EU-keskusteluissa on tuettu kannustimien käyttöä takaisinottoyhteistyön edistämiseksi, mutta eteneminen on ollut poliittisesti vaikeaa. Tavoitteeseen liittyviä selvityksiä ja lainsäädäntömuutoksia on toteutettu. Ministeriön vastuulle kuuluvia toimenpiteitä (ilman oleskeluoikeutta olevat) on selvitetty ja pyritty saamaan asiassa poliittinen ratkaisu. LAMA-ohjelman suositusta vapaaehtoisen paluun kohderyhmän laajentamisesta on tarkasteltu yhdessä Maahanmuuttoviraston kanssa, ja alustavasti on löydetty ryhmiä, jotka pitäisi ottaa lainsäädännössä huomioon. Vapaaehtoisen paluun kohderyhmän laajentamisesta tilattiin selvitys ulkopuoliselta toimijalta selvitys joulukuussa 2022 ja tulokset saadaan helmikuussa 2023. Komissiota on tuettu palautusjärjestelyiden sopimiseksi keskeisten lähtömaiden kanssa poliittisten mahdollisuuksien puitteissa ja ko. maiden turvallisuustilanne huomioiden. Takaisinottoyhteistyön parantamiseksi on edistetty soveltuvien kannustimien käyttöä EU-tason yhteistyönä. Palautusjärjestelyistä sopimista keskeisten lähtömaiden kanssa kahdenvälisesti on haastanut ko. maiden turvallisuus- ja poliittinen tilanne. Hallituksen esitys ulkomaalaislain muuttamisesta (matkustusasiakirjaedellytys) oli lausuntokierroksella syyskuussa 2022. Hallituksen esitys poistettiin lainsäädäntösuunnitelmasta epävirallisen ministeriryöryhmän linjauksen perusteella 17.11.2022. EU:n vapaaehtoisen paluun ja uudelleenkotouttamisen strategian jalkautus on tehty erityisesti SM:n hallinnonalan hallituskauden paluu- ja palautusasioiden tavoitteita ja toimenpiteitä kokoavassa asiakirjassa, jossa määritellään yhteinen toiminta myös strategian osalta.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Tilannekuva laittomasta maahantulosta on kattava tuloksellisen ja tehokkaan toiminnan kohdistamiseksi etenkin organisoidun laittoman maahantulon torjumiseksi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: ERINOMAINEN • Rajavartiolaitos on tehostanut tilannekuvatoimintaansa tilanteen edellyttämällä tavalla, muun muassa seurannan ja tiedonhankinnan tehostamisella, tilannekatsausten ja tilannekuvatuotteiden julkaisutiheyttä lisäämällä ja laatimalla erityisraportteja. Tilannekuvaa on tuotettu myös valtio johdon tarpeisiin erityisraportit mukaan lukien. KV-yhteistyössä saadut tiedot on hyödynnetty raportoinnissa. • Kaikissa raporteissa on hyödynnetty Euroopan raja- ja merivartiostojen Frontexin, EU:n lainvalvontayhteistyövirasto Europolin ja EU-elimien tilannekuvatietoja sekä palveluja, Rajavartiolaitoksen omaa tiedonhankintaa myös ulkomailta sekä kahdenvälistä tietojenvaihtoa naapurivaltioiden ja eräiden Itämeren maiden kanssa.
<p>Edistämme faktapohjaista yhteiskunnallista keskustelua kokonaisvaltaisesta maahanmuuttopolitiikasta.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laadittu esite kokonaisvaltaisesta maahanmuuttopolitiikasta. • Järjestetty median taustatilaisuus ukrainalaisten vastaanottamisen haasteista ja ratkaisuista toukokuussa 2022 ja syyskuussa 2022 pressin ukrainalaisille tehdystä kyselytutkimuksesta.

Tavoite 5: Hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa strategian toimeenpanon

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2022–2026 asetettiin sisäministeriössä yhteensä 7 toiminnallista tulostavoitetta. Näistä 5 tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 hyvin (tavoite saavutettu) ja 2 tavoitteen toteutus eteni tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2022.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Sisäasiainhallinto on julkisen hallinnon edelläkävijä johtamisen ja toimintakulttuurin kehittämisessä.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena on olla julkisen hallinnon edellä kävijä, mikä on kunnianhimoinen ja vaikeasti mitattavissa oleva tavoite. Merkittäviä toimia on tehty muun muassa valmiuden ja varautumisen edistämisessä sekä työyhteisön toimintakulttuurin edistämisessä etä- ja hybridityössä. Tavoitteena on ollut pitää esimiestyö ja johtaminen sekä työyhteisön toimintakulttuuri korkealla tasolla. Vaikka VMBaro-tulosten perusteella laskua edellä mainittujen asioiden osalta on jonkin verran, kokonaistaso on edelleen hyvällä tasolla, mitä tukee myös työsuojelun riskien arvioinnin tulokset. Etä- ja hybridityö koetaan toimivaksi ja vuoden aikana on tehty lukuisia toimenpiteitä työhyvinvoinnin edistämiseksi. SM:n jatkuvan kehittämisen toimintamallia koskeva työ käynnistyi usealla tasolla vuodenvaihteessa 2021–2022. Kehittämistyötä on viety vuoden 2022 aikana suunnitellusti eteenpäin ja kaikki konkreettiset kehittämistoimenpiteet (5) tai niiden valmistelu on käynnistetty vuoden 2022 aikana. Työsuojelun riskien arvioinnin tulosten perusteella esihenkilöiltä saatu tuki on pysynyt hyvällä tasolla. Työn tavoitteiden selkeydessä on onnistuttu hyvin, työn tekemisen tavat ja muodot on löydetty etä- ja hybridityössä sekä asioiden ja toiminnan johtamisen selkeys on parantunut. Haasteita löytyy työmäärän ja tahdin kohtuullisuudessa sekä työn tasaisessa jakautumisessa. Työmäärän ja tahdin kohtuullistamiseksi on haravoitu keinoja toimeksiantoprosessien kehittämiseksi sekä välineitä priorisoinnin tueksi. Esimiestyön ja johtamisen osalta painopisteenä on valmiuteen ja varautumiseen liittyvä johtaminen sekä työsuojelun riskien arvioinnin pohjalta työkuorman tasaaminen ja työhyvinvoinnin ylläpito. Valmiuden ja varautumisen osalta esimiehet johtavat asian käsittelyä yksiköissä.

Tavoite	Toteuma 2022
	<ul style="list-style-type: none"> Työyhteisön toimintakulttuuria on pyritty vahvistamaan työsuojelun ja työhyvinvointiryhmien työn kautta. Yhteisöllisyyttä on pyritty lisäämään erinäisin työhyvinvoinnillisin keinoin, esim. läsnätapaamiset, kesäjuhlat ja tyhy-päivät. Toimintakulttuuria on pyritty vahvistamaan myös työsuojelussa mm. pelisääntöjen kirkastamisella ja yhteisten toimintamallien vahvistamisella.
<p>Sisäasiainhallinto on vastuullinen työnantaja.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Työn sisältö ja työnantajakuva ovat edelleen korkealla tasolla VMBaro tulosten pohjalta. Tavoitteen eteen on tehty aktiivisia toimia kuluvan vuoden aikana kuten työhyvinvointitapahtumia sekä ulkoisen ja sisäisen työnantajakuvan kehittämistyötä (selvitys työnantajakokemuksesta, lähtöhaastattelut). Tavoitteena on ollut pitää työn sisältö ja vaikuttamismahdollisuudet sekä työnantajakuva korkealla tasolla missä on onnistuttu, vaikka VMBaro tuloksissa oli hieman laskua edellisvuoden tasoon nähden. Myös uusia toimintamalleja on otettu käyttöön. Työnantajakuvan kehittämisen osalta työnhakijakokemusta koskeva AMK-opinnäytetyö valmistui syksyllä 2022. Opinnäytetyön keskeisenä havaintona oli, että sisäministeriötä pidetään kiinnostavana työnantajana, mutta rekrytointiprosessit koetaan osin pitkiksi ja raskaiksi. Opinnäytetyön pohjalta hakijaviestintää parannetaan ja kohdistetaan niihin paikkoihin, joissa rekrytointiprosessi näyttää hakijoille epäselvältä. Uusi rekrytointiviestinnän malli otetaan käyttöön keväällä 2023. SM:stä poissiiirtyvien virkamiesten lähtökeskustelulomake on tehty ja otetaan käyttöön tammikuusta 2023 lukien. Osallistuttu Contact Forum -messuille.
<p>Sisäasiainhallinto varmistaa henkilöstölleen valtion toimitilastrategian mukaiset työtilat.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> VMBaron mittariarvo on noussut 0,11 -yksikköä, joka on merkittävä muutos, vaikka tavoitetasoa ei aivan saavutettu. Koronan leviämistä toimitiloissa on kyetty ehkäisemään ja pelisääntöjä myös läsnätyöhön on valmisteltu.

Tavoite

Hyvinvoivan henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvan toimintaympäristön (mm. digitaalisuus) ja konsernistrategian toimeenpanon edellyttämiä vaatimuksia.

Osaamisen kehittäminen ja työkuorman jakaminen sekä yhdessä tekeminen vahvistavat työhyvinvointia ja parantavat työn tuloksia sekä laatua.

Toteuma 2022

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ

- SM:n osalta osaamisen kehittämistyö on pitkällä, esim. Osaava-järjestelmä on otettu käyttöön ja osaamisen vuosikelloa on pilotoitu. Samoin työhyvinvoinnillisia asioita on edistetty esim. työn haasteellisuuden hallintaan. Työ on kuitenkin pitkäjänteistä.
- Työtyytyväisyysindeksi, mahdollisuus oppia ja uudistua työssä sekä työn haasteellisuus suhteessa voimavaroihin ovat edelleen hyvällä tasolla. Jonkin verran tuloksissa näkyy kiristyneen työtahdin vaikutus.
- Työsuojelun riskien arvioinnissa mahdollisuus kehittää työtä ja oppia uutta arvioitiin hyvälle tasolle ja jonkin verran paremmaksi kuin edellisessä mittauksessa.
- Työn haasteellisuus suhteessa voimavaroihin on työsuojelun riskien arvioinnin tulosten mukaan ollut koetuksella, mikä voi haastaa tuloksellisen työskentelyn. Erityisesti kevätkaudella tapahtunut työmäärän ja -tahdin kiristyminen, mikä näkyy mm. saldotuntien ja ylitöiden lisääntymisenä, on tuonut haasteita jaksamiseen. Korjaavia toimia on suunniteltu mm. tehtävien priorisoinnin, työprosessien kehittämisen ja työtaakan tasaamisen muodossa.
- Osaamista on kehitetty etenkin osaavan käyttöönoton ja osaamisen kehittämisen pilotin myötä unohtamatta jokapäiväistä työssä oppimista ja olemassa olevan koulutus tarjonnan hyödyntämistä. Myös vuosikelloon liittyvää raportointia on kehitetty.
- Pehdytysuusitus ja osaamispolku on lanseerattu SM:ssä, mutta niitä ei ole vielä kattavasti hyödynnetty ja toteutettu osastoilla, toteuma on keskeneräinen.

Huolehdimme kansainvälisiin tehtäviin lähetetyistä asiantuntijoista (kansalliset asiantuntijat, erityisasiantuntijat, siviilikriisinhallinta-asiantuntijat) ja hyödynnämme heidän asiantuntemustaan.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ

- Hallinnonalan asiantuntijoita ja ehdokkaita on saatu korkeisiin tehtäviin, vaikuttamispaikoille. Asiantuntijoiden hyvinvointi on palautteen perusteella hyvällä tasolla.
- Sisäministeriön uraporrasmalli kansainvälisissä tehtävissä -hyväksyttiin. Kotimaan uralla ja kansainvälisissä tehtävissä työskenteleviä sisäasiainhallintolaisia on kannustettu hakeutumaan aktiivisesti soveltuviin/vaativampiin kansainvälisiin tehtäviin, esimerkiksi siviilikriisinhallintaoperaatioiden johtotehtäviin ja korkeisiin YK-poliisitehtäviin.

Tavoite

Toteuma 2022

- Sisäasiainhallinnon asiantuntijat vaikuttavissa EU- ja kv-tehtävissä: EU-tehtävät (3): HoM EUAM Ukraina, DHoOPS EUAM Ukraina, yksikön päällikkö EUAM Ukraina. EUCAP Somalia HoM (aloitus tammikuussa 2023), Etyj-tehtävät: Etyj-sihteeristö yksikön päällikkö. YK-tehtävät: UNFICYP poliisikomponentin päällikkö.
- Asiantuntijoiden evakuoiteja ei ole tänä vuonna toimeenpantu. Kriisinhallintakeskus on järjestänyt 15 virtuaalista tai läsnä- Duty of Care -tilaisuutta, jotka ovat tavoittaneet n. 90 asiantuntijaa. Asiantuntijoiden evakuoiteja ei ole tänä vuonna toimeenpantu. Kriisinhallintakeskus on järjestänyt 15 virtuaalista tai läsnä- Duty of Care -tilaisuutta, jotka ovat tavoittaneet n. 90 asiantuntijaa.

(Sisäministeriön rajavartio-osaston osalta) toimitilahankkeiden toimeenpano terveellisten ja turvallisten työolosuhteiden takaamiseksi henkilöstölle.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ

- Keskeiset suuret toimitilahankkeet ovat edenneet tähän asti suunnitelmien mukaisesti. Immolan hanke saataneen maaliin aikataulussa ja arvioitujen kustannusten puitteissa. Muiden suurten hankkeiden osalta todella merkittävä kustannustason nousu haastaa hankkeiden suunniteltua toimeenpanoa. Muiden välttämättömien toimitilahankkeiden osalta rahoitusta ei ole, hankkeita ei aloiteta vuoden 2023 aikana.
- Immolan alueen peruskorjaus etenee aikataulussa. Kolmas vaihe alkaa vuoden 2023 alussa, kustannusarvion puitteissa.
- Ivalon 1. ja 2. vaihe etenevät aikataulussa ja valmistuvat vuoden 2023 loppuun mennessä. Ne toteutetaan myönnetyn määrärahan puitteissa. Kolmannen vaiheen osalta tehdään ratkaisuja kesällä 2023. Kustannusarvio tulee ylittymään vajaalla 1 milj. eurolla. Onttolan 1. vaihe toteutetaan kesään 2023 mennessä karsittuna. Näin vaihe kyetään toteuttamaan määrärahan puitteissa. Toisen vaiheen toteutus tulee ratkaistavaksi kesällä 2023. Sekä Onttolan että Ivalon hankkeiden loppuun saattaminen suunnitellulla tavalla edellyttää lisärahoitusta. Rajavartiolaitos suunnittelee toimenpiteitä, joilla hankkeita voidaan pienentää.
- Muut välttämättömät toimitilahankkeet eivät ole edenneet, koska niille ei ole myönnetty rahoitusta.

1.3.1.2 Kriisinhallintakeskuksen tavoitteet

Tavoite 1: Turvallisuuden tunne on korkea

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2022–2026 asetettiin Kriisinhallintakeskuksessa yksi toiminnallinen tulostavoite. Tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2022.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Kriisinhallintakeskus varmistaa ja edistää henkilöstön ja asiakkaiden yhdenvertaista ja tasa-arvoista kohtelua kaikissa tilanteissa perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittaen.</p> <p>Keskeisenä painopisteenä on erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tarpeiden huomioiminen toiminnassa.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Kriisinhallintakeskuksen kotimaan henkilöstön osalta mittarit olivat edelleen hyviä ja yli arvosanan 4, vaikka hienoista laskua oli tapahtunut edelliseen vuoteen verrattuna. Sukupuolten määrällisen tasa-arvon toteutuminen henkilöstön keskuudessa ei ole toteutunut ja naisia on miehiä enemmän. Myös sekondeeratut tasa-arvoasiantuntijat ovat useimmiten naisia, vaikka tavoitteena on saada enemmän myös miehiä kyseisiin tehtäviin. Asiakkaiden kohtelussa ei ole havaittu ongelmia. Kriisinhallintakeskus on myös osallistunut aktiivisesti YK:n päätöslauselma 1325 (Naiset, rauha ja turvallisuus) kansallisen toimintaohjelman valmisteluun. Kriisinhallintakeskuksen kestävä kehityksen ohjausryhmä antoi hyvää palautetta kestävä kehityksen strategian toimeenpanosta. Henkilöstön määrä syyskuussa oli 30, joista naisia 19. Määrällistä sukupuolten välistä tavoitetta 40/40 ei ole saavutettu, mutta henkilöstöryhmien jakautuma on tasaisempi johtaja- ja asiantuntijatehtävissä; 18, joista 10 naista. Suorittavissa tehtävissä jakauma on vahvasti sukupuolittunut: 12, joista 9 naista. Asiakkaita (siviilikriisinhallinnan asiantuntijat, vaalitarkkailijat, koulutuksiin osallistuneet, kansainvälisiä tehtäviä sekä koulutuksiin hakeneet) on kohdeltu yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti mitattuna vastaanotettujen hallintokanteluiden määrällä, mikä oli 0. Kansallista 1325 (Naiset, rauha ja turvallisuus) -seurantaraporttia ei ole tehty, joten Kriisinhallintakeskus ei ole voinut kontribuoida siihen ja täten tavoite ei ole toteutunut. Loppuvuonna 2022 Kriisinhallintakeskus on ollut aktiivisesti mukana uuden kansallisen 1325-toimintaohjelman työstämisessä.

Tavoite	Toteuma 2022
	<ul style="list-style-type: none"> • Kestävän kehityksen strategia ja toimeenpanosuunnitelma ovat valmiit. Kestävän kehityksen ohjausryhmän kokouksia pidettiin kaksi. Ohjausryhmän antama palaute Kriisinhallintakeskukselle oli hyvä. • Lähetettyjen tasa-arvoasiantuntijoiden sekä tasa-arvoyhteys henkilöinä operaatioissa toimivien asiantuntijoiden tavoitteellinen määrä (10) ylittyi ja heitä oli loppuvuodesta 16. Määrällistä sukupuolten välistä tasa-arvoa ei saavutettu (40/40): 68,8 % naisia ja 31,2 % miehiä.

Tavoite 2: Pidämme luottamuksen viranomaisiin korkeana

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2022–2026 asetettiin Kriisinhallintakeskuksessa yksi toiminnallinen tulostavoite. Tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 Tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2022.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Ilmastonmuutoksen torjumiseksi hiilijalanjälki pienenee 50 % vuoteen 2027 mennessä (vuoden 2018 tasosta).</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kriisinhallintakeskuksen hiilijalanjälkeä seurataan osana sisäministeriötä. Suurin hiilijalanjälkeä rasittava mittari on siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden ja vaalitarkkailijoiden tiedossa olevat lentosegmentit. Kriisinhallintakeskus toteuttaa lisäksi omaa kestävän kehityksen toimeenpanosuunnitelmaa hiilijalanjäljen pienentämiseksi.

Tavoite 3: Kansallisen turvallisuuden uhat torjutaan

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2022–2026 asetettiin Kriisinhallintakeskuksessa yhteensä kaksi toiminnallista tulostavoitetta. Näistä yhden tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 hyvin (tavoite toteutunut) ja toisen välttävästi (tavoite ei toteutunut).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2022.

Tavoite	Toteuma 2022
<p>Suomen siviilikriisinhallinta-osallistuminen on vaikuttavaa ja vastaa toimintaympäristön vaatimuksiin ja muutoksiin.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Siviilikriisinhallintaosallistumisessa ei päästy tavoiteltuun asiantuntijamäärään eli noin 130–135 asiantuntijaan. Etyjin Itä-Ukrainassa toimivan tarkkailuoperaation lakkauttaminen toukokuussa 2022 Venäjän aggressiivisen hyökkäyksen jälkeen muutti keskeisesti henkilöstösuunnittelua, sillä kaikkiaan 20 asiantuntijaa menetti tehtävänsä. Osallistumistaso kuitenkin saatiin säilytettyä 115–120 asiantuntijassa ja uutena avauksena oli yhteistyösopimus kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) kanssa. Kaikkiaan 5 asiantuntijaa rekrytoitiin ICC:lle loppuvuodesta 2022. Muissa tavoitteelle asetetuissa mittareissa onnistuttiin lähes erinomaisesti. Siviilikriisinhallintalain muutosten toimeenpano aloitettiin ennakoivasti jo vuoden 2022 aikana, mutta päivitetty laki tuli voimaan vasta 1.5.2022. Selvitys toimeenpanosta toimitetaan sovitusti tulosohjaajille vasta vuosi lakimuutoksen jälkeen eli keväällä 2023. Vaalitarkkailun siirto ulkoministeriöltä Kriisinhallintakeskukselle on saatettu päätökseen. CMC hoitaa itsenäisesti niin EU:n kuin Etyjin tarkkailijat. Lakiuudistus ja päivitetty asetus huomioivat vaalitarkkailun. CMC:lle on rekrytoitu pääasiassa vaalitarkkailijoiden rekrytointia hoitava henkilöstöasiantuntija, joka osallistui myös vaalitarkkailukoulutuksen pilotointiin. Koulutuksen järjestäminen jatkossa on siirtynyt koulutusyksikköön. Ensimmäinen vaalitarkkailukurssi lyhytaikaisille vaalitarkkailijoille järjestettiin huhtikuussa 2022 ja toinen joulukuussa 2022. Käytettävissä oleva rahoitus (16,85 milj. euroa) on ollut riittävää, mutta asiantuntijamäärää (135) ei saavutettu Ukrainan sodan ja SMMU operaation alasajon vuoksi. Rahaa jäi käyttämättä 1,5 milj. euroa. Naisten osuus on ollut korkeimmillaan 46 % kaikissa tehtävissä, mutta EU operaatioissa yli 50 % eli tavoite 50 % on osittain saavutettu.

Tavoite**Toteuma 2022**

- Haku vuoden 2023 kahdelle peruskurssille oli menestyksekkäs. Kaikkiaan 283 hakijaa, joista kursseille valittiin yhteensä 50.
- Rekrytointien läpimenoprosentti on 45 % ylittäen asetetun tavoitteen 40 %.

Menehtyneitä, haavoittuneita tai vakavasti sairastuneita asiantuntijoita ei ollut yhtään, mikä oli tavoitteena. Lääkinnällisiä evakuoiteja ei tehty yhtään, mikä oli tavoitteena.

Kriisinhallintakeskuksen johtoryhmä on tunnistanut riskit ja niiden hallintakeinot. Erillinen riskienhallintatyöryhmä kartoitti riskit jo vuosina 2019–2020 ja riskejä arvioitiin olevan 52 kpl. Kriittiset riskit vietiin seurattavaksi sisäministeriön Granite-järjestelmään. Tammikuussa 2022 johtaja esitteli riskienhallintaa ISO9001 standardin auditoinnissa ulkopuoliselle auditoijalle (DNV). Auditoija pyysi tällä kertaa CMC:tä seuraavaan auditointiin mennessä (tammikuu 2023) kartoittamaan ja analysoimaan riskien ohella myös mahdollisuuksia. Helmikuussa ja joulukuussa 2022 CMC:n riskienhallintatyöryhmä päivitti kriittiset riskit ja keskusteli hallintakeinojen vaikuttavuudesta.

ISO9001 standardin mukaisen johtamisjärjestelmän auditoinnissa päädyttiin tavoitteeseen eli auditoinnin arvosanaan 4/5. Auditoinnissa havaittiin yksi poikkeama liittyen koulutusten mitattaviin laatutavoitteisiin.

Suomen siviilikriisinhallinta-osallistuminen vastaa sisäisen turvallisuuden tavoitteisiin. Kriisinhallintaoperaatioiden ja OSA-virastojen yhteistyö toimii.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana VÄLTTÄVÄ

- Sisäministeriön painopisteiden huomioimiseen osaksi keskittyvää siviilikriisinhallinnan rekrytointisuunnitelmaa ei ole saatu valmiiksi, sillä Ukrainan sota asetti aikaisempaa suuremman haasteen rekrytointien suunnittelulle. Kriisinhallintakeskuksella ei ole mandaattia vaikuttaa suoraan siviilikriisinhallintaoperaatioiden ja OSA-virastojen yhteistyöhön.
- Rekrytointisuunnitelman valmistelu ja päivittäminen on kesken, mutta hakuilmoituksissa ja valinnoissa on huomioitu sisäministeriön linjaamat painopisteet (muuttoliikkeet, järjestäytynyt rikollisuus, terrorismin torjunta).

Tavoite 5: Hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa strategian toimeenpanon.

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2022–2026 asetettiin Kriisinhallintakeskuksessa yksi toiminnallinen tulostavoite. Tavoitteen toteutus eteni vuonna 2022 hyvin (tavoite toteutunut).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2022.

Tavoite	Toteuma 2022
Hyvinvoivan henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvan toimintaympäristön (mm. digitaalisuus) ja konsernistrategian toimeenpanon edellyttämiä vaatimuksia.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> Kokonaisuustyytyväisyys on hienoisessa laskussa verrattuna edelliseen vuoteen, mutta muut työohjovoinnin mittarit ovat hyvällä tasolla. Covid19-pandemia sekä Ukrainan sodan seuraukset ovat kuormittaneet jo pitkään henkilöstön jaksamista. Henkilöstön osaamista kehitetään pääasiassa koulutuksella sekä luontaisten vahvuuksien kartoituksella. Koulutukseen käytetty työaika ylittyi yhden prosentin tavoitteen olleen 1,7 %. Luontaisten vahvuuksien seuranta on tehty ja vahvuuksien kartoitus jatkuu osana uusien työtekijöiden perehdytystä

1.3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut (mom. 26.01.66)

Momentin 26.01.66 määrärahoja käytettiin 0,696 milj. euroa siirtomenoihin vuonna 2022. Momentilta maksettiin poliisitoimintaan liittyvän järjestön (Interpol) jäsenmaksu ja kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO PKD) sähköisen varmennepankin liittymis- ja jäsenmaksut. Maahanmuuttohallinnon osuuteen sisältyivät jäsenmaksut ja maksuosuudet kansainvälisille maahanmuutto- ja siirtolaisuusjärjestöille (ICMPD ja IOM). Momentilta maksettiin myös 0,01 milj. euroa YK:lle teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvista vaikutuksista koskevan yleissopimuksen kansainvälisen toimeenpanon tukemisesta aiheutuvien avustusten maksamiseen.

Määrärahaa siirrettiin 0,05 milj. euroa Rajavartiolaitokselle COSPAS-SARSAT jäsenmaksusuorituksia varten. Rajavartiolaitos ja muut Suomen turvallisuusviranomaiset ovat saaneet COCSPAS-SARSAT satelliittipohjaisen hätälähetinjärjestelmän hälytystiedot käyttöönsä jäsenmaksun perusteella.

Eräät avustukset (mom. 26.01.50)

Momentilta 26.01.50 Eräät avustukset maksettiin 0,144 milj. euroa EXIT-toimintaan liittyvää valtionavustusta.

Kulutustenmomenteilta maksetut siirtomenot

Momentilta 26.01.24 EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan maksettiin 1,627 milj. euroa valtionavustuksia EUSA-rahastojen tuensaajille.

Momentilta 26.30.20 Erytymenot maksettiin 1,656 milj. euroa siirtomenoja. Suomi antoi vuoden 2022 aikana Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismiin kautta kansainvälistä hätäapua materiaaliapuna Ukrainalle ja Moldovalle Ukrainan kriisin johdosta. Sisäministeriö koordinoi siviilipuolen materiaaliapua ministeriöiden välillä.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta on arvioitu sisäministeriön kirjanpitoyksikön keskeisten toimintojen eli tehtäväkokonaisuuksien osalta Kieku-järjestelmästä saatavien tietojen perusteella.

Ministeriön toiminnoille ei ole asetettu varsinaisia tuottavuus- ja taloudellisuustavoitteita.

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Toiminnan tuottavuutta tarkastellaan työajanseurannassa toiminnoille kohdistettujen työaikojen perusteella. Vuoden 2022 toiminnoista htv-tietojen tarkastelussa tulee huomioda se, että työaikoihin sisältyy 11,4 henkilötyövuotta sellaista työaikaa, jota ei ole kohdennettu toiminnoille.

Taulukko 1. Sisäministeriön välittömät henkilötyövuodet toiminnoittain (työajanseurannan mukaiset)

	Htv 2020	Htv 2021	Htv 2022	Muutos (%) 2021–2022
Ydintoiminnot, josta	22,0	26,5	27,9	5,3 %
Poliisitoimi	5,5	7,2	8,1	12,5 %
Pelastustoimi	11,6	14,5	13,3	-8,3 %
Maahanmuuttohallinto	2,8	2,4	4,1	70,8 %
Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet	0,8	1,3	1,5	15,4 %
Aluehallinnon yhteinen varautuminen poikkeusoloihin	1,2	0,9	1,0	11,1 %
Muut ydintoiminnot	0,3	0,1	0,1	-
Ohjaustoiminnot, josta	90,9	102,5	94,2	-8,1 %
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	12,1	11,2	10,2	-8,9 %
Hallinnonalan ohjaus, suunnittelu ja seuranta	17,9	29,3	23,9	-18,4 %
Lakien ja asetusten valmistelu ja säädösvalmistelun kehittäminen	27,2	26,0	26,1	0,4 %
Kansainväliset ja EU-asiat	16,3	16,0	15,0	-6,3 %
Valmius ja varautuminen	3,4	4,2	2,7	-35,7 %
EUSA-rahastojen viranomaistehtävät	13,1	12,7	13,1	3,1 %
Palosuojelurahasto	0,6	3,1	3,1	-
Muut ministeriön erityistehtävät	0,3	0,1	0	-
Tukitoiminnot (johtaminen, yleishallinto, ministeriön sisäiset palvelut)	59,2	62,1	55,7	-10,3 %
Lomat, muut palkalliset poissaolot	39,3	38,4	41,3	7,6 %
Kohdentamaton työaika	4,8	3,8	11,4	194,7 %
Yhteensä	216,3	233,3	230,6	-1,2 %

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Kustannustiedot perustuvat toiminnoille suoraan kirjattuihin menoihin, työajankohdennusten perusteella laskettuihin henkilötyövuosiin ja palkkakustannuksiin sekä tukitoimintojen ja palkallisten poissaolojen ydin- ja ohjaustoiminnoille jaettuihin kustannuksiin. Kustannuksiin on sisällytetty valtioneuvoston hallintoyksikön ilmoittamat kustannukset (5,996 milj. euroa vuonna 2022) sinne siirretyistä palveluista.

Sisäministeriö otti vuonna 2021 käyttöön Valtiokonttorin laatiman valtion yhteisen kustannuslaskentamallin, minkä vuoksi vuoden 2020 kustannustiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2021 ja 2022 kustannustietojen kanssa. Merkittävin muutos ministeriössä aiemmin käytössä olleeseen malliin on se, että valtioneuvoston hallintoyksikön ilmoittamien kustannusten vyörytys tehdään Valtiokonttorin mallissa tarkemmalla tasolla kuin ministeriössä vuonna 2020 käytössä olleessa mallissa. Kustannusten vyörytyksessä ajurina toimii toteutunut työaika. Vuoden 2022 toiminnoittaisten kustannusten tarkastelussa tulee ottaa huomioon se, että kirjanpitoyksikössä oli vuonna 2022 yhteensä 11,4 henkilötyövuotta kohdentamatonta työtä. Seuraavissa taulukoissa esitettävät kustannukset eivät sisällä yhteisrahoitteen toiminnan sisäisiä rahoitusosuuksia (lkp-tili 43978000).

Taulukko 2. Sisäministeriön kokonaistuottavuus ja tehokkuus vuosina 2020–2022

	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022
Kustannukset (1 000 euroa) (pl. mom. 26.01.20)	27 938	33 552	30 918
Henkilötyövuodet (työajankohdennusten mukaiset)	216,3	233,3	230,6
Kustannukset/henkilötyövuosi (1 000 euroa)	129,2	143,8	134,1
Ydintoiminnot (htv)	22,0	26,5	27,9
Ohjaustoiminnot (htv)	90,9	102,5	94,2
Tukitoiminnot (ml. johtaminen) (htv)	59,2	62,1	55,7
Lomat ja poissaolot (htv)	39,3	38,4	41,3
Kohdentamaton (htv)	4,8	3,8	11,4

Taulukko 3. Sisäministeriön ydin- ja ohjaustoimintojen kokonaiskustannukset (1 000 euroa)

	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Muutos %
Ydintoiminnot	10 423,0	7 985,1	-23,4 %
Poliisitoimi	1 432,8	1 816,3	26,8 %
Pelastustoimi	8 079,1	4 662,7	-42,3 %
Maahanmuuttohallinto	454,5	975,6	114,7 %
Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet	259,1	320,1	23,5 %
Aluehallinnon yhteinen varautuminen poikkeusoloihin	172,4	210,4	22,0 %
Muut ydintoiminnot	25,1	0	-
Ohjaustoiminnot	23 128,5	22 932,7	0,8 %
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	2 475,5	2 512,6	1,5 %
Hallinnonalan ohjaus, suunnittelu ja seuranta	7 740,0	6 063,2	-21,7 %
Lakien ja asetusten valmistelu ja säädösvalmistelun kehittäminen	5 041,7	5 713,0	13,3 %
Kansainväliset ja EU-asiat	3 207,7	3 667,0	14,3 %
Valmius ja varautuminen	888,5	674,6	-24,1 %
EUSA-rahastojen viranomaistehtävät	3 224,4	3 674,1	13,9 %
Palosuojelurahasto	533,6	612,3	14,7 %
Muut ministeriön erityistehtävät	17,0	15,9	-6,5 %
Yhteensä	33 552	30 918	-7,8 %

Taulukossa esitetään vain vuosien 2021 ja 2022 kustannukset, koska vuoden 2020 kustannuksia toiminnoittain ei ole laskettu vuonna 2021 käyttöön otetun Valtiokonttorin kustannuslaskentamallin mukaisesti.

Ydin- ja ohjaustoimintojen kustannukset sisältävät ministeriön tukitoimintojen ja palkallisen poissaolon kustannukset sekä valtioneuvoston hallintoyksikön ilmoittamat palvelutuotannon kustannustiedot.

Taulukko 4. Kriisinhallintakeskuksen tuottavuus ja tehokkuus vuosina 2020–2022

	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022
Kustannukset (1 000 euroa) yhteensä	16 506	17 127	18 512
Kustannukset (1 000 euroa) (pl. kriisihallinnan asiantuntijat)	3 234	2 405	3 037
Kustannukset (pl. kriisinhallinnan asiantuntijat)/htv ¹ (1 000 euroa)	138,8	95,1	106,2
Henkilötyövuodet (työajankohdennusten mukaiset)	23,3	25,4	28,6
Tehtävät ja painopisteet			
Ydintoiminnot (htv), josta	13,7	13,6	16,2
• Siviilihenkilöstön osallistuminen Kriisinhallintaan (htv)	0,5	0,8	1,6
• Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (htv)	13,2	12,8	14,6
Ohjaustoiminnot	-	0,1	-
Tukitoiminnot (johtaminen, yleishallinto, sisäiset palvelut) (htv)	4,9	6,5	5,4
Lomat, muut palkalliset poissaolot, kohdentamaton (htv)	4,7	5,1	7,0

Taulukko 5. VNHY:n palvelutuotannon kustannukset sisäministeriön kirjanpitoyksikölle

	Vuosi 2020 (1 000 euroa)	Vuosi 2021 (1 000 euroa)	Vuosi 2022 (1 000 euroa)	Muutos 2021–2022 (%)
Toimitilat	1 369	1 477	1 764	19,4 %
Tietotekniikka ja tietojärjestelmät	1 843	1 886	1 767	-6,3 %
Edustustilapalvelut	25	22	19	-13,6 %
Henkilöstöpalvelut	125	167	162	-3,0 %
Kuljetuspalvelut	244	225	266	18,2 %
Käännöspalvelut	438	541	610	12,8 %

1 Kriisinhallinnan asiantuntijat eivät ole mukana htv-laskennassa.

	Vuosi 2020 (1 000 euroa)	Vuosi 2021 (1 000 euroa)	Vuosi 2022 (1 000 euroa)	Muutos 2021–2022 (%)
Tiedonhallinta	532	636	603	-5,3 %
Tietotuki- ja julkaisupalvelut	145	155	188	21,3 %
Tilannekuva ja varautuminen	220	244	258	5,7 %
Virastopalvelut	244	233	278	19,3 %
VN yhteinen kehittäminen ja yhteensovittaminen	53	65	70	7,7 %
VN sisäinen viestintä (verkkopalvelun kehittäminen)	13	12	12	0 %
Yhteensä	5 251	5 663	5 996	5,9 %

1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön maksullisen toiminnan tuotot olivat kertomusvuonna 1 300 euroa. Toimintakertomuksessa ei esitetä maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa, koska tuottojen määrä oli alle 1,0 milj. euroa. Tileistä poistoja ei tehty vuonna 2022.

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön maksullinen toiminta muodostui sisäministeriön pelastusosaston pelastuslain (379/2011) mukaisista erivapauspäätöksistä, joiden antaminen on edellä mainitussa laissa määrätty sisäministeriön tehtäväksi. Erivapauspäätöksiä laskutettiin viisi kappaletta.

Kriisinhallintakeskuksella ei ollut maksullista toimintaa vuonna 2022.

1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Vuonna 2022 yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot sisäministeriön kirjanpitoyksikössä olivat 0,103 milj. euroa. Toimintakertomuksessa ei esitetä yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa, koska tuottojen määrä oli alle 1,0 milj. euroa.

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista suurin osa (0,07 milj. euroa) tuli EU:lta. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja kirjattiin myös säätiöiltä (0,02 milj. euroa) ja elinkeinoelämltä (0,01 milj. euroa).

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Toimintoihin sisältyy sellaisia tehtäviä, joiden osalta suoritteet eivät ole määriteltävissä. Seuraavissa taulukoissa esitetään tietoja ministeriön ja Kriisinhallintakeskuksen keskeisistä suoritteista. Suoritteiden määrille ei ole asetettu tavoitteita.

Taulukko 6. Ministeriön keskeiset suoritteet vuosina 2020–2022

	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2022
Hallituksen lakiesitykset	8	11	19
Käynnistyneet lainsäädäntöhankkeet	25	7	21
Rahoitetut tutkimushankkeet (SM TKI)	11	6	10
Rahoitetut hankkeet (sisäasioiden rahasto)	32	35	27

Ministeriön keskeisistä suoritteista hallitusten lakiesitysten ja käynnistyneiden lainsäädäntöhankkeiden määrät nousivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Syinä tähän oli mm. muuttunut turvallisuustilanne ja hallituskauden päätyminen. Vuonna 2022 käynnistyneistä lainsäädäntöhankkeista lakihankkeita oli 9 ja asetushankkeita 12.

Kriisinhallintakeskuksen keskeisten suoritteiden määrät vaihtelevat vuosittain jonkin verran mm. turvallisuustilanteesta johtuen. Vuonna 2022 kansainvälisiin tehtäviin hakeneiden määrä pieneni noin 10 prosentilla ja avattujen kansainvälisten tehtävien määrä laski noin 40 prosentilla. Pudotusta tehtävien määrässä selittää osin Ukrainan sota ja Etyjin tarkkailuoperaation alasajo Itä-Ukrainassa. Sen sijaan peruskoulutukseen hakeneiden määrä nousi noin 18 prosentilla. Vuoden 2022 suorittemäärät olivat lähes yhtä suuret kuin vuonna 2020.

Taulukko 7. Kriisinhallintakeskuksen keskeiset suoritteet vuosina 2020–2022

	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2022
Hakijoiden määrä, peruskoulutus	241	217	257
Hakijoiden määrä, kansainväliset tehtävät	487	521	472
Avattujen tehtävien määrä, kansainväliset tehtävät	162	245	149

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palvelukyvyllä ja suoritteiden laadulla ei ole määritelty tavoitteita tai indikaattoreita, mutta kaikessa toiminnassa pyritään jatkuvaan toiminnan ja palvelukyvyn kehittämiseen muun muassa ministeriön kehittämishankkeen ja palvelumuotoilun avulla.

Sisäministeriö osallistui valtioneuvostotasolla lainvalmistelun laadun kehittämiseen, mm. valtioneuvoston lainvalmistelun kehittämisen yhteistyöryhmän ja sen alatyöryhmien, vaikutusten arvioinnin asiantuntijaverkoston, sääntelyn sujuvoittamisen työryhmän. Sisäministeriön oma säädösvalmistelun kehittämistyöryhmä jatkoi vuonna 2022 sisäministeriön säädösvalmistelun laadun ja toimintatapojen kehittämistä valtioneuvostotason linjausten mukaisesti.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön yhdenvertainen kohtelu on osa hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja liittyy kaikkeen työnantajatoimintaan. Sisäministeriön hallinnonalalla noudatetaan hallituksen tasa-arvo-ohjelmaa sekä sisäasiainhallinnon yleisiä linjauksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa. Seurantaa koordinoi sisäministeriön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden koordinaatioryhmä.

Sisäministeriön uusi toiminnallinen yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelma vuosille 2022–2025 julkaistiin tammikuussa 2022. Suunnitelmassa on tavoitteita koskien kahdeksaa ministeriön toiminnan osa-aluetta ja yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisessa havaittua kehittämiskohdetta. Suunnitelman toimeenpano käynnistettiin ja vuodelle asetetut toimenpiteet toteutuivat pääsääntöisesti hyvin. Lisäksi sisäministeriön henkilöstöä koskeva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma päivitettiin keväällä

2022. Henkilöstöpoliittisessa suunnitelmassa on tavoitteena mm. henkilöstön monimuotoisuuden edistäminen. Yhteistyötä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioissa hallinnonalan virastojen kanssa tiivistettiin. Sisäministeriön on yhdessä virastojen kanssa mm. laatinut opetuspelin, jonka tavoitteena on tehdä sisäisen turvallisuuden ammatteja tutuiksi niissä aliedustetuille ryhmille. Yhteistyötä tukee syksyllä 2022 tehty virastojen yhdenvertaisuussuunnitelmien arviointi, joka toteutettiin Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston kanssa.

Vuonna 2022 osaamisen kehittäminen oli edelleen keskeinen henkilöstöhallinnon painopistealue sekä sisäministeriössä että ministeriön hallinnonalalla. Tavoitteena oli, että osaamisen kehittämisellä varmistetaan hyvinvoiva henkilöstö ja organisaation toimintakyky muuttuvassa toimintaympäristössä. Vuonna 2022 lisäksi tehtiin alaisen hallinnon osalta erillinen selvitys osaamista koskevan tavoitteen toteumasta. Selvityksen pohjalta osaamisen kehittämistä koskevista toimenpiteistä on edetty tavoitteiden mukaisesti.

Vuonna 2022 sisäministeriössä otettiin käyttöön tulos- ja kehityskeskusteluiden sekä osaamisen hallinnan työkalu Osaava. Henkilöstöä koulutettiin uuteen järjestelmään vuodenvaihteen 2021–2022 aikana sekä tulos- ja kehityskeskusteluprosessi käytiin kokonaisuudessaan ensimmäistä kertaa Osaavassa. Osaava hyödyntää jatkuvan keskustelun periaatetta ja tukee valmentavan työotteen käyttämistä. Osaavan kehitys jatkuu edelleen vuonna 2023 muun muassa suoritusarviointilomakkeen sähköistämällä.

Vuonna 2022 koronapandemiatilanne huomioon ottaen otettiin käyttöön hybridityömalli, jossa työtä tehdään osin virkapaikalla ja osin etätyönä. Henkilöstön jaksamista on seurattu usealla eri tavalla. Työsuojelun riskien arviointi henkisen kuormittumisen osalta tehtiin alkuvuonna 2022, VMBaro syksyllä 2022 ja fiilismittareita on tehty koko vuoden ajan. Pitkittyneen koronatilanteen ja Ukrainan sodan aiheuttaman lisätyön myötä henkilöstön kuormittuneisuus on lisääntynyt kuitenkin siten, että kokonaisuutena tulokset ovat olleet edelleen hyvällä tasolla.

Taulukko 8. Sisäministeriön kirjanpitoyksikön henkilötyövuosien kehitys

Tulosyksikkö	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Muutos 2021–2022
Kansainvälisten asioiden yksikkö	22,0	21,1	21,9	0,8
Viestintäyksikkö	8,1	9,6	9,1	-0,5
Sisäinen tarkastus	3,8	3,8	3,0	-0,8
Maahanmuutto-osasto	31,3	31	32,3	1,3
Pelastusosasto (ml. Palosuojelurahasto)	48,3	62,3	55,8	-6,5
Poliisiosasto	37,9	37,8	39,4	1,6
Hallinto- ja kehittämisosasto	54,1	51,1	50,7	0,4
Kansallisen turvallisuuden yksikkö	8,7	11,2	11,3	0,1
Esikunnan tukipalvelut	-	3,4	5,3	1,9
Muut	2,0	2,0	1,7	-0,3
Sisäministeriö yhteensä	216,2	233,3	230,6	-2,7
Kriisinhallintakeskus	23,3	25,3	28,6	3,3
Kirjanpitoyksikkö yhteensä	239,5	258,6	259,2	0,6

Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tunnuslukujen kehitys

Taulukko 9. Henkilöstön määrä, ikärakenne ja henkilöstökulut

	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022
Henkilöstön lukumäärä, henkilöä 31.12.	256	263	272
• sisäministeriö	228	236	242
• Kriisinhallintakeskus	28	27	30
Sukupuolijakauma (n/m) %	65/35	66/34	65/35
• sisäministeriö	65/35	65/35	65/35
• Kriisinhallintakeskus	59/41	70/30	63/37

	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022
Henkilötyövuodet	239,5	258,6	259,2
• sisäministeriö	216,2	233,3	230,6
• Kriisinhallintakeskus	23,3	25,3	28,6
Keski-ikä			
• sisäministeriö	45,9	45,4	46,8
• Kriisinhallintakeskus	43,9	44,3	44,4
Vakinaiset (n/m), lukumäärä	125/58	130/61	137/66
• sisäministeriö	116/55	121/58	126/59
• Kriisinhallintakeskus	9/3	9/3	11/7
Määräaikaiset (n/m), lukumäärä	41/32	44/28	39/30
• sisäministeriö	33/24	34/23	31/26
• Kriisinhallintakeskus	8/8	10/5	8/4
Vakinaisten osuus (%)	71,5	73,2	74,6
• sisäministeriö	75,0	72,6	76,4
• Kriisinhallintakeskus	42,9	44,0	60,0
Määräaikaisten osuus (%)	28,5	37,7	25,4
• sisäministeriö	25,0	27,4	23,6
• Kriisinhallintakeskus	57,1	56	40,0
Kokoaikaiset, lukumäärä	251	258	263
• sisäministeriö	224	232	234
• Kriisinhallintakeskus	27	26	29
Kokoaikaisten osuus (%)	98,0	98,1	96,7
• sisäministeriö	98,2	98,3	96,7
• Kriisinhallintakeskus	96,4	96,3	96,8
Osa-aikaiset, lukumäärä	5	5	9
• sisäministeriö	4	4	8
• Kriisinhallintakeskus	1	1	1
Osa-aikaisten osuus (%)	2,0	1,9	3,3
• sisäministeriö	1,8	1,7	3,3
• Kriisinhallintakeskus	3,6	3,7	3,2

	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta %			
• sisäministeriö	83,8	83,5	82,2
• Kriisinhallintakeskus	85,4	86,3	82,8
Kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi			
• sisäministeriö	17 073 58,5	18 596 943,8	18 706 679,1
• Kriisinhallintakeskus	1 654 542,7	1 570 703,1	1 947 767,1

Sisäministeriön henkilöstön lukumäärä kasvoi 6 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Vakinaisen henkilöstön määrä (185 henkilöä) nousi 6 henkilöllä edellisestä vuodesta, kun määräaikaisten henkilöiden määrä (57 henkilöä) pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna. Osa-aikaisten henkilöiden määrä kaksinkertaistui ja kasvoi 4 henkilöstä 8 henkilöön. Osa-aikaisuusien määrän lisääntymisen taustalla oli henkilöiden oma toive työn osa-aikaisuudesta. Ministeriön henkilötyövuosimäärä (230,6 htv) väheni 2,7 henkilötyövuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Sisäministeriön henkilömäärä oli alkuvuodesta 2022 edellisvuosia matalampi, minkä vuoksi henkilötyövuosien määrä pieneni edellisvuoteen verrattuna 2,7 henkilötyövuotta, vaikka henkilöstön kokonaismäärä oli vuoden lopussa edellisvuotta suurempi.

Kriisinhallintakeskuksen henkilöstön lukumäärä kasvoi 3 henkilöä edelliseen vuoteen verrattuna. Vakinaisen henkilöstön määrä (18 henkilöä) kasvoi edellisestä vuodesta 6 henkilöllä ja määräaikaisten henkilöiden määrä (12 henkilöä) laski 3 henkilöllä. Vuoden aikana täytettiin kaksi uutta vakinaista virkaa sekä vakinaistettiin kolme aiemmin määräaikaisissa tehtävissä toiminutta henkilöä. Määräaikaisista henkilöistä 5 toimi sijaisena ja 7 muussa määräaikaisuudessa. Kriisinhallintakeskuksen henkilötyövuosimäärä (28,6 htv) kasvoi 3,3 henkilötyövuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstömäärän nousun taustalla on muun muassa Kriisinhallintakeskukselle annettu uusi lakisääteinen tehtävä (vaalitarkkailu), VN-TEAS-hankeeseen osallistuminen sekä yhden sisäministeriön vakinaisen tehtävän määräaikainen siirtäminen Kriisinhallintakeskukseen.

Vuoden 2022 lopussa naisten osuus ministeriön henkilöstöstä oli 65 % ja miesten 35 %. Kriisinhallintakeskuksen henkilöstöstä 61 % oli naisia ja 39 % miehiä. Naisten osuus määräaikaisista henkilöistä sisäministeriön kirjanpitoyksikössä vuonna 2022 oli noin 56,5 %.

Taulukko 10. Työhyvinvointi

	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022
Työtyytyväisyysindeksi			
• sisäministeriö	3,9	3,9	3,8
• Kriisinhallintakeskus	4,3	4,2	4,1
Tulovaihtuvuus (%)			
• sisäministeriö	8,8	17,9	8,7
• Kriisinhallintakeskus	44,4	24,0	8,0
Sairauspoissaolot (TPV/htv)			
• sisäministeriö	3,2	3,4	5,5
• Kriisinhallintakeskus	3,4	2,3	4,6
Työterveyshuolto (euroa/htv)			
• sisäministeriö	398,4	528,9	586,9
• Kriisinhallintakeskus	7 653,2	555,6	584,0
Työtyytyväisyyden edistäminen (euroa/htv)			
• sisäministeriö	511,6	334,9	132,2
• Kriisinhallintakeskus	430,3	318,2	124,4
Työkunnon edistäminen (euroa/htv)			
• sisäministeriö	159,1	180,2	129,7
• Kriisinhallintakeskus	62,8	110,0	124,4

Sisäministeriön kirjanpitoyksikössä toteutettiin edellisten vuosien tapaan kaksi työtyytyväisyyskyselyä, joista toinen sisäministeriön henkilöstölle ja toinen Kriisinhallintakeskuksen henkilöstölle.

Sisäministeriössä toteutettu VMBaro-työtyytyväisyyskysely osoitti, että ministeriössä työhyvinvointi oli aiempien vuosien tapaan hyvällä tasolla, sillä kokonaistyötyytyväisyys oli 3,79 (3,87 vuonna 2021). Kyselyn vastausprosentti oli 87,6 %. Edellisen vuoden tuloksiin verrattaessa vuonna 2022 kasvoi erityisesti tyytyväisyys työväliseisiin ja tulokselliseen työskentelyyn (+0,12), työskentelytiloihin ja tulokselliseen työskentelyyn (+0,11) sekä

luottamus palvelussuhteen jatkuvuuteen (+0,11). Työhyvinvointikysely kuitenkin osoitti kuormituksen lisääntyneen sisäministeriössä, sillä kokonaistyytyväisyyden lisäksi tyytyväisyys on laskenut jonkin verran lähes kaikilla kyselyn osa-alueilla.

Kyselyn osa-alueista korkein tyytyväisyys oli työn sisältöön ja vaikutusmahdollisuuksiin (4,23), työyhteisön toimintakulttuuriin (4,13) sekä työnantajakuvaan ja arvoihin (4,06).

Kyselyssä selvitetään myös häirinnän (työpaikkakiusaamisen) sekä seksuaalisen häirinnän esiintyvyyttä ministeriössä. Vastaajista 1 % on kokenut seksuaalista häirintää viimeisen vuoden aikana (0 % vuonna 2021) ja 2,5 % on kokenut häirintää (työpaikkakiusaamista) (3,4 % vuonna 2021). Epäasiallista käytöstä oli havainnut 13,4 % vastaajista (6,3 % vuonna 2021).

Kyselyn tuloksia käsiteltiin ministeriön johdossa, henkilöstöpolitiikan ja henkilöstöhallinnon yhteistyöryhmässä ja työsuojelutoimikunnassa. Lisäksi kukin osasto ja erillisyyksikkö käsitteli tuloksia omissa työyksikkökokouksissaan.

Kriisinhallintakeskuksessa toteutettu VMBaro-työtyytyväisyyskysely osoitti, että keskuksen työtyytyväisyys on kyselyn tulosten perusteella erinomaisella tasolla, sillä kokonaistyytyväisyyden arvosana oli 4,1 (4,2 vuonna 2021). Kyselyn vastausprosentti oli 78,6 %. Työtyytyväisyyskyselyn tulosten analyysissä vahvuuksiksi Kriisinhallintakeskuksessa nousivat kokemus oikeudenmukaisesta kohtelusta lähiesimiehen ja työtovereiden taholta sekä sitoutuminen työnantajan tavoitteisiin. Heikkouksia puolestaan olivat tyytyväisyys palkkauksen muuttamiseen työsuorituksen muuttuessa, uusien työ- ja toimintatapojen hyödyntämiseen työssä sekä palkkauksen oikeudenmukaisuuteen.

Taulukko 11. Osaaminen

	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022
Koulutustasoindeksi, koko henkilöstö			
• sisäministeriö	6,3	6,3	6,5
• Kriisinhallintakeskus	5,5	5,9	6,3
Koulutustasoindeksi, naiset			
• sisäministeriö	6,2	6,2	6,5
• Kriisinhallintakeskus	5,6	6,0	6,3
Koulutustasoindeksi, miehet			
• sisäministeriö	6,5	6,5	6,5
• Kriisinhallintakeskus	5,4	5,7	6,3
Koulutus ja kehittäminen (euroa/htv)			
• sisäministeriö	805,8	704,5	264,4
• Kriisinhallintakeskus	416,7	2 348,6	1 112,8

Sisäministeriön ja Kriisinhallintakeskuksen henkilöstö on korkeasti koulutettua. Sisäministeriössä sekä naisten että miesten koulutustasoindeksi on 6,5 ja Kriisinhallintakeskuksessa sekä naisten että miesten koulutustasoindeksi on 6,3. Koulutustasoindeksi lasketaan siten, eri asteisten tutkintojen suorittaneiden henkilöiden lukumäärä kerrotaan niiden koulutustasoineksillä ja saadut tulot lasketaan yhteen. Lopuksi tulojen summa jaetaan henkilöiden kokonaismäärällä. Ylempi korkeakoulututkinto vastaa koulutustasoineksiä 7 ja alempi korkeakoulututkinto koulutustasoineksiä 6. Koko valtiolla koulutustasoineksi on keskimäärin 5,5.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Hallinnonalan rahoituksen rakenne

Sisäministeriön hallinnonalan pääluokkaan 26 osoitettiin vuonna 2022 yhteensä 2,043 miljardia talousarviorahoitusta, josta varsinaisen talousarvion osuus oli 1,585 miljardia euroa (77,6 %). Vuonna 2022 käytettävissä olevan pääluokan 26 talousarviorahoituksen määrä kasvoi noin 14,3 % edellisestä vuodesta, jolloin käytettävissä oli 1,788 miljardia euroa.

Sisäministeriön pääluokan vuoden 2022 varsinaisen talousarvion rahoituksen määrä nousi noin 7,8 milj. euroa (0,5 %) edellisestä vuodesta. Euromääräisesti suurin nousu vuoden 2022 varsinaisen talousarvion rahoituksessa edelliseen vuoteen verrattuna oli kehityksen ulkopuolisella momentilla 26.01.26 EU:n osuus sisäisen turvallisuuden hallintaan ohjelmakaudella 2021–2027, johon osoitettiin määrärahaa 28,3 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Euromääräisesti suurin vähennys varsinaisen talousarvion rahoituksessa edellisvuoteen verrattuna oli momentilla 26.40.21 Pakolaisten ja turvapaikan hakijoiden vastaanotto, johon osoitettiin varsinaisessa talousarviossa rahoitusta 32,5 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Ukrainan kriisin johdosta momentille 26.40.21 osoitettiin kuitenkin vuoden 2022 lisätalousarviomenettelyssä 200,2 milj. euroa lisärahoitusta.

Taulukko 12. Sisäministeriön pääluokan varsinaisten talousarvioiden vertailu (1 000 euroa)

Momentti	Momentin nimi	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Muutos 2021–2022
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	15 079	16 215	16 274	0,4 %
26.01.04	Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot	2 358	2 194	2 304	5 %
26.01.20	Tietohallinnon yhteiset menot	1 594	1 594	0	-
26.01.21	Sisäministeriön hallinnonalan kehittäminen	0	0	1 672	-
26.01.24	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan	21 040	13 159	8 000	-39,2 %
26.01.25	Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta	5 500	5 500	5 500	0 %
26.01.26	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden hallintaan ohjelmakaudella 2021–2027	0	6 840	35 150	413,9 %

Momentti	Momentin nimi	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Muutos 2021–2022
26.01.29	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	110 000	120 000	120 000	0 %
26.01.50	Eräät avustukset	260	331	580	75,2 %
26.01.66	Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut	960	960	960	0 %
26.01.87	Osakehankinnat	0	0	10	-
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	763 152	799 361	806 318	0,9 %
26.10.02	Suojelupoliisin toimintamenot	49 000	44 553	40 821	-8,4 %
26.10.20	Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot	7 608	7 608	7 608	0 %
26.10.21	KEJO-hankkeen yhteiset menot	0	0	6 850	-
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	244 599	271 888	274 752	1,1 %
26.20.70	Ilma- ja vartioalusten hankinta	23 510	5 000	5 000	0 %
26.30.01	Pelastustoimen toimintamenot	16 907	17 529	22 620	29 %
26.30.02	Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot	57 834	60 048	66 160	10,2 %
26.30.20	Erytymenot	1 966	3 000	3 000	0 %
26.40.01	Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	55 213	67 198	65 367	-2,7 %
26.40.21	Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto	117 433	104 614	72 091	-31,1 %
26.40.22	Vapaaehtoinen paluu	4 030	2 570	2 318	-9,8 %
26.40.63	Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet	30 715	26 843	21 428	-20,2 %
Yhteensä		1 528 758	1 577 005	1 584 783	0,5 %

Vuoden 2022 lisätalousarvioissa sisäministeriön hallinnonalan pääluokkaan osoitettiin yhteensä noin 458 milj. euroa lisärahoitusta, mikä on yli kaksinkertainen määrä edellisen vuoden lisätalousarvioihin verrattuna. Suurimmat määrärahalisäykset kohdistuivat momenteille 26.40.21 Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (200,2 milj. euroa) ja 26.01.29 sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäverot (100 milj. euroa). Lisäykset johtuivat pääosin Ukrainan kriisin ja muuttuneen turvallisuustilanteen vaikutuksista sisäministeriön hallinnonalan määrärahatarpeeseen.

Taulukko 13. Sisäministeriön pääluokan lisätalousarvioiden vertailu (1 000 euroa)

Momentti	Momentin nimi	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Muutos 2021–2022
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	-7	41	1 748	1 707
26.01.04	Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot	-125	18	18	0
26.01.20	Tietohallinnon yhteiset menot	0	150	0	150
26.01.21	Sisäministeriön hallinnonalan kehittäminen	0	0	-110	110
26.01.24	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan	6 927	0	26 000	26 000
26.01.25	Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta	0	0	0	0
26.01.26	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden hallintaan ohjelmakaudella 2021–2027		-5 540	0	5 540
26.01.29	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	0	0	100 000	100 000
26.01.50	Eräät avustukset	0	1 620	0	-1 620
26.01.66	Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut	0	0	0	0
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	39 214	39 173	24 105	-15 608
26.10.02	Suojelupoliisin toimintamenot	120	-658	5 998	6 656
26.10.20	Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot	-6 000	-4 000	-5 000	-1 000
26.10.21	KEJO-hankkeen yhteiset menot	0	401	0	-401
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	23 895	13 145	26 279	13 134
26.20.70	Ilma- ja vartioalusten hankinta	136 500	186 019	6 000	-180 019
26.30.01	Pelastustoimen toimintamenot	2 741	2 028	1 616	-412
26.30.02	Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot	1 781	150	3 207	3 057
26.30.20	Erytysmenot	1 800	0	5 000	5 000
26.40.01	Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	2 174	3 624	10 419	6 795
26.40.21	Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto	-20 000	-20 679	200 216	220 895

Momentti	Momentin nimi	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Muutos 2021–2022
26.40.22	Vapaaehtoinen paluu	-2 500	0	0	0
26.40.63	Vastaanotto toiminnan asiakkaille maksettavat tuet	-6 500	- 4 081	52 557	56 638
Yhteensä		180 020	211 411	458 053	246 642

Arviomäärärahan ylityslupia esitettiin kertomusvuonna kaksi kappaletta. Sisäministeriö päätti ylittää momentin 26.30.20 määrärahat enintään 5,0 milj. eurolla ja momentin 26.40.63 määrärahat enintään 4,5 milj. eurolla. Ylitykset katettiin toisessa lisätalousarviossa saaduilla määrärahoilla.

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön rahoituksen rakenne

Sisäministeriön kirjanpitoyksiköllä vuonna 2022 käytettävissä olevista määrärahoista (162,323 milj. euroa) sisäministeriön pääluokan 26 määrärahoja oli 138,244 milj. euroa (85,2 %) ja muiden hallinnonalojen määrärahoja 24,079 milj. euroa (14,8 %).

Kirjanpitoyksiköllä käytettävissä olevista määrärahoista vuoden 2022 talousarvion määrärahoja oli 116,892 milj. euroa (72 %) ja 45,432 milj. euroa (28 %) edelliseltä vuodelta siirretyjä määrärahoja.

Sisäministeriön kirjanpitoyksiköllä kertomusvuonna käytettävissä olleista ministeriön pääluokan määrärahoista (138,244 milj. euroa) vuoden 2022 talousarvion määrärahojen osuus oli 98,012 milj. euroa (70,9 %) ja edellisiltä vuosilta siirrettyjen määrärahojen osuus 40,232 milj. euroa (29,1 %).

Sisäministeriölle osoitettuja jakamattomia määrärahoja jaettiin edelleen 0,02 milj. euroa Poliisihallitukselle.

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Sisäministeriön kirjanpitoyksiköllä käytettävissä olevista määrärahoista (162,323 milj. euroa) käytettiin tilivuoden aikana 75,894 milj. euroa (46,8 %) ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 53,947 milj. euroa (33,2 %). Merkittävin osuus (68,1 %) vuodelle 2023 siirretyistä määrärahoista oli EU:n sisäasioiden rahastojen (EUSA-rahastot) määrärahoja. Määrärahoja peruutettiin 27,348 milj. euroa (16,8 %). Merkittävimmät erät peruutetuista määrärahoista olivat EUSA-rahastojen vuosien 2014–2020 ohjelmankauden määrärahoja.

Vuoden 2022 talousarvion määrärahoista (116,892 milj. euroa) käytettiin 55 % (63,795 milj. euroa) ja vuodelle 2023 siirrettiin 41 % (47,963 milj. euroa).

Kirjanpitoyksiköllä käytössä olleiden talousarvion tulomomenttien toteuma oli yhteensä 58,163 milj. euroa. Merkittävimmät osuudet (99,9 %) tulomomentin toteutumista olivat EU:lta saatuja tuloja sisäisen turvallisuuden rahastojen ohjelmakausille 2014–2020 ja 2021–2027 (30,775 milj. euroa) ja siirrettyjen määrärahojen peruutuksia (27,348 milj. euroa).

Taulukko 14. Sisäministeriön kirjanpitoyksikön rahoitus (talousarvio ja siirretyt määrärahat)

Rahoitus (1 000 euroa)	Käyttö 2020	Käyttö 2021	Käytettävissä 2022	Käyttö 2022	Siirretty vuodelle 2023
Käytössä olleet menoarviotilit					
Sisäministeriön hallinnonala	49 773	49 895	138 244	58 955	48 320
Valtioneuvoston kanslia	72	74	85	85	0
Ulkoministeriön hallinnonala	14 141	14 814	17 687	15 617	557
Valtiovarainministeriön hallinnonala	1 616	4 439	6 307	1 236	5 070
Menoarviotilit yhteensä	65 602	66 222	162 323	75 894	53 947
Tuloarviotilit	29 319	24 599		59 573	

Sisäministeriön toimintamenot (momentti 26.01.01)

Ministeriön toimintamenoihin (mom. 26.01.01) myönnettiin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa 16,274 milj. euroa määrärahaa. Tämän lisäksi momentille myönnettiin 1,338 milj. euron lisäys vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa ja 0,410 milj. euron lisäys neljännessä lisätalousarviossa. Vuodelta 2021 siirrettyä määrärahaa oli käytettävissä 3,298 milj. euroa. Ministeriön käytettävissä olleista määrärahoista (21,320 milj. euroa) käytettiin 17,931 milj. euroa ja vuodelle 2023 siirrettiin 3,325 milj. euroa. Momentilta peruutettiin 63 173 euroa määrärahaa.

Taulukko 15. Yhteenveto sisäministeriön toimintamenoista vuodelta 2022 (euroa)

	Toimintamenot (momentti 26.01.01.1)	TKI-toiminta (momentti 26.01.01.2)	Radikalisaation ehkäisy (momentti 26.01.01.5)	Yhteensä
Edelliseltä vuodelta siirretty	2 880 480	249 689	168 234	3 298 403
Talousarvio	15 974 000	0	300 000	16 274 000
Lisätalousarviot	1 748 000	0	0	1 748 000
Käytettävissä	20 602 480	249 689	468 234	21 320 403
Käytetty (nettomenot)	17 576 041	248 979	106 367	17 931 387
Peruutettu	0	710	62 463	63 173
Siirretty seuraavalle vuodelle	3 026 438	0	299 404	3 325 841

Sisäministeriön toimintamenojen käyttö (nettomenot) nousi noin 14,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Euromääräisesti suurin nousu oli henkilöstökuluissa, jotka kasvoivat 1,422 milj. euroa (9,1 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2022 henkilöstökuluihin sisältyy 1.6.2022 voimaan tullut kahden prosentin yleiskorotus.

Taulukko 16. Sisäministeriön toimintamenojen (momentti 26.01.01) nettomenojen kehitys

	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Vuosi 2022 (euroa)	Osuus vuoden 2022 menoista	Muutos 2021–2022 (euroa)
Aineet ja tarvikkeet	39 532	38 121	40 984	0,2 %	2 863
Henkilöstökulut	15 090 801	15 655 183	17 077 669	87,8 %	1 422 486
Vuokrat	7 917	21 302	25 831	0,1 %	4 529
Palvelujen ostot	845 163	1 053 301	1 690 492	8,7 %	637 191
Muut kulut	300 257	141 290	616 482	3,2 %	475 192
Menot yhteensä	16 283 669	16 909 198	19 451 458	100 %	2 542 260
Tuotot	-1 292 352	-1 239 190	-1 520 068		-280 878
Nettomenot	14 991 318	15 670 007	17 931 389		2 261 382

Sisäministeriön toimintamenoista maksettuja palkkausmenoja vastaava henkilötyövuosimäärä (208,9 htv) nousi 8,8 henkilötyövuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Sisäministeriön toimintamenoista maksettuihin palkkausmenoihin sisältyi vuonna 2022 noin 18,6 henkilötyövuotta ns. ulkopuolisen rahoituksen palkkausmenoja, jotka laskutettiin tai muulla tavoin veloitettiin muista rahoituslähteistä. Näistä ns. ulkopuolisen rahoituksen palkkausmenoista pääosa koostui EUSA-rahastojen vakituisten henkilöiden ja Palosuojelu-rahaston sihteeristön palkkausmenoista.

Palvelujen ostoista maksettujen menojen määrä nousi 0,637 milj. eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Merkittävin syy tähän oli se, että aiempina vuosina momentilta 26.01.20 maksetut ministeriön ICT-menot siirrettiin vuoden 2022 talousarviossa maksettavaksi sisäministeriön toimintamenoista. Palvelujen ostoista merkittävimmät olivat valtion sisäiset ICT-palvelut (0,476 milj. euroa), talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen veloitukset (0,211 milj. euroa), asiantuntija- ja tutkimuspalvelut (0,213 milj. euroa) ja yhteisrahoitteen toiminnan rahoitusosuudet valtionhallinnolle (0,179 milj. euroa).

Vuokrat koostuivat arkistotilan, kokous- ja seminaaritilojen sekä ulkomaille sijoitetun asiantuntijan vuokramenoista. Näiden lisäksi maksettiin harjoituksiin ja muihin tilaisuuksiin vuokrattujen kuljetusvälineiden vuokramenoja.

Muista kuluista noin 88,1 % oli matkamenoja. Sisäministeriön toimintamenoista maksetut matkamenot olivat noin 4,8-kertaiset edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2022 matkamenojen kasvuun vaikutti erityisesti koronarajoitusten purkamisten johdosta lisääntynyt matkustaminen.

Taulukko 17. Sisäministeriön toimintamenoista (mom. 26.01.01) maksetut matkamenot

	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Vuosi 2022 (euroa)	Muutos 2020–2022 (euroa)
Päivärahat, kotimaa	6 852	9 512	24 546	15 034
Päivärahat, ulkomaat	11 652	9 650	56 368	46 718
Kilometrikorvaukset	1 505	4 465	8 897	4 431
Matkustuspalvelut	125 557	89 803	443 402	353 599
Matkustuspalvelut, sisäiset	0	700	1 140	440
Matkamenot yhteensä	145 566	114 131	543 352	420 222

Sisäministeriön toimintamenoihin nettoutetuista tuotoista merkittävin erä (noin 92 %) oli sisäiset yhteistoiminnan kustannusten korvaukset. Tämä erä sisältää Palosuojelurahaston ja EUSA-rahastojen teknisen tuen vakinaisen henkilöstön palkkausten sisäiset veloitukset.

Taulukko 18. Sisäministeriön toimintamenoihin (momentti 26.01.01) nettoutetut tuotot

	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Vuosi 2022 (euroa)	Muutos 2021–2022 (euroa)
Maksullisen toiminnan tuotot	2 080	2 860	1 300	-1 560
Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset EU:lta	5 674	0	5 239	5 239
Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, sisäiset	1 187 973	1 128 128	1 398 289	270 161
Muut yhteistoiminnan kustannusten korvaukset	0	5 400	10 800	5 400
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot EU:lta	96 620	102 771	72 785	-29 986
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot elinkeinoelämältä	0	0	10 665	10 665
Muut yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	0	0	19 556	19 556
Muut tuotot	0	0	1 371	1 371
Rahoitustuotot	5	30	64	34
Tuotot yhteensä	1 292 352	1 239 190	1 520 068	280 878

Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (26.01.04)

Kriisinhallintakeskuksen toimintamenoihin (mom. 26.01.04) myönnettiin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa 2,304 milj. euroa määrärahaa. Tämän lisäksi momentille myönnettiin 0,018 milj. euron lisäys vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa. Vuodelta 2021 siirrettyä määrärahaa oli käytettävissä 0,485 milj. euroa. Kriisinhallintakeskuksella käytettävissä olleista määrärahoista (2,807 milj. euroa) käytettiin 2,399 milj. euroa ja vuodelle 2023 siirrettiin 0,408 milj. euroa.

Kriisinhallintakeskuksen toimintamenoista maksettujen nettomenojen määrä nousi noin 0,391 milj. eurolla (19,5 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Euromääräisesti suurin nousu oli henkilöstökuluissa, jotka nousivat noin 0,334 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstökuluissa on mukana 1.6.2022 voimaan tullut kahden prosentin yleiskorotus. Nettomenojen kasvua pienensi muun toiminnan tuottojen kasvu 0,086 milj. eurolla.

Taulukko 19. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenojen (26.01.04) nettomenojen kehitys

	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Vuosi 2022 (euroa)	Osuus vuoden 2022 menoista	Muutos 2021–2022 (euroa)
Aineet ja tarvikkeet	52 274	35 805	23 915	1,0 %	-11 890
Henkilöstökulut	1 491 083	1 583 439	1 917 442	76,3 %	334 003
Vuokrat	205 099	149 037	176 729	7,0 %	27 691
Palvelujen ostot	168 499	164 955	220 994	8,8 %	56 039
Muut kulut	95 923	103 263	174 614	6,9 %	71 351
Muut tiliryhmät	0	0	5	0 %	5
Menot yhteensä	2 012 878	2 036 499	2 513 699	100 %	477 196
Tuotot	-16 757	-28 823	-114 789		-85 967
Nettomenot yhteensä	1 996 121	2 007 676	2 398 910		391 234

Kriisinhallintakeskuksen toimintamenoista maksettujen henkilötyövuosimäärä (27,8 htv) nousi 2,5 henkilötyövuodella edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuokratulot koostuivat toimitilojen ja muiden tilojen vuokrista (0,158 milj. euroa) sekä kuljetusvälineiden vuokrista (0,018 milj. euroa).

Palvelujen ostoista (0,221 milj. euroa) merkittävimmät olivat koulutuspalvelujen ostot (0,046 milj. euroa) ja ravitsemispalvelut (0,043 milj. euroa).

Kriisinhallintakeskuksen muista kuluista (0,175 milj. euroa) suurin osa (81,1 %) oli matkamenot (0,142 milj. euroa). Muihin menoihin sisältyi myös patenti-, lisenssi- ja käyttöoikeusmaksuja (0,027 milj. euroa).

Sisäministeriön hallinnonalan kehittäminen (mom. 26.01.21)

Vuoden 2022 talousarvioon perustettiin momentti 26.01.21 sisäministeriön hallinnonalan kehittäminen. Samassa yhteydessä aiempien talousarvioiden momentti 26.01.20 tietohallinnon yhteiset menot poistettiin vuoden 2023 talousarviosta. Momentille osoitettiin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa 1,672 milj. euroa määrärahaa. Vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa momentilta siirrettiin 0,33 milj. euroa sisäministeriön toimintamenoihin. Vuoden 2022 neljännessä lisätalousarviossa momentille lisättiin 0,22 milj. euroa, ja

vastaavan suuruinen määräraha peruttiin vuoden 2021 talousarvion momentilta 26.01.20. Momentilla käytettävissä olevista määrärahoista (1,562 milj. euroa) käytettiin 0,746 milj. euroa ja vuodelle 2023 siirrettiin 0,816 milj. euroa.

Pelastustoimen toimintamenot (26.30.01)

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön käyttöön momentille 26.30.01 osoitettiin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa 4,217 milj. euroa määrärahaa. Tämän lisäksi momentille myönnettiin vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa 0,310 milj. euroa lisäystä. Vuodelta 2021 siirretty määrärahaa oli käytössä 0,952 milj. euroa. Määrärahasta siirrettiin 0,05 milj. euroa Pelastusopistolle. Momentilla käytössä olevista määrärahoista (5,429 milj. euroa) käytettiin 2,726 milj. euroa. Määrärahoja peruttiin 0,534 milj. euroa ja vuodelle 2023 siirrettiin 2,168 milj. euroa.

Taulukko 20. Pelastustoimen toimintamenojen nettomenojen kehitys

	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Vuosi 2022 (euroa)	Osuus vuoden 2022 menoista	Muutos 2021–2022 (euroa)
Aineet ja tarvikkeet	1 547	11 867	1 841	0,1 %	-10 026
Henkilöstökulut	102 676	285 802	30 403	1,1 %	-255 399
Vuokrat	1 347	0	2 818	0,1 %	2 818
Palvelujen ostot	970 823	2 502 021	2 662 699	97,6 %	160 678
Muut kulut	530 606	665 356	29 048	1,1 %	-636 308
Muut tiliryhmät	0	0	32	0	32
Menot yhteensä	1 606 999	3 465 046	2 726 841	100 %	-738 238
Tuotot	74 906	0	0		0
Nettomenot yhteensä	1 532 092	3 465 046	2 726 841		-738 205

Pääluokan 26 muut kulutusmenot

Momentille 26.01.24 EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahantulon hallintaan osoitettiin 8,0 milj. euroa vuoden 2024 talousarviossa. Vuoden 2022 neljännessä lisätalousarviossa momentille uudelleenbudjetoitiin 26,0 milj. euroa vuosien 2020 ja 2021 määrärahoja. Edellisiltä vuosilta siirrettyjä määrärahoja oli käytettävissä 33,359 milj. euroa. Ministeriöllä käytettävissä olevasta määrärahasta (67,359 milj. euroa) käytettiin 13,424 milj. euroa ja peruutettiin 26,511 milj. euroa. Vuodelle 2023 siirrettiin 27,424 milj. euroa.

Momentille 26.01.25 Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta vuoden 2022 talousarviossa osoitetusta 5,5 milj. euron määrärahasta siirrettiin 1,148 milj. euroa Rajavartiolaitoksen käyttöön ja määrärahasta käytettiin ministeriössä 0,088 milj. euroa. Aiemmilta vuosilta siirretyt määrärahat 4,352 milj. euroa siirrettiin Rajavartiolaitokselle. Vuodelle 2023 siirrettiin 4,264 milj. euroa.

Momentille 26.01.26 EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021–2027 vuoden 2022 varsinaisen talousarvion määrärahoista osoitettiin 24,650 milj. euroa sisäministeriön käyttöön. Tämän lisäksi edelliseltä vuodelta siirrettyä määrärahaa oli käytössä 1,3 milj. euroa. Käytettävissä olevasta määrärahasta (25,950 milj. euroa) käytettiin 16,597 milj. euroa ja vuodelle 2023 siirrettiin 9,353 milj. euroa.

Momentille 26.01.50 Eräät avustukset vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä 0,48 milj. euron määrärahasta sisäministeriön käytössä oli 0,3 milj. euroa. Määrärahasta käytettiin 0,144 milj. euroa ja vuodelle 2023 siirrettiin 0,156 milj. euroa. Vuodelta 2021 siirretty määräraha (0,003 milj. euroa) peruutettiin kokonaan.

Momentille 26.30.20 Erityismenot myönnettiin vuoden 2022 talousarviossa määrärahaa 3,0 milj. euroa. Määrärahasta siirrettiin 0,770 milj. euroa Pelastusopistolle kansainvälisestä hätäavun antamisesta ja vastaanottamisesta sekä siihen varautumisesta aiheutuviin menoihin sekä Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle 1,2 milj. euroa metsäpalojen tähtystoiminnasta ja siihen varautumisesta aiheutuviin menoihin. Vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa momentille myönnettiin 5,0 milj. euroa lisärahoitusta Ukrainan kriisistä aiheutuviin menoihin. Tämän jälkeen ministeriöllä oli käytössä 6,030 milj. euroa, josta käytettiin 2,613 milj. euroa. Sisäministeriöllä käytössä ollutta määrärahaa jäi käyttämättä 3,417 milj. euroa.

Siviilikriisinhallinta (momentti 24.10.21)

Sisäministeriön kirjanpitoyksiköllä oli käytettävissä 16,750 milj. euroa ulkoministeriön pääluokan momentilla 24.10.21.01 Siviilikriisinhallinta ja 0,270 milj. euroa momentilla 24.10.21.2 Vaalitarkkailu. Määrärahat olivat ainoastaan Kriisinhallintakeskuksen käytössä.

Momentin 24.10.21.01 määrärahoja käytettiin 15,346 milj. euroa ja määrärahaa jäi käyttämättä 1,404 milj. euroa. Momentin 24.10.21.2 määrärahoja käytettiin 0,160 milj. euroa ja määrärahaa jäi käyttämättä 0,110 milj. euroa.

Merkittävin osa momentin 24.10.21 määrärahoista käytettiin ulkomaille sijoitettujen asiantuntijoiden palkkausmenoihin (12,379 milj. euroa) ja muiden kustannusten korvauksiin (2,214 milj. euroa). Muita merkittäviä eriä olivat matkustuspalvelut (0,297 milj. euroa) ja työterveyspalvelut (0,214 milj. euroa).

Taulukko 21. Momentin 24.10.21 Siviilikriisinhallinta käyttö Kriisinhallintakeskuksessa

	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Vuosi 2022 (euroa)	Osuus vuoden 2022 menoista	Muutos 2021–2022 (euroa)
Aineet ja tarvikkeet	139 194	64 838	107 789	0,7 %	42 952
Henkilöstökulut	11 690 310	12 309 768	12 379 370	79,8 %	69 603
Vuokrat	7 295	5 332	1 241	0 %	-4 091
Palvelujen ostot	424 470	332 025	310 199	2,0 %	-21 827
Muut kulut	1 791 217	2 041 941	2 707 770	17,5 %	665 829
Muut tiliryhmät	0	0	3	0 %	3
Menot yhteensä	14 052 487	14 753 903	15 506 373	100 %	752 470

Sisäministeriöllä oli käytettävissä 6,3 milj. euroa valtiovarainministeriön pääluokan momentilla 28.70.05 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpano tuki. Määrärahasta käytettiin 1,230 milj. euroa vuonna 2022 ja vuodelle 2023 siirrettiin 5,070 milj. euroa.

Taulukko 22. Momentin 28.70.05 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki käyttö sisäministeriössä

	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Vuosi 2022 (euroa)	Osuus vuoden 2022 menoista
Aineet ja tarvikkeet	10	103	0	0 %
Henkilöstökulut	892 412	1 661 581	1 045 762	85,1 %
Vuokrat	0	73	5 467	0,4 %
Palvelujen ostot	610 089	2 693 966	170 772	13,9 %
Muut kulut	2 575	5 656	7 538	0,6 %
Muut tiliryhmät	0	0	0	0 %
Menot yhteensä	1 505 085	4 361 378	1 229 539	100 %

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot (1,643 milj. euroa) nousivat noin 28,8 % (0,367 milj. euroa) edelliseen vuoteen verrattuna. Toiminnan tuotoista 1,528 milj. euroa oli sisäministeriön tuottoja ja 0,115 milj. euroa oli Kriisinhallintakeskuksen tuottoja.

Tuotoista merkittävin osa (1,435 milj. euroa) oli yhteistoiminnan kustannusten sisäisiä korvauksia, josta pääosa liittyi EUSA-rahastojen teknisen tuen vakinaisten henkilöiden ja Palosuojelurahaston sihteeristön palkkojen sisäiseen veloitukseen. EU:lta saatiin yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja EU:lta 0,073 milj. euroa.

Toiminnan kulut (70,783 milj. euroa) nousivat noin 13,1 % (8,206 milj. euroa) edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilöstökulujen määrä sisäministeriön kirjanpitoyksikössä (33,175 milj. euroa) kasvoi noin 2,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Sisäministeriön kirjanpitoyksikön henkilötövuosimäärä nousi noin 0,6 henkilötyövuodelle vuodesta 2021.

Ministeriön henkilöstökulut olivat 18,779 milj. euroa, mikä on noin 0,173 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Kriisinhallintakeskuksen henkilöstökulut olivat 14,395 milj. euroa, josta 12,379 milj. euroa ulkomaille sijoitettujen asiantuntijoiden palkkauskuluja ja

2,016 milj. euroa sisäministeriön kirjanpitoyksikköön sijoitettujen Kriisinhallintakeskuksen henkilöiden palkkauksia. Henkilöstökuluihin sisältyy tulosperusteisia eriä 35 798 euroa ja luontoisetuja 3 760 euroa.

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön vuokramenoista (0,214 milj. euroa) Kriisinhallintakeskuksen toimitilojen ja muiden vuokrien osuus oli 0,178 milj. euroa ja sisäministeriön kokous- ja seminaaritulojen ja muiden vuokrien osuus oli 0,036 milj.

Palvelujen ostojen määrä (35,287 milj. euroa) nousi edelliseen vuoteen verrattuna 8,815 milj. euroa. Palvelujen ostot sisältää yhteistoiminnan kustannusten korvaukset ja yhteisrahoitteisen toiminnan sisäiset rahoitusosuudet. Palvelujen ostoista sisäministeriön osuus oli 34,776 milj. euroa ja Kriisinhallintakeskuksen osuus 0,511 milj. euroa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan sisäiset rahoitusosuudet (26,829 milj. euroa) olivat vuonna 2022 noin 10,399 milj. euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna. Ero selittyy pääosin EUSA-rahastojen maksuosuuksien suuruuden vuosittaisella vaihtelulla. Yhteistoiminnan kustannusten sisäiset korvaukset (1,184 milj. euroa) olivat 0,868 milj. euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna.

Asiantuntija- ja tutkimuspalvelut (2,040 milj. euroa) laskivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna (4,295 milj. euroa vuonna 2021). Sisäisten asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen määrä nousi 0,477 milj. euroon, kun ne vuonna 2021 olivat 0,081 milj. euroa.

Ravitsemispalvelujen määrä 0,209 milj. euroa nousi edellisestä vuodesta 0,124 milj. eurolla.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen veloitusten määrä 0,252 pysyi edellisen vuoden tasolla. Sisäisten ICT-palvelujen ostojen määrä (0,858 milj. euroa) nousi noin 0,053 milj. euroa edellisestä vuodesta. Aktivoitavien sisäisten ICT-palvelujen määrä oli 0,650 milj. euroa.

Muiden kulujen määrä (3,627 milj. euroa) kasvoi 0,565 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Suurin erä muissa kuluissa oli muut kustannusten korvaukset (2,214 milj. euroa), jotka olivat ulkomaille sijoitettujen Kriisinhallintakeskuksen asiantuntijoiden kustannusten korvauksia.

Matkustuspalvelujen määrä (0,869 milj. euroa) nousi merkittävästi (0,483 milj. euroa) edelliseen vuoteen verrattuna.

Rahoitustuotoista (639,55 euroa) osinkotuottoja oli 575,12 euroa ja 64,43 euroa korkoja euromääräisistä saamisista. Rahoituskulut (109,91 euroa) olivat maksettuja viivästyskorkoja.

Siirtotalouden tuotot (30,775 milj. euroa) olivat komission rahoitusta EU:n sisäasioiden rahastoille. Siirtotalouden kulut (4,123 milj. euroa) olivat EU:n sisäasioiden rahastojen mak-suosuuksia rahoituksen saajille, siviilipuolen materiaaliapua Ukrainan kriisin johdosta ja kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuja sekä EXIT-hankkeen valtionapu.

1.7.4 Tase

Vuoden 2022 taseen loppusumma oli 2,301 milj. euroa (0,121 milj. euroa vuoden 2021 lopussa).

Taseen vastaavassa ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat olivat 1,694 milj. euroa, kun niitä edellisenä vuonna ei ollut lainkaan. Ennakkomaksuihin ja keskeneräisiin han-kintoihin sisältyy valmisteilla olevien EUSA2-järjestelmän ja Onnettomuuksien ehkäisyn järjestelmän menoja. Muut aineelliset hyödykkeet (4 204,70 euroa) ja käyttöomaisuusarvo-paperit (7 702,50 euroa) pysyivät aiempien vuosien suuruisina. Ministeriön taseeseen sisäl-tyi em. valmisteilla olevien järjestelmien lisäksi taide-esineet ja arvopaperit, muu omaisuus on siirretty vuonna 2015 valtioneuvoston hallintoyksikköön. Ministeriön käyttöomai-suus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset olivat yhteensä 1,707 milj. euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 0,012 milj. euroa.

Lyhytaikaisten saamisten määrä (0,594 milj. euroa) nousi edellisestä vuodesta 0,077 milj. euroa. Lyhytaikaiset saamiset koostuvat pääosin myynti- ja laskutussaatavista.

Taseen vastaavassa rahojen, pankkisaamisten ja muiden rahoitusvarojen negatiivinen saldo -232,27 euroa 31.12.2022 johtuu pankin palvelumaksun veloituksesta.

Taseen vastattavissa lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä (106,025 milj. euroa) nousi 62,661 milj. eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Pääasiallinen syy lyhytaikaisen vieraan pääoman kasvuun oli saatujen ennakoiden (48,208 milj. euroa) määrän merkittävä nousu (0,056 milj. euroa vuonna 2021). Saaduista ennakoista merkittävin oli Euroopan Komis-sion ennakkomaksu (47,876 milj. euroa) 1.1.2023 käynnistyvälle rescEU, CBRN-varastointi-hankkeelle. Myös siirtovelkojen määrän (27,62 milj. euroa) nousu 12,952 milj. euroa edel-lisestä vuodesta oli merkittävä. Siirtovelat ovat pääosin EU:n sisäisen turvallisuuden rahas-tojen hankkeiden vuodelle 2022 kuuluvia maksuosuuksia, jotka on kirjattu vuoden 2022 menoksi sen mukaisina kuin virastot ilmoittivat kirjaavansa omissa kirjanpidoissaan kyseis-ten hankkeiden tuottoja vuodelle 2022.

Taseen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan sisältyvä Palosuojelurahaston yhdyntien saldo 24,809 milj. euroa nousi edellisestä vuodesta 1,946 milj. eurolla. Ostovelkojen määrä (3,117 milj. euroa) kasvoi 0,770 milj. euroa edellisestä vuodesta.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäministeriön sisäinen valvonta on järjestetty valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n (25.2.2000/217) edellyttämällä tavalla. Sisäministeriössä ja sen hallinnonalalla on sisäisen valvonnan järjestämisestä annettu määräys, jonka tarkoituksena on yhdessä muiden sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien säädösten, määräysten ja ohjeiden (mm. työjärjestys, taloussääntö ja riskienarvioinnin ja riskienhallinnan ohje) kanssa luoda asianmukaiset ja riittävät toimintaperiaatteet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyille. Sisäministeriön ja sen hallinnonalan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteissa hyödynnetään soveltuvin osin yleisesti tunnettua kansainvälistä COSO -sisäisen valvonnan viitekehystä ja ISO 31000:2009 riskienhallintastandardia.

Sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla varmistetaan, että ministeriössä on olemassa ja käytössä sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt. Sisäministeriön sisäinen valvonta muodostuu ministeriön johdon suorittamasta valvonnasta ja toimintaprosesseihin sisältyvistä valvontamenettelyistä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat jokaisen sisäministeriön työntekijän työtehtäviin. Jokainen henkilö vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta omien tehtäviensä osalta. Sisäinen valvonta on jokapäiväisiä menettelyjä ja toimintoja, joiden avulla pyritään varmistamaan toiminnan tavoitteiden saavuttaminen lainmukaisesti ja tuloksellisesti. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä johtaa ja niiden riittävydestä vastaa sisäministeriössä kansliapäällikkö tukena osastojen ja erillisyyksiköiden päälliköt.

Kansliapäällikkö yhdessä osasto- ja erillisyyksiköiden päälliköiden kanssa varmistaa, että ministeriössä luodaan riittävät sisäisen valvonnan rakenteet ja järjestelmät arvioimalla ja tarkastamalla säännöllisesti niiden toimivuutta ja tehokkuutta. Sisäministeriön hallinto- ja kehittämisosasto ohjaa sisäministeriön ja hallinnonalan sisäisen valvonnan toimintaperiaatteita ja koordinoi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Lisäksi sisäisen valvonnan ja riskienarvioinnin varmennustehtävässä ministeriön johdon tukena toimivat sisäisen tarkastuksen yksikkö sekä laillisuusvalvonta-toiminto.

Sisäministeriön sisäisen tarkastuksen yksikkö on organisatorisesti riippumaton ja se raportoi suoraan kansliapäällikölle. Sisäinen tarkastus toimii sisäisen tarkastuksen ohjesäännön puitteissa, noudattaen toiminnassaan sisäisen tarkastuksen kansainvälisesti hyväksytyjä ammattistandardeja, eettisiä sääntöjä ja soveltuvin osin hyvää julkishallinnon tilintarkastustapaa. Sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyttä, tuottaen tietoa siitä, onko ministeriössä sekä hallinnonalan virastoissa toimittu niille asetettujen edellytysten ja tavoitteiden mukaisesti, onko toimintaa kuvaava informaatio riittävää ja oikeaa sekä onko taloudenhoito ja toiminta toteutettu laillisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Ministeriön laillisuusvalvonta-asioiden ja ministeriölle osoitettujen kanteluiden käsittelystä vastaa ministeriön osastojen laillisuusvalvonta-toiminto. Laillisuusvalvonta on kohdennettua sisäistä valvontaa, jonka keskeisenä tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa kansalaisten luottamusta ministeriöön ja sen hallinnonalaan sekä tuottaa ministeriön ja virastojen johdolle oikeaa, ajantasaista ja riittävää tietoa toiminnan lainmukaisuudesta. Laillisuusvalvonnalla pyritään estämään ennalta mahdolliset virheet, mutta myös paljastamaan ja saattamaan asianmukaiseen menettelyyn virheellinen tai lainvastainen toiminta. Laillisuusvalvonnasta on annettu sisäministeriössä erillinen ohje.

Sisäministeriön riskienhallintajärjestelmän tavoitteena on vahvistaa sisäministeriön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutusta ja seurantaa. Riskienhallinta pohjautuu sisäministeriön hallinnonalan riskienhallintapolitiikkaan. Riskienhallinnan perustana ovat ministeriön hallinnonalan yhteinen riskimalli.

Sisäministeriössä ja sen hallinnonalalla toteutettiin vuoden aikana kokonaisvaltainen riskienarviointi. Riskien arviointiprosessia kehitettiin vuoden aikana monipaikkaisessa työssä soveltuvaksi ja prosessin skaalautuvuutta edistettiin erilaisiin kokonaisuuksiin soveltuvaksi. Ministeriön kriittiset riskit on vastuutettu niitä koskevien toimialojen toimialan mukaisille osastoille ja virkamiehille, joiden tehtävänä on hallintakeinojen tarkempi määrittely ja toteutus. Ministeriön johdolle raportoidaan riskeistä säännöllisesti.

Sisäisen valvonnan arviointi perustuu sisäministeriön hallinnonalan sisäisen valvonnan määräykseen.

Sisäministeriön sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma perustuu vuoden 2022 tammikuussa suoritettuun kehittämistoimenpiteiden seuranta-arviointiin ministeriön sisäisen valvonnan arviointitulokseen. Sisäministeriön sisäisen valvonnan tilan voidaan todeta säilyneen vakaana ja muutokset voidaan katsoa normaaliksi vuosivaihteluksi. Sisäministeriön sisäisen valvonnan nykytilan itsearviointin tulokset sekä tunnistetut kehittämistoimenpiteet vuodelle 2022 ja joita jatketaan vuonna 2023:

- Ohjausympäristö on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Henkilöstön osaamisen arviointiin on valmisteltu kehittämistoimenpiteitä. Kehitettävää todettiin yhä olevan ohjeiden saatavuuden parantamisessa.
- Riskien arviointi on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Kehitettävää todettiin tavoitteiden mittaamisessa, riskienhallinnan jatkokehittämisessä painottaen erityisesti riskienhallintakeinojen määrittelyä. Lisäksi väärinkäytösriskien arviointia on syytä kehittää.
- Valvontatoimenpiteet on pääosin asianmukaisesti järjestetty.
- Tieto ja viestintä on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Kehittämistarpeena on tunnistettu ilmoittajansuojelua koskevien velvoitteiden täyttäminen.

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Sisäministeriön sisäinen tarkastus on käynyt kirjanpitoyksikön arviointi- ja vahvistuslausuman läpi ja toteaa, että lausumassa esitetty arvio vastaa sisäiselle tarkastukselle muodostunutta kuvaa ministeriön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Sisäministeriön sisäisen tarkastuksen vuoden 2022 henkilöstömuutosten takia kehittämistoimenpiteiden arviointia on siirretty vuodelle 2023.

1.9 Arviointien tulokset

Kertomusvuonna ei toteutettu arviointeja.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Sisäministeriössä ei kertomusvuonna havaittu kirjanpitoyksikön talouden hoidossa tai vastattavana oleviin varoihin tai omaisuuteen liittyviä, toimenpiteisiin johtaneita virheitä tai väärinkäytöksiä.

1.10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Sisäministeriössä tehtiin vuoden 2022 alussa yksi takaisinperintä, joka raportoitiin jo vuoden 2021 tilinpäätöksessä.

2 Sisäministeriön talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2022	Vertailu Tilinpäätös- Talousarvio	Toteutuma %
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	14,39	9	9,05	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	14,39	9	9,05	0,00	100
12.	Sekalaiset tulot	33 278 368,39	57 317 445	58 162 080,68	844 636,04	101
12.24.99.	Ulkoministeriön hallinnonalan tulot	31 395,02	31 132	31 131,85	0,00	100
12.26.98.	EU:lta saatavat tulot	24 599 000,48	29 930 000	30 774 636,04	844 636,04	103
	12.26.98.1. Ohjelmakauden 2014–2020 tulot		15 930 000	15 930 493,44	493,44	100
	12.26.98.2. Ohjelmakauden 2021–2027 tulot		14 000 000	14 844 142,60	844 142,60	106
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	8 639 988,39	27 348 034	27 348 034,29	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	7 984,50	8 279	8 278,50	0,00	100
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	985,92	575	575,12	0,00	100
13.03.01.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	985,92	575	575,12	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		33 279 368,70	57 318 029	58 162 664,85	844 636,04	101

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
23.	Valtioneuvoston kanslia	85 000	85 000,00	85 000,00	85 000,00	0,00	0,00	85 000,00	85 000,00	0,00	
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)	85 000	85 000,00	85 000,00	85 000,00	0,00		85 000,00	85 000,00		
	23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot	85 000	85 000,00	85 000,00	85 000,00	0,00		85 000,00	85 000,00		
24.	Ulkoministeriön hallinnonala	15 260 733,91	17 387 921	15 537 293,62	337 000,00	15 874 293,62	1 513 627,18	299 437,44	636 437,44	79 807,59	556 629,85
24.01.29.	Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	26 830,59	30 921	30 920,80		30 920,80	0,00				
	24.01.29.1. Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot	26 830,59	30 921	30 920,80		30 920,80	0,00				
24.10.21.	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (K)	14 753 903,32	17 020 000	15 506 372,82		15 506 372,82	1 513 627,18				
	24.10.21.01. Siviilikriisinhallinta (EK)	14 753 903,32	16 750 000	15 346 068,68		15 346 068,68	1 403 931,32				
	24.10.21.02. Vaalitarkkailijat (EK)		270 000	160 304,14		160 304,14	109 695,86				
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)	480 000,00	337 000	0,00	337 000,00	337 000,00	0,00	299 437,44	636 437,44	79 807,59	556 629,85
26.	Sisäministeriön hallinnonala	46 315 592,34	98 012 144	48 141 825,99	46 249 337,53	94 391 163,52	3 620 980,19	40 232 234,19	130 331 734,19	54 663 709,47	48 319 990,43
26.01.01.	Sisäministeriön toimintamenot (S2)	16 256 000,00	18 022 000	14 696 158,85	3 325 841,15	18 022 000,00	0,00	3 298 403,12	21 320 403,12	17 931 389,26	3 325 841,15
	26.01.01.1. Toimintamenot (KPY)	15 777 000,00	17 722 000	14 695 562,46	3 026 437,54	17 722 000,00	0,00	2 880 479,57	20 602 479,57	17 576 042,03	3 026 437,54
	26.01.01.2. TKI-toiminta (KPY)	250 000,00						249 689,41	249 689,41	248 979,44	0,00
	26.01.01.5. Radikalisaation ehkäisy (KPY)	229 000,00	300 000	596,39	299 403,61	300 000,00	0,00	168 234,14	468 234,14	106 367,79	299 403,61

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.01.04. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (S2)	2 212 000,00	2 322 000	1 913 660,15	408 339,85	2 322 000,00	0,00	485 249,91	2 807 249,91	2 398 910,06	408 339,85
26.01.04.2. CMC:n toimintamenot (KPY)	2 212 000,00	2 322 000	1 913 660,15	408 339,85	2 322 000,00	0,00	485 249,91	2 807 249,91	2 398 910,06	408 339,85
26.01.20. Tietohallinnon yhteiset menot (S2)	1 504 000,00					0,00	636 294,34	636 294,34	403 335,08	0,00
26.01.21. Sisäministeriön hallinnonalan kehittäminen (S2)		1 562 000	745 789,20	816 210,80	1 562 000,00	0,00		1 562 000,00	745 789,20	816 210,80
26.01.24. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (S3)	13 159 000,00	34 000 000	7 346 548,92	26 653 451,08	34 000 000,00	0,00	33 359 331,19	67 359 331,19	13 423 951,59	27 424 103,98
26.01.24.1. AMIF (KPY)	11 859 000,00	23 204 000	1 603 378,03	21 600 621,97	23 204 000,00	0,00	20 224 326,05	43 428 326,05	6 533 300,41	21 659 621,97
26.01.24.2. ISF-B (KPY)	0,00	9 840 000	4 797 670,89	5 042 329,11	9 840 000,00	0,00	11 244 883,67	21 084 883,67	4 830 229,63	5 042 329,11
26.01.24.3. ISF-P (KPY)	0,00	10 500	0,00	10 500,00	10 500,00	0,00	186 679,68	197 179,68	182 844,27	10 500,00
26.01.24.4. EUSA Tekninen tuki (KPY)	1 300 000,00	945 500	945 500,00	0,00	945 500,00	0,00	1 703 441,79	2 648 941,79	1 877 577,28	711 652,90
26.01.25. Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta (S3)	4 448 000,00	4 352 000	87 656,62	4 264 343,38	4 352 000,00	0,00	0,00	4 352 000,00	87 656,62	4 264 343,38
26.01.26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021–2027 (S3)	1 300 000,00	24 650 000	16 596 573,39	8 053 426,61	24 650 000,00	0,00	1 300 000,00	25 950 000,00	16 596 573,39	9 353 426,61
26.01.26.1. AMIF perusrahoitus (KPY)		2 541 000	111 519,72	2 429 480,28	2 541 000,00	0,00		2 541 000,00	111 519,72	2 429 480,28
26.01.26.3. ISF (KPY)		4 730 000	129 967,98	4 600 032,02	4 730 000,00	0,00		4 730 000,00	129 967,98	4 600 032,02
26.01.26.4. BMVI (KPY)		16 379 000	16 355 085,69	23 914,31	16 379 000,00	0,00		16 379 000,00	16 355 085,69	23 914,31
26.01.26.5. Tekninen apu (KPY)		1 000 000	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00		1 000 000,00	0,00	1 000 000,00

Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
26.01.29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	766 371,72	972 644	972 643,71		972 643,71	0,00					
26.01.50. Eräät avustukset (S2)	1 671 000,00	300 000	144 000,00	156 000,00	300 000,00	0,00	3 000,00	303 000,00	144 000,00	156 000,00	
26.01.50.4. Exit-palvelu	71 000,00						3 000,00	3 000,00	0,00	0,00	
26.01.50.5. Kalajoen maastopalon korvaukset	1 600 000,00										
26.01.50.6. Exit-toiminta ja sen kehittäminen		300 000	144 000,00	156 000,00	300 000,00	0,00		300 000,00	144 000,00	156 000,00	
26.01.66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksusuudet ulkomaille (A)	690 101,49	910 000	706 168,14		706 168,14	203 831,86					
26.10.01. Poliisitoimen toimintamenot (S2)	250 000,00	245 000	0,00	245 000,00	245 000,00	0,00	138 840,94	383 840,94	135 466,24	245 000,00	
26.10.01.4. Sisäministeriön menot (KPY)	250 000,00	245 000	0,00	245 000,00	245 000,00	0,00	138 840,94	383 840,94	135 466,24	245 000,00	
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (S2)	2 168 000,00	4 477 000	2 309 201,32	2 167 798,68	4 477 000,00	0,00	951 891,33	5 428 891,33	2 726 840,65	2 167 798,68	
26.30.01.2. Muut pelastustoimen toimintamenot (KPY)	1 068 000,00	1 477 000	605 155,38	871 844,62	1 477 000,00	0,00	417 639,33	1 894 639,33	1 022 794,71	871 844,62	
26.30.01.4. Pelastustoimen ICT, SD (KPY)		3 000 000	1 704 045,94	1 295 954,06	3 000 000,00	0,00		3 000 000,00	1 704 045,94	1 295 954,06	
26.30.01.6. Pelastustoimen koronavirusvarautuminen (KPY)	1 100 000,00						534 252,00	534 252,00	0,00	0,00	
26.30.20. Erityismenot (A)	1 641 119,13	6 030 000	2 612 851,67		2 612 851,67	3 417 148,33					
26.40.01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeksusten toimintamenot (S2)	250 000,00	169 500	10 574,02	158 925,98	169 500,00	0,00	59 223,36	228 723,36	69 797,38	158 925,98	

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.40.01.2. Maahanmuuttohallinnon kehittäminen (KPY)	250 000,00	169 500	10 574,02	158 925,98	169 500,00	0,00	59 223,36	228 723,36	69 797,38	158 925,98
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	4 978 105,43	1 406 715	30 528,04	1 376 186,66	1 406 714,70	0,00	4 900 000,00	6 300 000,00	1 229 538,84	5 070 461,16
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonalisäveromenot (A)	76 275,43	6 715	6 714,70		6 714,70	0,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (A)	1 830,00									
28.70.05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (S3)	4 900 000,00	1 400 000	23 813,34	1 376 186,66	1 400 000,00	0,00	4 900 000,00	6 300 000,00	1 229 538,84	5 070 461,16
28.70.05.1. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimenuudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus	2 500 000,00	1 400 000	23 813,34	1 376 186,66	1 400 000,00	0,00	2 500 000,00	3 900 000,00	1 092 344,78	2 807 655,22
28.70.05.4. Pelastustoimen uudistus (EK) (varattu)	2 400 000,00						2 400 000,00	2 400 000,00	137 194,06	2 262 805,94
Määrärahatilit yhteensä	66 554 431,68	116 891 779	63 794 647,65	47 962 524,19	111 757 171,84	5 134 607,37	45 431 671,63	137 353 171,63	56 058 055,90	53 947 081,44

Sisäministeriön talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä.

3 Sisäministeriön tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2022–31.12.2022		1.1.2021–31.12.2021	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 300,00		2 860,00	
Muut toiminnan tuotot	<u>1 641 771,86</u>	1 643 071,86	<u>1 273 107,60</u>	1 275 967,60
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	174 691,15		367 032,21	
Henkilöstökulut	33 174 891,08		32 499 528,02	
Vuokrat	214 329,94		175 872,90	
Palvelujen ostot	35 286 814,69		26 472 263,47	
Muut kulut	3 626 777,06		3 061 916,48	
Valmistus omaan käyttöön (-)	<u>-1 694 618,75</u>	<u>-70 782 885,17</u>	<u>0,00</u>	<u>-62 576 613,08</u>
JÄÄMÄ I		-69 139 813,31		-61 300 645,48
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	639,55		1 015,98	
Rahoituskulut	<u>-109,91</u>	<u>529,64</u>	<u>0,00</u>	<u>1 015,98</u>
JÄÄMÄ II		-69 139 283,67		-61 299 629,50
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä	<u>30 774 636,04</u>	30 774 636,04	<u>24 599 000,48</u>	24 599 000,48
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle pl. hyvinvointialuehallinto	107 106,27		2 394 109,37	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	59 741,03		0,00	

Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	1 292 734,76		1 324 518,50	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	2 351 682,07		680 101,49	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	311 835,72		0,00	
Muut siirtotalouden kulut	<u>0,00</u>	<u>-4 123 099,85</u>	<u>99 838,27</u>	<u>-4 498 567,63</u>
JÄÄMÄ III		-42 487 747,48		-41 199 196,65
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	9,05		14,39	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-1 026 589,11</u>	<u>-1 026 580,06</u>	<u>-879 017,52</u>	<u>-879 003,13</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-43 514 327,54</u>		<u>-42 078 199,78</u>

4 Sisäministeriön tase

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Ennakomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 694 618,75</u>	1 694 618,75	<u>0,00</u>	0,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>4 204,70</u>	4 204,70	<u>4 204,70</u>	4 204,70
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>7 702,50</u>	<u>7 702,50</u>	<u>7 702,50</u>	<u>7 702,50</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET YHTEENSÄ		1 706 525,95		11 907,20
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	124 081,13		2 069,47	
Siirtosaamiset	345 595,55		59 813,31	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>124 780,98</u>	594 457,66	<u>47 351,83</u>	109 234,61
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-232,37</u>	<u>-232,37</u>	<u>-217,86</u>	<u>-217,86</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		594 225,29		109 016,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>2 300 751,24</u>		<u>120 923,95</u>	

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-9 948 990,96		-9 948 990,96	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-33 293 932,09		-22 200 310,92	
Pääoman siirrot	-16 967 421,82		30 984 578,61	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-43 514 327,54</u>	-103 724 672,41	<u>-42 078 199,78</u>	-43 242 923,05
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen yhdystilit	24 808 780,55		22 862 441,57	
Saadut ennakot	48 208 152,73		56 127,84	
Ostovelat	3 117 361,49		2 347 680,69	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	725 793,76		760 512,73	
Edelleen tilittävät erät	686 236,77		650 977,97	
Siirtovelat	27 861 626,37		14 909 518,72	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>617 471,98</u>	<u>106 025 423,65</u>	<u>1 776 587,48</u>	<u>43 363 847,00</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		106 025 423,65		43 363 847,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>2 300 751,24</u>		<u>120 923,95</u>

5 Liitetiedot

5.1 Tilinpäätöslaskelmien liitteet

- Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus
- Liite 2 Nettotuetut tulot ja menot
- Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset
- Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat
- Liite 5 Henkilöstökulujen erittely
- Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
- Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
- Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut
- Liite 9 Talousarvionaloudesta annetut lainat
- Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
- Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat
- Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
- Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 15 Velan muutokset
- Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio
- Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot
- Liite 18 Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma ja kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Liite 1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten vaikutukset

Ei raportoitavaa.

2. Valuuttakurssi, jolla ulkomaanrahamääräiset velat ja saamiset sekä muut sitoumukset on muutettu Suomen rahaksi

Kirjanpitoyksikkö kuuluu Valtiokonttorin keskitettyjen valuuttatilien käyttäjiin, ja järjestelmään kuuluvien valuuttojen maksut maksetaan Valtiokonttorin pankkitileiltä, ja näihin valuuttoihin liittyvät kurssierot kirjautuvat Valtiokonttorille.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja niiden muutokset

Kirjanpitoyksikön tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätöksessä käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät ovat talousarvioasetuksen 66 a §:n mukaisia.

Ministeriön palkkakulujen jaksotus on tehty ottamalla vuoden 2022 kirjanpitoon vain vuoden 2022 loppuun mennessä maksetut palkat. Jaksotus on tehty vastaavalla tavalla jo edellisen vuoden tilinpäätöksessä.

EU:n sisäisen turvallisuuden rahastojen hankkeiden vuodelle 2022 kuuluvat maksuosuudet on kirjattu sisäministeriössä vuoden 2022 menoksi sen mukaisina kuin virastot ovat ilmoittaneet kirjaavansa omissa kirjanpidoissaan kyseisten hankkeiden tuottoja vuodelle 2022.

Vuoden 2022 ostoreskontran sulkemisen jälkeen yli 1 000 euron suuruisista valtion ulkopuolelta tulleista laskuista on tehty siirtovelkakirjaukset vuoden 2022 kirjanpitoon ennen kirjanpidon sulkeutumista.

Muutoin menot on kohdennettu suoriteperusteisesti (toimintamenot) tai maksatuspäätösperusteisesti (siirtotalouden menot).

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuneet tuotot ja kulut sekä talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset

Valtiovarainministeriön määräyksen TM 1603, VM/23/00.00.00./2016 mukaan tilinpäätöksen liitteellä 1 esitetään aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Sisäministeriö ei esitä tässä kohdassa sellaisia eriä, jotka ovat suuruudeltaan alle 5 000 euroa.

Savantum Oy:n 7 206,01 euron suuruinen lasku satelliittipuhelimien kuukausimaksuista maaliskuu-joulukuulta 2021 on kirjattu vuoden 2022 kuluksi tositenumeraalla XA- 1200000092.

Huoltovarmuuskeskuksen 121 791,52 euron suuruinen lasku Latviaan lähetetyistä tuotteista ja logistiikkakustannuksista on kirjattu vuoden 2022 kuluksi tositenumeraalla XA-1200000183. Meno maksettiin momentilta 26.30.20, jolta jäi käyttämättä vuonna 2021 talousarviossa osoitetun määrän ja ministeriön tekemän ylityspäätöksen jälkeen noin 528 158 euroa. Laskua ei voitu kirjata vuoden 2021 menoksi, koska se saapui vuoden 2021 kirjanpidon sulkeutumisen jälkeen.

Defence Finance and Accounting Service Romen 161 491,26 euron suuruinen lasku on kirjattu vuoden 2022 kuluksi tositenumeraalla XA-1200000275. Meno maksettiin momentilta 24.10.21.01, josta ministeriön kirjanpitoyksikölle osoitettua määrärahaa jäi käyttämättä noin 1,141 milj. euroa vuonna 2021. Laskua ei voitu kirjata vuoden 2021 menoksi, koska se saapui vuoden 2021 kirjanpidon sulkeutumisen jälkeen.

Vuoden 2021 liitteellä 5 on esitetty kolme virheellistä lukua, jotka on korjattu vuoden 2022 liitteen 5 vertailulukuihin.

5. Selvitys tiedoista, jotka eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen

Sisäministeriö otti vuoden 2021 aikana käyttöön Valtiokonttorin laatiman valtion yhteisen kustannuslaskentamallin. Tämän vuoksi vuoden 2020 kustannustiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosiin 2021 ja 2022 verrattuna.

6. Selvitys tilinpäätöksen jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin, kun niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Ei raportoitavaa.

Liite 2 Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio- Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.01.01. Sisäministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	17 495 190,31	19 322 000	16 212 627,27		19 538 468,42				19 451 457,68	
	Bruttotulot	1 239 190,31	1 300 000	1 516 468,42		1 516 468,42				1 520 068,42	
	Nettomenot	16 256 000,00	18 022 000	14 696 158,85	3 325 841,15	18 022 000,00	0,00	3 298 403,12	21 320 403,12	17 931 389,26	3 325 841,15
26.01.04. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	2 240 822,85	2 372 000	2 027 804,86		2 436 144,71				2 513 699,43	
	Bruttotulot	28 822,85	50 000	114 144,71		114 144,71				114 789,37	
	Nettomenot	2 212 000,00	2 322 000	1 913 660,15	408 339,85	2 322 000,00	0,00	485 249,91	2 807 249,91	2 398 910,06	408 339,85
26.10.01. Poliisitoimen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	250 000,00		0,00		245 000,00				135 466,24	
	Bruttotulot	0,00		0,00		0,00				0,00	
	Nettomenot	250 000,00	245 000	0,00	245 000,00	245 000,00	0,00	138 840,94	383 840,94	135 466,24	245 000,00
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	2 168 000,00		2 309 201,32		4 477 000,00				2 726 840,65	
	Bruttotulot	0,00		0,00		0,00				0,00	
	Nettomenot	2 168 000,00	4 477 000	2 309 201,32	2 167 798,68	4 477 000,00	0,00	951 891,33	5 428 891,33	2 726 840,65	2 167 798,68
26.40.01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	250 000,00		10 574,02		169 500,00				69 797,38	
	Bruttotulot	0,00									
	Nettomenot	250 000,00	169 500	10 574,02	158 925,98	169 500,00	0,00	59 223,36	228 723,36	69 797,38	158 925,98

Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 3.

Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat

Päälukon ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
26. Sisäministeriön hallinnonala		27 348 034,29
Vuosi 2020		14 711 275,62
26.01.24.1. AMIF (KPY)	3 435 403,67	
26.01.24.2. ISF-B (KPY)	11 212 324,93	
26.01.24.3. ISF-P (KPY)	3 835,41	
26.01.24.4. EUSA Tekninen tuki (KPY)	59 711,61	
Vuosi 2021		12 636 758,67
26.01.01.2. TKI-toiminta (KPY)	709,97	
26.01.01.5. Radikalisaation ehkäisy (KPY)	62 462,74	
26.01.20. Tietohallinnon yhteiset menot	232 959,26	
26.01.24.1. AMIF (KPY)	11 800 000,00	
26.01.50.4. Exit-palvelu	3 000,00	
26.10.01.4. Sisäministeriön menot (KPY)	3 374,70	
26.30.01.6. Pelastustoimen koronavirusvarautuminen (KPY)	534 252,00	
Päälukat yhteensä		27 348 034,29
Vuosi 2020		14 711 275,62
Vuosi 2021		12 636 758,67

Liite 5 Henkilöstökulujen erittely

	2022	2021
Henkilöstökulut	27 890 278,12	27 483 528,09
Palkat ja palkkiot	27 766 697,84	27 029 154,94
Tulosperusteiset erät	35 798,00	11 874,00
Lomapalkkavelan muutos	87 782,28	442 499,15
Henkilösivukulut	5 284 612,96	5 015 999,93
Eläkekulut	4 809 229,57	4 469 733,15
Muut henkilösivukulut	475 383,39	546 266,78
Yhteensä	33 174 891,08	32 499 528,02
Johdon palkat ja palkkiot, josta	684 484,80	662 780,31
• tulosperusteiset erät	18 789,00	4 564,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	3 760,00	3 780,00
Johto	1 200,00	1 180,00
Muu henkilöstö	2 560,00	2 600,00

Vuoden 2021 liitteellä 5 on esitetty virheellisesti vuoden 2021 osalta Palkat ja palkkiot -luku 11.874,00 euroa liian suurena, ja Tulosperusteiset erät -luku 11.874,00 euroa liian pienenä. Lisäksi Johdon palkat ja palkkiot, josta -luku on esitetty 4.564,00 euroa liian pienenä. Vuoden 2021 luvut on korjattu liitteelle oikeiksi.

Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 6.

Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 7.

Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 8.

Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 9.

Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2022				31.12.2021			
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet		10 495,94	7 702,50			575,12	12 611,56	7 702,50
Aktia Oyj	1 027	10 495,94	7 702,50			575,12	12 611,56	7 702,50
Osakkeet ja osuudet yhteensä			7 702,50			575,12		7 702,50

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Sisäministeriöllä ei ole oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 11.

Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio-menot 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	1 207 547,28	3 617 399,16	2 176 089,64	492 235,36	0,00	6 285 724,16
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	1 207 547,28	3 617 399,16	2 176 089,64	492 235,36	0,00	6 285 724,16

Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 13.

Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma tai varojen määrä	Organisaation toiminta-alue tai varojen käyttötarkoitus
Rahastot		
Palosuojelurahasto	24 906 746,63	Palosuojelurahaston varoja käytetään pelastustoimen edistämiseen. Palosuojelurahaston varat muodostuvat palovakuutusmaksuista perittävistä palosuojelumaksuista.

Liitteessä on esitetty rahaston taseen loppusumma.

Liite 15 Velan muutokset

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 16.

Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 17.

Liite 18 Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma ja kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 18.

6 Allekirjoitukset

Tilinpäätösasiakirjan hyväksyminen

Olemme tänään hyväksyneet sisäministeriön kirjanpitoyksikön vuoden 2022 tilipäätöksen.

Helsingissä 24.2.2023

Sisäministeri

Krista Mikkonen

Kansliapäällikkö

Kirsi Pimiä

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Sisäministeriö PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Inrikesministeriet PB 26, 00023 Statsrådet

www.intermin.fi